PROGRAMMABEGROTING
KADERBRIEF
COLLEGERAPPORTAGE

PROGRAMMAREKENING 2025

Pekela

COLOFON

Deze Programmarekening 2025 is in opdracht van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Pekela geschreven door de collega's uit de ambtelijke organisatie.

Vormgeving:
Elianne Schotanus | studioems.nl

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord 6
Algemene gegevens 7
Algemeen beeld van de jaarrekening 8

Programmaverantwoording **10**
Programma 1 - Woonomgeving 11
1.1 Kern 11
1.2 Beleidsontwikkelingen 12
1.2.1 Ruimtelijke ontwikkeling 12
1.2.2 Beheer 17
1.2.3 Duurzaamheid 19
1.2.4 Bereikbaarheid 20
1.2.5 Veiligheid 22
1.3 Financiële ontwikkelingen 24
1.4 Beleidsindicatoren 27

Programma 2 - Gezondheid 29
2.1 Kern 29
2.2 Beleidsontwikkelingen 29
2.2.1 Positieve gezondheid 29
2.2.2 De gezonde basis 33
2.3 Financiële ontwikkelingen 39
2.4 Beleidsindicatoren 42

Programma 3 - Leren 43
3.1 Kern 43
3.2 Beleidsontwikkelingen 44
3.2.1 Een leven lang leren 44
3.2.2 De leeromgeving in Pekela 47
3.3 Financiële ontwikkelingen 49
3.4 Beleidsindicatoren 50

Programma 4 - Werk en Inkomen 51
4.1 Kern 51
4.2 Beleidsontwikkelingen 51
4.2.1 Armoede 52
4.2.2 Iedereen doet mee naar vermogen 54
4.2.3 Lokale werkgelegenheid 55
4.3 Financiële ontwikkelingen 56
4.4 Beleidsindicatoren 58

Programma 5 - Bestuur en Organisatie 59
5.1 Kern 59
5.2 Beleidsontwikkelingen 59
5.2.1 Participatie en communicatie 59
5.2.2 Dienstverlening 62
5.2.3 Gemeentelijke organisatie 64
5.3 Financiële ontwikkelingen 66
5.4 Beleidsindicatoren 68

Paragrafen 69
Lokale Heffingen 70
Weerstandsvermogen en Risicobeheersing 77
Onderhoud kapitaalgoederen 86
Financiering 95
Bedrijfsvoering 100
Verbonden Partijen 104
Grondbeleid 121
Wet Open Overheid 126
Fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik 127

Financiële programmabegroting 129
Balans 130
Het overzicht van baten en lasten 132
De toelichtingen 133
1. De grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 133
2. De toelichting op de balans 140
Activa 140
Vaste activa 140
Vlottende activa 143
Passiva 148
Vaste passiva 148
Vlottende passiva 159
Niet uit de balans blijkende verplichtingen 164
Rechtmatigheidsverantwoording 165
3. Sisa 166
4. Het overzicht van de baten en lasten per taakveld 176

Overige Gegevens 183
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 184

Bijlagen 187
1. Overzicht beschikbaar gestelde kredieten 188
2. Overzicht reserves 191

VOORWOORD

Beste raadsleden,

Het jaar 2025 stond in het teken van ontwikkeling. Op verschillende terreinen zijn belangrijke stappen gezet. We hebben gewerkt aan nieuwe woningbouwlocaties, de gebiedsgerichte aanpak in Nieuwe Pekela verder vormgegeven, geïnvesteerd in de kwaliteit van onze openbare ruimte en uitvoering gegeven aan projecten op het gebied van duurzaamheid, leefbaarheid en veiligheid. Ook hebben we ons ingezet voor inwoners die ondersteuning nodig hebben en zijn we blijven werken aan een gezonde en sterke samenleving. Pekela blijft de sociaalste gemeente.

Een bijzonder moment was dat de gemeente Pekela vanaf 1 januari 2025 weer volledig als zelfstandige organisatie functioneert. Daarmee hebben we een belangrijke mijlpaal bereikt. De kennis, betrokkenheid en inzet van onze medewerkers hebben eraan bijgedragen dat deze overgang succesvol is verlopen en dat de dienstverlening aan onze inwoners op een beter niveau is gekomen. Het blijft bewonderenswaardig, wat een organisatie van deze omvang allemaal bereikt.

Financieel sluiten we het jaar af met een positief resultaat. Dat geeft ruimte om ook in de toekomst te blijven investeren in onze gemeente. Tegelijkertijd realiseren wij ons dat een deel van dit resultaat samenhangt met incidentele baten en uitgestelde uitgaven. Daarom blijven wij behoedzaam omgaan met onze financiële positie, juist met het oog op de uitdagingen die gemeenten de komende jaren te wachten staan.

Veel van wat in deze rekening staat beschreven, is tot stand gekomen dankzij de inzet van inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, gemeenteraad en medewerkers van de gemeente. Wij spreken daarvoor onze waardering uit. Samen werken we iedere dag aan een gemeente waar het prettig wonen, werken en leven is.

Voor mij persoonlijk heeft deze programmarekening een bijzondere betekenis. Het is de laatste programmarekening die ik als wethouder financiën van de gemeente Pekela aan uw raad mag aanbieden. Ik kijk met trots terug op de afgelopen jaren, waarin wij samen hebben gewerkt aan een financieel gezonde gemeente en aan de verdere ontwikkeling van Pekela. Graag dank ik de raad, mijn collega's in het college, de medewerkers van de organisatie en alle inwoners en maatschappelijke partners voor de prettige samenwerking en het vertrouwen.

Namens burgemeester en wethouders van de gemeente Pekela,

R.K. Kuiper
Wethouder Financiën

ALGEMENE GEGEVENS

De gemeente Pekela is een zelfstandige gemeente met 12.579 inwoners per 31-12-2025. De organisatie van de gemeente Pekela bestaat uit:
- Gemeenteraad
- College van burgemeester en wethouders
- Griffie
- Gemeentesecretaris

De gemeente Pekela heeft sinds 2021 weer een zelfstandige organisatie. Tot en met 2024 werd gebruik gemaakt van dienstverleningsovereenkomsten (DVO) met de gemeente Veendam op het gebied van bedrijfsvoering. Met ingang van 1 januari 2025 is de DVO volledig beëindigd en is de gemeente Pekela weer compleet zelfstandig.

De gemeenteraad

De gemeenteraad van Pekela bestaat uit 15 raadsleden. Gedurende het boekjaar 2025 was de zetelverdeling als volgt:

Zetelverdeling gemeenteraad Pekela

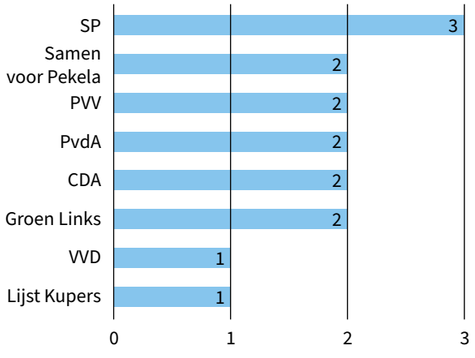

College van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Pekela bestaat uit 3 leden. De portefeuilleverdeling is als volgt:

De heer J. Kuin, Burgemeester
- Bestuur
- Cultuur
- Participatie
- Integrale veiligheid
- Organisatie en dienstverlening
- Ruimte

Mevrouw E. van Klaveren, Wethouder
- Werk en inkomen
- Onderwijs
- Jeugd
- Volkshuisvesting
- Volksgezondheid
- Sport
- Welzijn
- Zorg

De heer R. Kuiper, Wethouder
- Financiën
- Milieu
- Economie
- Duurzaamheid
- Recreatie en toerisme
- Verkeer en vervoer

Griffier en gemeentesecretaris

De heer M. Meerman is de raadsgriffier van de gemeente Pekela en de heer J. van der Woude was in 2025 gemeentesecretaris van de gemeente Pekela.

ALGEMEEN BEELD VAN DE JAARREKENING

Het gerealiseerde rekeningresultaat is afgerond €3.991.000 voordelig (V). Het gerealiseerde resultaat bestaat uit het saldo van baten en lasten en saldo van de reserve mutaties.

Conform de voorschriften BBV is het resultaat apart verantwoord op de balans. De raad is bevoegd de rekening vast te stellen en een resultaatbestemming vast te stellen.

Het nog te bestemmen resultaat jaarrekening 2025 bedraagt €3.991.000.

Het voordelig resultaat voor bestemming is ontstaan door financiële afwijkingen op de diverse producten ten opzichte van de ramingen in de gewijzigde programmabegroting 2025. In onderstaand overzicht staan de grootste afwijking groter dan €100.000 nader toegelicht:

Afwijking ten opzichte van begroting	Bedrag	
Programma 1. Woonomgeving		
Lagere lasten groot onderhoud bruggen	€186.000	V
Winstneming grondexploitatie Oud Alteveer	€572.000	V
Extra opbrengsten SPUK Realisatiestimulans	€420.000	V
Niet gerealiseerde co-financiering RegioDeal	€288.000	V
Extra degeneratievoorziening	€112.000	V
Lagere lasten groot onderhoud wegen	€149.000	V
Programma 2. Gezondheid		
Resultaat (lagere lasten) crisisopvang Oekraïners	€205.000	V
Lagere lasten Jeugd	€793.000	V
Lagere lasten WMO	€157.000	V
Doorgeschoven lasten plus terugbetaling baten Beschermd Wonen	-€108.000	N
Lagere vaststelling algemene subsidies	€160.000	V
Programma 3. Leren		
Geen afwijking >€100.000		
Programma 4. Werk en inkomen		
Verlaging bijdrage Afeer ivm positief resultaat	€149.000	V

Afwijking ten opzichte van begroting	Bedrag	
Programma 5 Bestuur en Organisatie / Algemene dekkingsmiddelen en Overhead		
Extra inkomsten in decembercirculaire	€545.000	V
Hogere OZB opbrengsten	€183.000	V
Lagere kosten overhead	€192.000	V
Extra lasten GRID NV	-€130.000	N
Hogere lasten bestuur en burgerzaken	-€142.000	N
Overige kleinere afwijkingen	€260.000	V
Totaal afwijkingen ten opzichte van de begroting	**€3.991.000**	**V**

Voor een gedetailleerd overzicht van de afwijkingen per programma wordt verwezen naar de financiële toelichting per programma waar alle afwijkingen boven €50.000 nader zijn toegelicht.

PROGRAMMA-VERANTWOORDING

PROGRAMMA 1 – WOONOMGEVING

1.1 Kern

In Pekela is veel ruimte en kun je mooi wonen. Het woongenot krijgt een hoog cijfer, namelijk een 7,6[1]. Ruim 70% van de respondenten geeft in de enquête aan dat ze Pekela zouden aanbevelen als woongemeente. Als reden geven ze vaak op 'betaalbare huizen', en mensen vinden het prettig wonen in Pekela dankzij 'rust en ruimte' en de strategische ligging tussen drie steden.

"Passend en betaalbaar wonen vinden we belangrijk."

Maar ook zijn er wensen om de woonomgeving nog beter te maken. Ongeveer een kwart wil graag meer recreatiemogelijkheden in de gemeente. Daarnaast staan meer winkels en huizen op het wensenlijstje. Net als overal in Nederland is het in Pekela met name voor starters op de woningmarkt moeilijk om een woning te vinden.

De actuele druk op de woningmarkt is in die zin een kans voor onze gemeente. We gaan ruimte zoeken om te bouwen. Passend en betaalbaar wonen vinden we belangrijk. De prognose is dat Pekela in de nabije toekomst meer oudere inwoners krijgt, omdat de bevolking vergrijst. Voor hen is huisvesting nodig die aansluit op hun levensfase en eventuele zorgbehoefte, zodat zij langer thuis kunnen blijven wonen.

De meeste inwoners redden zich prima, maar er zijn ook inwoners waar we ons zorgen over maken. De energieprijzen stijgen en een huis onderhouden kost ook geld. En dan hebben we het nog niet over investeringen in isolatie en zonnepanelen. Niet iedereen kan hierin mee.

---

[1] Bron: enquête toekomstvisie januari 2022.

1.2 Beleidsontwikkelingen

1.2.1 Ruimtelijke ontwikkeling

Beleidshorizon 2026 ‘In Pekela woont men toekomstbestendig en is er een passende woning en leefomgeving voor elke levensfase.’

Aanpak op hoofdlijnen

- De woningvoorraad verbeteren en in evenwicht brengen.
- We zetten in op een gebiedsgerichte aanpak (GGA).
- Het vereenvoudigen van de processen om initiatieven mogelijk te maken.
- Meedoen aan Leader Oost-Groningen

Legenda

Bij de tabellen met acties die in de hoofdstukken hierna volgen, is de volgende legenda van toepassing:

🟢 Actie is gerealiseerd

🟡 Actie is (onder bepaalde voorwaarden) gedeeltelijk gerealiseerd

🔴 Actie is niet gerealiseerd

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Ontwikkellocaties woningbouw.	🟡	🟡	🟢

Eind 2022 is het afwegingskader woningbouw vastgesteld. Hierin zijn locaties aangewezen voor woningbouw rekening houdend met een passende mix van woontypologieën. Een van deze locaties is de woningbouwlocatie aan het Heeresmeer. Eind 2023 is er ontwikkelkrediet beschikbaar gesteld om deze locatie gaan ontwikkelen. In 2024 zijn we gestart met de planvorming en zijn er verschillende onderzoeken uitgevoerd. Begin 2025 wordt het stedenbouwkundig plan en het beeldkwaliteitsplan voor deze locatie vastgesteld. Ook wordt gestart met het opstellen van het omgevingsplan, die naar verwachting eind 2025 wordt vastgesteld. We doen er alles aan om hier op zo kort mogelijke termijn te kunnen starten met de bouw.

Hiernaast werken we ook nog aan andere locaties; op de locatie van de voormalige bakkerij onderzoeken we de mogelijkheid om woningbouw kavels toe te voegen. In 2025 stellen we hier een concreet plan voor vast. Aan de Hooiweg realiseren we in 2025 68 flexwoningen. Samen met de woningcorporatie Acantus zorgen we ervoor dat de projecten Actionlocatie, Raadhuislaan en Lindenlaan in 2025 worden opgeleverd.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.

Toelichting: *In 2025 is gewerkt aan een actualisatie van het afwegingskader woningbouw. Deze actualisatie is gedaan vanwege ontwikkelingen op de woningmarkt en nieuwe landelijke wetgeving op het gebied van wonen. Naar verwachting wordt de geactualiseerde versie van het afwegingskader in januari 2026 vastgesteld door de gemeenteraad.*

Halverwege 2025 is het stedenbouwkundig plan vertrouwelijk vastgesteld door de gemeenteraad. De gemeenteraad heeft ook kennis genomen van het beeldkwaliteitsplan en de grondexploitatie. De gesprekken met de grondeigenaren over de aankoop van de grond lopen nog. Op dit moment heeft dit de prioriteit. Ook omdat wel of niet grondeigenaar zijn effect heeft op hoe het omgevingsplan eruit komt te zien. In 2026 zal gestart worden aan het omgevingsplan, naar verwachting zal deze eind 2026 worden vastgesteld.

Op de locatie van de voormalige bakkerij komen 4 woningbouwkavels. Begin 2026 wordt de planologische procedure opgestart; na afronding hiervan worden de kavels in de verkoop gezet. In 2025 zijn de 68 woningen aan de Hooiweg, de 20 woningen aan de Lindenlaan, de 12 woningen aan de Raadhuislaan en de 24 woningen aan de Burgemeester Borgesiuslaan gerealiseerd en opgeleverd.

Erfgoedvisie.	🟡	🟡	🟢

In het voorjaar van 2024 is er budget beschikbaar gesteld voor het opstellen van een erfgoedvisie, inclusief kerkenvisie. Er is een adviesbureau gevonden voor het opstellen van de visie. Er wordt eerst een cultuurhistorisch onderzoek uitgevoerd, waarbij het onderzoek voor Nieuwe Pekela al heeft plaatsgevonden in het kader van de Visie Nieuwe Pekela. Daarna wordt de inbreng van de gemeenteraad, kerken, monumenteigenaren en andere inwoners/organisaties gevraagd. Met deze inbreng wordt de erfgoedvisie opgesteld en naar verwachting in het voorjaar van 2025 vastgesteld.

Toelichting: *De erfgoed- en kerkenvisie Pekela met bijbehorende uitvoeringsagenda is door de gemeenteraad vastgesteld op 9 december 2025. Het cultuurhistorisch verhaal van Pekela, dat onderdeel is van de visie, wordt als boek afgedrukt en verspreid in de gemeente. Om de uitvoeringsagenda in de jaren 2026 tot en met 2030 uit te voeren is 500.000 euro beschikbaar gesteld. We blijven zoeken naar subsidiemogelijkheden.*

Houtzagerij.	🟡	🟡	🟡

Afgelopen jaar (augustus 2023 tot augustus 2024) is er door een extern adviseur (kwartiermaker) een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden met de houtzagerij Nooit Gedacht in Nieuwe Pekela. Dit naar aanleiding van het handhavingsverzoek vanwege de staat van het Rijksmonument dat erfgoedorganisaties Bond Heemschut en Cuypersgenootschap wilden indienen. Er zijn vele gesprekken gevoerd met diverse organisaties binnen en buiten de gemeente, geïnteresseerde projectontwikkelaars en de eigenaar van de houtzagerij. De erfgoedorganisaties zijn hiervan globaal op de hoogte gehouden. Woningbouw op het perceel achter de houtzagerij blijft een optie, waarbij de houtzagerij een invulling kan krijgen die passend is bij een woonomgeving. Momenteel wordt doorgepraat over een meer concreet plan en wordt eind 2024 een ‘go/no-go’ op het plan verwacht.

Toelichting: *De gesprekken over herontwikkeling van de houtzagerij, om daarmee het behoud van de houtzagerij veilig te stellen, verlopen nog steeds moeizaam. Er zijn subsidies bij de provincie Groningen en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed aangevraagd voor het wind- en waterdicht maken van het Rijksmonument en het uitvoeren van herbestemmingsonderzoek. Hiermee moet verdere achteruitgang van de huidige houtzagerij voorkomen worden.*

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.

Omgevingsplan.

Ter afronding van de implementatie van de Omgevingswet wordt gewerkt aan een gemeentedekkend Omgevingsplan. In Nieuwe Pekela wordt gestart met het maken van het omgevingsplan. Het omgevingsplan bevat nieuwe vereenvoudigde regels die per perceel zichtbaar zijn, zo kan iedereen precies zien welke regels er gelden. Daarnaast komen er vragenbomen zodat inwoners zelf kunnen zien of een vergunning nodig is voor hun project en wat er moet worden aangeleverd. Concrete actuele zaken zoals de woningbouw bij het Heeresmeer nemen we mee in het omgevingsplan.

Toelichting: *De voortgang van het project is door de complexiteit gestagneerd, ondanks meerdere inspanningen om het project vlot te trekken. Hierover hebben wij u op 6 oktober 2025 per brief geïnformeerd. We hebben in onderling overleg met het adviesbureau besloten om de samenwerking met terugwerkende kracht te beëindigen. Er wordt op dit moment gewerkt aan een doorstart van het project.*

Volkshuisvestingprogramma.

Naar verwachting treed eind 2024 de wet versterking regie volkshuisvesting in. Hiermee wordt de wettelijke verplichting van het hebben van een woonvisie vervangen met de verplichting voor een volkshuisvestingsprogramma. Om aan deze verplichting te voldoen wordt in 2025 gewerkt aan het opstellen en vaststellen van het volkshuisvestingsprogramma. Hiervoor zal een woningmarktonderzoek uitgevoerd worden en zal participatie met onze inwoners plaatsvinden. De woonzorgvisie die eind 2024 wordt vastgesteld wordt onderdeel van het volkshuisvestingsprogramma.

Toelichting: *De wet versterking regie volkshuisvesting zou oorspronkelijk eind 2024 in werking treden, maar is al meerdere keren uitgesteld. Op dit moment verwacht het Rijk dat de wet 1 juli 2026 inwerking treedt. Doordat de invoering van de wet is uitgesteld hebben wij ook de keuze gemaakt om te wachten met het opstellen van het volkshuisvestingsprogramma: de exacte eisen voor de inhoud waren nog niet bekend. In de tweede helft van 2025 is in provinciaal verband gestart met een woningmarktbehoefte onderzoek. Deze wordt in de eerste helft van 2026 opgeleverd. Daarna starten wij met het opstellen van het volkshuisvestingsprogramma. Deze wordt naar verwachting in de eerste helft van 2027 vastgesteld.*

De woonzorgvisie is eind 2025 vastgesteld. In 2026 wordt gewerkt aan de uitvoering van deze visie. De woonzorgvisie wordt uiteindelijk onderdeel van het volkshuisvestingsprogramma.

Grondbeleid.

Een nieuw grondbeleid wordt opgesteld: Pekela wil een woongemeente zijn. Hierbij past een goed grondbeleid. Keuzes die hiervoor gemaakt moeten worden zijn onder andere: Waar worden wel of geen woningen gebouwd? (zie hiervoor ook het ruimtelijke ontwikkelingskader woningbouw vastgesteld in 2022). Hoe gaan we onder andere om met groenstroken / snippergroen?

Toelichting: *Het Programma Grondbeleid is in 2025 opgeleverd en wordt naar verwachting in januari 2026 vastgesteld in de gemeenteraad. Hierna volgt nog een uitvoeringsnota. Hierin wordt o.a. geregeld hoe we omgaan met het jaarlijks vaststellen van de grondprijzen voor woonwijken/industrieterrein.*

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.

Leader Oost Groninger.

Verder gaan we zo veel mogelijk ondernemers en verenigingen wijzen op de mogelijkheden van Leader Oost Groningen.

Toelichting: *We hebben de subsidiemogelijkheden van Leader Oost Groningen onder de aandacht gebracht bij verenigingen en ondernemers.*

Leefbaarheidsfonds Pekela.

In 2024 heeft de gemeenteraad de Verordening Leefbaarheidsfonds Pekela vastgesteld. Hiermee heeft het college de bevoegdheid om subsidies toe te kennen voor projecten van bewoners, stichtingen en verenigingen die bijdragen aan de leefbaarheid in Pekela. In 2024 en 2025 worden de eerste ervaringen opgedaan met het Leefbaarheidsfonds. Belangrijk aandachtspunt is dat de subsidie laagdrempelig en voor iedereen toegankelijk moet zijn.

Naast het Leefbaarheidsfonds van Pekela zijn er meer subsidies en fondsen die leefbaarheidsprojecten stimuleren door financiële ondersteuning. Denk aan Leader Oost-Groningen en het Nationaal Programma Groningen (Loket Leefbaarheid en Innovatieloket). We willen zoveel mogelijk stichtingen, verenigingen en bewonersinitiatieven wijzen op deze aanvullende subsidiemogelijkheden.

Toelichting: *Het Leefbaarheidsfonds is in 2024 voor het eerst opengesteld. Uw raad is geïnformeerd over de uitkomst; 19 initiatieven hebben gezamenlijk €118.000 subsidie toegekend gekregen. De openstelling van het Leefbaarheidsfonds 2025 is van 1 oktober tot en met 30 november. Uw raad is hierover reeds geïnformeerd. In 2026 wordt besloten over deze aanvragen.*

Gebiedsgerichte ‘Aanpak Thuus in Nij Pekel’

We starten in 2025 met het uitwerken en het realiseren van de eerste (sleutel)projecten ter uitvoering van de dorpsvisie Thuus in Nij Pekel. De dorpsvisie behelst een ontwikkel- of toekomststrategie inclusief een stedenbouwkundige visie. Onderdeel hiervan is de definiëring en uitwerking van prioritaire gebieden (‘sleutelgebieden’) waarmee gestart wordt, als onderdeel van deze ontwikkelstrategie. Deze aanpak is onderdeel van het Masterplan Regiocentra. Voor de eerste sleutelprojecten komen ook bijdragen beschikbaar uit de Regiodeal Regiocentra en de Regiodeal Oost-Groningen II. (N.B.: beide Deals zijn op moment van schrijven nog niet definitief). Het doel is het vergroten van de brede welvaart door maatregelen in het fysieke en het sociale domein: verbetering van onder andere het winkelcentrum, scheppen van randvoorwaarden voor behoud van maatschappelijke voorzieningen en ontmoetingsplekken en het creëren van aantrekkelijke, klimaatadaptieve straten en buurten door renovatie en nieuwbouw. Omdat het gaat om een gebiedsgerichte aanpak is de ontwikkeling van de nieuwe woonwijk bij het Heeresmeer integraal onderdeel van de planvorming.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.

Toelichting: *U heeft als raad in april dit jaar de visie Thuus in Nij Pekel vastgesteld en voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor de centrumontwikkeling en het voorzieningencluster bij De Spil. We zijn gestart met de planvorming voor het realiseren van de doelstellingen uit de visie voor beide prioritaire gebieden - het centrum en het gebied rond De Spil: voor beide gebieden stelt het college dit jaar nog de projectplannen vast. Zodra deze zijn vastgesteld wordt de raad hierover geïnformeerd. Op basis van de visie en de projectplannen dienen we dit jaar een aanvraag in voor 1,76 miljoen euro subsidie van de Regio Deal Regiocentra. De vereiste cofinanciering heeft u vorig jaar beschikbaar gesteld. De geplande opwaardering (o.a. vergroening) van de Meidoornlaan wordt in november uitgevoerd. Hiermee wordt dit jaar nog het eerste deelproject van de visie gerealiseerd.*

Het stedenbouwkundig plan, de grondexploitatie en het conceptbeeldkwaliteitsplan voor de nieuwe woonwijk bij het Heeresmeer zijn gereed. In mei 2025 zijn deze documenten in een informele bijeenkomst gepresenteerd aan de raad. De onderhandelingen met de grondeigenaren zijn nog gaande en er dient nog een vervolgonderzoek plaats te vinden voor archeologie. Nadat we de gronden in eigendom hebben zal het stedenbouwkundig plan, de grondexploitatie en het beeldkwaliteitsplan worden vastgesteld en kan het omgevingsplan worden opgesteld.

1.2.2 Beheer

Beleidshorizon 2026 ‘De kwaliteit en uitstraling van de openbare ruimte is verhoogd ten opzichte van 2022.’

Aanpak op hoofdlijnen

- Ingrepen in de openbare ruimte zijn klimaat adaptief.
- We stellen kaders en randvoorwaarden vast waar het gaat om groen en water binnen de gemeente.
- We geven uitvoering aan, en actualiseren waar nodig de beheerplannen en uitvoeringsplannen.
- Het onderhoud van de openbare ruimte is op orde. We hebben aandacht voor biodiversiteit en ecologisch beheer.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Openbare ruimte.	●	●	●

- We gaan gebruik maken van de maai-zuigcombinatie. Om conform de Groen en Watervisie minder frequent en meer ecologisch te kunnen maaien gaan we gebruik maken van onze nieuw aangeschafte maai-zuigcombinatie.
- We leggen regenwaterriool en/of Wadi’s aan. Bij bijvoorbeeld rioolreconstructies gaan we voor een klimaatadaptieve en groene inrichting om de ambities zoals het tegengaan van hittestress en het vergroenen binnen de kernen waar te kunnen maken.
- We planten extra bomen of bosstruweel. Dit stemmen we af met o.a. het waterschap, de bewoners en agrariërs. Hiermee zorgen we er ook voor dat de buitenruimte uitnodigt tot bewegen en spelen.
- We stellen een leidraad duurzame inrichting openbare ruimte op. We gaan in aansluiting op het vastgestelde wegenbeleidsplan deze leidraad maken waarmee we een standaard hebben met technische eisen die aan de openbare ruimte worden gesteld.
- We voeren onderhoud uit. Op basis van de beheerprogramma’s en actuele inspecties worden onderhoudsmaatregelen gepland en uitgevoerd. De kwaliteit volgens het vastgestelde beleidsplan wordt hierbij aangehouden. Hierbij wordt integraal afgestemd met de andere disciplines en actuele projecten.
- We stellen een Water en Rioleringprogramma (WRP) op. Het gemeente rioleringsplan (GRP) wordt geactualiseerd en onderdeel van het omgevingsplan. Daarmee wordt ook de naam aangepast. Hier wordt de basis gelegd voor toekomstige omgang met afvalwater, hemelwater en grondwater. Hiermee draagt het WRP bij aan de volksgezondheid en leefbare woonomgeving.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.

Toelichting:
- *We hebben een maai-zuigcombinatie gekocht en kunnen nu meer ecologisch maaien.*
- *We hebben regenwaterriool en/of Wadi's aangelegd in o.a. de Merellaan in Nieuwe Pekela. Parkeerplaatsen zijn groen ingericht o.a. aan de Houtstek in Oude Pekela. Dit past bij de ambitie om een klimaatadaptieve en groene inrichting te realiseren en daarmee hittestress tegen te gaan en het vergroenen binnen de kernen waar te kunnen maken.*
- *We hebben extra bomen of bosstruweel aangeplant.*
- *De leidraad duurzame inrichting openbare ruimte (LIOR) is vanwege tijd- en capaciteitsgebrek doorgeschoven naar 2026. Wel is nader onderzocht wat de mogelijkheden zijn en zijn er afspraken vastgelegd zodat de LIOR in 2026 gerealiseerd kan worden.*
- *Er zijn diverse onderhoudswerken integraal uitgevoerd.*
- *Het Water en Rioleringprogramma (WRP) 2026-2030 is door de raad vastgesteld.*
- *Hiermee is de basis gelegd voor toekomstige omgang met afvalwater, hemelwater en grondwater. Hiermee draagt het WRP bij aan de volksgezondheid en leefbare en duurzame woonomgeving.*

Afvalbeleid. ● ● ●

- Wij vervangen bovengrondse verzamelcontainers voor ondergrondse afvalcontainers. Hiermee geven we uitvoering aan het vastgestelde afvalbeleid.
- We gaan de mogelijkheden van het afvalbrengstation onderzoeken. Conform het afval-beleidsplan doen we onderzoek en komen met een voorstel voor de verdere optimalisatie en mogelijke herinrichting van het afvalbrengstation.

Toelichting:
- *De bovengrondse verzamelcontainers zijn vervangen voor ondergrondse afvalcontainers. Glas en Textiel wordt nu ondergronds ingezameld met behulp van de afvalpas. Dit project loopt door in 2026.*
- *Er is een eerste verkenning uitgevoerd voor het aanpassen van het afvalbrengstation. Dit wordt in 2026 nader uitgewerkt in afstemming met Omrin. Dit komt onder andere door de beperking in personele mogelijkheden.*

1.2.3 Duurzaamheid

Beleidshorizon 2026 'In 2026 is het energieverbruik van woningen, bedrijven en gemeentelijke panden aanzienlijk lager dan in 2022.'

Aanpak op hoofdlijnen
- Stimuleren van het terugbrengen van het energieverbruik.
- We werken samen met het Regionaal Woon- en leefbaarheidsplan in projecten om bewustwording te creëren.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.

Aan de hand van het vastgestelde visie Duurzaamheid als overkoepelend beleidsstuk werken we verder aan het verduurzamen van de gemeente. ● ● ●

De acties qua openbare ruimte, groen en afval zijn benoemd bij paragraaf 1.2.2 Bij woningen proberen we de isolatie te verbeteren en het energieverbruik terug te dringen. We maken hierbij gebruik van bespaarcoaches die actief bij inwoners langs gaan om ze te informeren over lokale acties, zoals de Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) in Nieuwe Pekela en de 'Proeftuin Pekela Geeft Gas!' in Boven Pekela, en de mogelijkheden qua isolatiesubsidies waaronder maatregel 29, de Specifieke Uitkering Aanpak Energiearmoede (SPUK) en het Nationaal Isolatieprogramma (NIP).

De grotere bedrijven hebben een wettelijke energiebesparingsplicht. Ze moeten investeren in maatregelen die een terugverdientijd hebben van vijf jaar of minder. Het doel is van de energiebesparingsplicht is om energieverspilling en de uitstoot van CO2 te verminderen om zo bij te dragen aan een beter milieu. Ook voor kleine bedrijven is het goed om hier over na te denken en zo mogelijk in te investeren. Wij helpen hen mee in de zoektocht om aan deze opgave te voldoen door bijvoorbeeld mee te helpen zoeken naar subsidiemogelijkheden. Ook verwijzen we ze door naar bijvoorbeeld Groningen werkt slim!

Toelichting: *De Isolatiemaatregel 29 is voor de gehele gemeente geopend (vanaf 1 januari 2026). Voor onze inwoners betekent dit dat ze gebruik kunnen maken van deze isolatiesubsidie. De bespaarcoach is gestopt en bewoners worden qua isolatie nu geïnformeerd en geactiveerd door Bureau voor Verduurzamen. De bestaande gemeentelijke regelingen (SPUK, NIP) worden hier in 2026 op aangepast om inwoners extra te stimuleren om hun eigen woning te verduurzamen. Tot die tijd blijven de huidige gemeentelijke regelingen bestaan en informeren we onze inwoners over de ontwikkelingen en geven we ze advies.*

Met Pekela geeft Gas en Pekela Duurzaam is gewerkt aan het projectplan Pekela geeft Gas 2.0. Waarbij de gemeente o.a. een aanvullende warmtesubsidie beschikbaar gaat stellen om de particuliere eigenaren te stimuleren duurzame warmtesystemen (warmtepompen, zonnepanelen etc.) aan te schaffen. Dit project wordt begin 2026 afgerond, en krijgt een vervolg in samenwerking met Pekela Duurzaam.

Wij blijven bedrijven attenderen op de energiebesparingsplicht onder andere via "Groningen werkt slim".

1.2.4 Bereikbaarheid

Beleidshorizon 2026 ‘De fysieke en digitale bereikbaarheid van Pekela en tussen Pekela en de omliggende kernen zijn verbeterd.’

Aanpak op hoofdlijnen

- We verbeteren (snel)fietsverbindingen.
- We zetten ons in om de diverse OV-voorzieningen lokaal en regionaal beter op elkaar aan te laten sluiten.
- We zetten ons proactief in om glasvezel beschikbaar te hebben voor alle inwoners en bedrijven.
- Het starten met het uitvoeren van het project bruggen.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Voordat wij groot onderhoud aan wegen uitvoeren doen wij onderzoek naar mogelijke verbeteringen.	🟡	🟡	🔴

Voor de Raadhuislaan in Oude Pekela en de Albatrosstraat in Nieuwe Pekela onderzoeken we bijvoorbeeld of een duurzaam veiligere inrichting als gebiedsontsluitingsweg 30 km/h (GOW30) mogelijk is. Aan de hand daarvan bepalen we of regulier groot onderhoud of een andere meer passende inrichting wenselijk is.

Toelichting: *Voor de Raadhuislaan in Oude Pekela is een inrichting als GOW30 als kansrijke richting naar voren gekomen in het onderzoek naar groot onderhoud, in combinatie met rioolvervanging. Besluitvorming hierover volgt in 2026, na participatie met de omgeving.*

Voor de herinrichting van de Eltjenswijk, is de inwonersparticipatie opgestart.

Voor de Albatrosstraat is in 2025 een tijdelijke dunne asfaltlaag aangebracht om de verkeersveiligheid de komende jaren te borgen. Het definitieve onderhoud wordt in de toekomst bepaald, in afstemming met de centrumontwikkeling Nieuwe Pekela.

Start voorbereidingen vernieuwen en onderhouden bruggen Pekelder Hoofddiep.	🟢	🟢	🟢

Op basis van de vastgestelde Visie Pekelder Hoofddiep 2024 starten we met de voorbereidingen voor het vernieuwen en onderhouden van de bruggen over het Pekelder Hoofddiep. We blijven hierbij in nauw contact met de Dorps Coöperaties en zijn in afwachting van hun plan.

Toelichting: *Op verzoek van de raad heeft een marktconsultatie plaatsgevonden en heeft de Dorpscoöperatie de documentatie gecompleteerd. Voor de aanbesteding van de werkzaamheden van de bruggen die in de portefeuille van de gemeente zitten, zijn de voorbereidende werkzaamheden gestart.*

Met de dorpscoöperatie is een samenwerkingsovereenkomst opgesteld die in oktober is ondertekend. Daarmee starten daadwerkelijk de werkzaamheden van de dorpscoöperatie. De gemeente Pekela neemt in de tussentijd haar eigen taken ter hand: oeverbeschoeiing en nieuwbouw van enkele bruggen.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Vervangen beschoeiing Pekelderdiep.	🟢	🟢	🟢

Op basis van de uitgevoerde onderzoeken en adviezen voor de aanpak van de beschoeiing starten we met de contractvoorbereiding en aanbesteding voor het vervangen van de beschoeiing aan het Pekelderdiep. Er zal gestart worden met de uitvoering.

Toelichting: *We hebben dit najaar een aannemer kunnen selecteren en vervolgens zijn we met de voorbereiding van de werkzaamheden gestart. Bij de werkzaamheden zal extra aandacht zijn voor de huidige beplanting en bomen langs de oevers.*

De Nedersaksenlijn (NSL).	🟢	🟢	🟢

Wij steunen het verdere onderzoek en plannen voor de Nedersaksenlijn (NSL), de nieuwe treinverbinding tussen Groningen en Enschede die de regio ontsluit en de brede welvaart in het gebied structureel moet vergroten. De NSL heeft de potentie om sociaaleconomische structuren te versterken, investeringen los te krijgen in de leefomgeving en grensoverschrijdende samenwerkingen te verbeteren.

Toelichting: *Het kabinet heeft extra geld beschikbaar gesteld voor de Nedersaksenlijn. De Nationale politiek lijkt in te blijven zetten op de Nedersaksenlijn. De eerder gemaakte plannen kunnen nu verder worden uitgewerkt. Wij blijven dit ondersteunen.*

Het plan van aanpak voor de HUB wordt begin 2025 afgerond.	🟢	🟡	🔴

De realisatie zal, afhankelijk van de medewerking van de provincie en het OV bureau, na de bouwvak in 2025 gaan plaatsvinden.

Toelichting: *In 2025 hebben we een begin gemaakt van de planvorming van de HUB. De aanpassing van de raadhuislaan is eveneens gestart (althans de voorbereiding en planontwikkeling).*

De inventarisatie van de Abri’s is afgerond.	🟢	🟡	🔴

In afstemming met andere visies zoals die van Nieuwe Pekela en de bruggen zullen we een plan van aanpak maken voor het verwijderen en vervangen van de Abri’s.

Toelichting: *We hebben 2 informatieavonden gehouden om de inwoners van Pekela te informeren over het handhaven danwel schrappen van haltes. Dit ter voorbereiding van een aanbesteding.*

1.2.5 Veiligheid

Beleidshorizon 2026 'De veiligheid en het gevoel van veiligheid van de inwoners van Pekela is in 2026 verbeterd.'

Aanpak op hoofdlijnen

- We inventariseren en analyseren data op veiligheidsthema's in het algemeen, bepalen specifieke knelpunten en brengen prioriteit aan voor wat betreft de aanpak van het geprioriteerd veiligheids-probleem of –issue. Het thema ondermijning is daarbij een speerpunt waarin ook ondersteuning wordt gezocht in de analyse en de aanpak.
- Samen met ketenpartners en ook de bewoners zelf wordt een aanpak en de rolverdeling daarin bepaald m.b.t. het geprioriteerd veiligheidsprobleem;
- Er wordt nadrukkelijk integraal ingezet op preventie en het voorkomen van het ontstaan van on-veilige situaties in wijken en buurten.

Ontwikkelingen

Eind 2022 is een Integraal veiligheidsbeleidsplan opgeleverd met daarin de voorgestelde prioriteiten.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Aanpak ondermijning Pekela.	●	●	●
We geven op basis van het uitvoeringsprogramma Aanpak Ondermijning Pekela uitvoering aan de daarin benoemde acties waarin de nadruk zal gaan liggen op (het verder) versterken van de weerbaarheid en de bewustwording en het versterken van de (eigen) informatiepositie en het (gelegitimeerd) delen van informatie.			
Toelichting: *De Regionale aanpak ondermijning wordt op basis van het Uitvoeringsprogramma geconcretiseerd. Dit gebeurt in werkgroepen op voor alle gemeenten bepaalde, gemeenschappelijke thema's en onderwerpen zoals Informatievoorziening, Bibob, integrale controles en inzet Regionaal Interventieteam en bewustwording. De gemeente Pekela participeert in diverse werkgroepen.*			
Uitvoering Damoclesbeleid.	●	●	●
We voeren een actief Damoclesbeleid uit gebaseerd op het geactualiseerde beleid van de burgemeester.			
Toelichting: *Het uitvoeren van actief Damoclesbeleid betekent dat er in voorkomende gevallen die door de politie in Bestuurlijke rapportages aan de gemeente zijn gemeld, bestuurlijk wordt opgetreden. In 2025 is daar in 4 gevallen sprake van geweest.*			
Interventies bij woonoverlast.	●	●	●
We plegen actief interventies bij voorkomende (ernstige) woonoverlast op basis van het eveneens geactualiseerde beleid aanpak ernstige woonoverlast.			
Toelichting: *Bij situaties of gevallen van ernstige woonoverlast wordt het huidig beleidskader toegepast. Er is evenwel behoefte aan de zijde van de gemeente aan strikter beleid om ook de eigen verantwoordelijkheid als inwoner duidelijker af te kaderen. In 2026 wordt hierop aangescherpt beleid vastgesteld als zijnde de bevoegdheid van de burgemeester.*			
Huisvesting politie.	●	●	●
We gaan samen met de Politie onderzoeken hoe we de huidige huisvesting van de politie kunnen transformeren en integreren in de huisvesting van de gemeente, zodat de dienstverlening op niveau kan blijven.			
Toelichting: *Met de Politie is inmiddels overeenstemming bereikt over het integreren van de politietaak in het te renoveren gemeentehuis. Hiermee kan de lokale dienstverlening van de Politie ook worden voortgezet en op onderdelen meer verbinding worden gemaakt met de eigen Openbare Orde en Veiligheidsmedewerkers (OOV 'ers).*			
Uitbreiding toezicht.	●	●	●
We breiden ons toezicht op straat uit door het aanstellen van een extra boa waarbij we onze poule van boa's ook trainen in het herkennen en/of opsporen van ondermijningsactiviteiten of fenomenen.			
Toelichting: *In 2025 is de pool boa's opgehoogd van 2 naar 3. De verdere uitbreiding van boa's tot in totaal 4 , wordt in 2026 voltooid. Nadrukkelijk wordt ook ingezet op het herkennen en/ of opsporen van ondermijnende activiteiten of signalen die daarop worden beoordeeld en gewogen. Daaropvolgend wordt een aanpak bepaald. De boa's nemen ook periodiek deel in het Regionaal Interventieteam als onderdeel van de regionale aanpak ondermijning.*			
Integraal Veiligheidsbeleid.	●	●	●
We informeren de raad actief op de voortgang in de uitvoering van de gekozen prioriteiten in de Integraal Veiligheidsbeleid.			
Toelichting: *In de gekozen prioriteiten van het IVB-plan t.w. aanpak en bestrijding van risico's op onveiligheid bij jongeren, aanpak en bestrijding van lokale criminele ondermijning, aanpak verkeersonveiligheid in wijken en buurten en de aanpak en bestrijding van woonoverlast in wijken en buurten wordt in diverse (parallelle) beleidsaanpakken en projecten voortgang geboekt en problemen en knelpunten opgelost samen met de daarbij noodzakelijke veiligheidspart-ners waaronder de Politie.*			

1.3 Financiële ontwikkelingen

Taakveld		Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting ná wijziging 2025	Realisatie 2025	Afwijking V/N 2025
Baten						
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.793	944.305	218.000	237.727	-19.727
1.2	Openbare orde en Veiligheid	13.550	9.335	50.595	47.569	3.026
2.1A	Verkeer en Vervoer	118.903	6.590	2.000	62.318	-60.318
2.3	Recreatieve Havens	583	540	540	594	-54
2.4	Economische Havens en waterwegen	9.148	6.485	6.485	9.816	-3.331
5.6	Media	174.882	403.532	339.638	335.350	4.288
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	425.065	61.261	136.394	187.948	-51.554
7.2	Riolering	1.109.574	1.252.052	1.252.052	1.167.439	84.613
7.3	Afval	1.851.603	2.002.316	2.049.516	2.131.820	-82.304
7.4	Milieubeheer	523.174	380.836	2.562.372	753.646	1.808.726
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	51.561	64.789	64.789	40.963	23.826
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	763.638	731.115	1.138.944	953.568	185.376
8.3	Wonen en bouwen	827.828	160.700	719.587	1.160.704	-441.117
Totale baten		**5.871.302**	**6.023.856**	**8.540.912**	**7.089.462**	**1.451.450**
Lasten						
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	14.138	956.754	236.489	207.338	-29.151
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	835.457	815.823	835.313	835.782	469
1.2	Openbare orde en Veiligheid	606.047	689.659	731.447	692.864	-38.583
2.1A	Verkeer en Vervoer	1.254.074	1.556.437	1.465.352	1.391.147	-74.205
2.1B	Verkeer en vervoer - bruggen	1.241.920	611.641	603.894	417.998	-185.896
2.3	Recreatieve Havens	14.785	15.973	14.964	11.769	-3.195
2.4	Economische Havens en waterwegen	175.853	152.136	145.310	161.125	15.815
2.5	Openbaar vervoer	460	61.000	61.000	-	-61.000
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	94.219	110.350	96.550	97.577	1.027
5.4	Musea	41.544	26.716	26.969	31.327	4.358
5.5	Cultureel erfgoed	2.617	8.080	8.030	3.567	-4.463
5.6	Media	359.528	577.071	528.468	519.124	-9.344
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.457.619	2.009.629	2.357.087	2.336.568	-20.519
7.2	Riolering	883.004	999.981	890.663	928.595	37.932
7.3	Afval	1.713.996	1.457.846	1.673.314	1.569.293	-104.021
7.4	Milieubeheer	1.184.916	1.241.797	3.467.642	1.268.877	-2.198.765
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	211.336	115.877	136.865	106.608	-30.257
8.1	Ruimte en leefomgeving	557.317	376.000	433.186	543.452	110.266
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	826.523	731.115	818.379	446.246	-372.133
8.3	Wonen en bouwen	2.215.344	1.788.710	2.917.624	2.629.433	-288.191
Totale lasten		**14.690.695**	**14.302.595**	**17.448.546**	**14.198.692**	**-3.249.854**
Saldo programma 1		**-8.819.393**	**-8.278.739**	**-8.907.634**	**-7.109.230**	**1.798.404**

Toelichting op de cijfers

Hieronder volgt de toelichting op afwijkingen groter dan €50.000 ten opzichte van de begroting na wijziging.

2.1A Verkeer en vervoer

De baten zijn €60.000 hoger (V) dan geraamd. Dit komt voornamelijk doordat in december voor €57.000 aan legesnota's is verzonden i.v.m. de aanleg van glasvezelkabels.
De lasten zijn €74.000 lager (V) dan geraamd. Voor €120.000 betreft dit groot onderhoud dat door vertraging in 2026 wordt uitgevoerd. Daarnaast is voor €38.000 meer onderhoud uitgevoerd aan de straatverlichting dan begroot. Het restant betreft diverse kleinere verschillen van in totaal €18.000.

2.1B Verkeer en vervoer - bruggen

De lasten zijn €186.000 lager (V) dan geraamd. Dit komt door lagere onderhoudskosten bruggen €37.000 en €148.000 minder advies- en onderhoudskosten bij de bruggen. De kosten die wel zijn gemaakt komen ten laste van de beschikbaar gestelde kredieten en worden niet zichtbaar .

2.5 Openbaar vervoer

De lasten zijn €61.000 lager (V) dan geraamd. Dat komt voornamelijk doordat de kosten voor de beleidsnota uitgangspunten Bushokjes nog niet zijn gemaakt in dit jaar. De planning is dat dit in 2026 opgepakt wordt.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

De baten zijn €52.000 hoger (V) dan geraamd. Dit komt voornamelijk door een incidentele verkoop van grond aan Acantus voor €44.000.

7.2 Riolering

De baten zijn €85.000 lager (N) dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt doordat de begrote onttrekking uit de voorziening voor de kostendekkendheid niet is geboekt.

7.3 Afval

De baten zijn €82.000 hoger (V) dan geraamd. Dit komt door de verkoop van ondergrondse containers aan BRF voor €23.000, een onttrekking afvalvoorziening voor kostendekkendheid voor €46.000 en een hogere afvalstoffenheffing van €13.000.

De lasten zijn €104.000 lager (V) dan geraamd. Dit komt door het nog niet uitgevoerd onderzoek nieuw afvalbrengstation €50.000. Daarnaast vielen de beheerskosten van de afvalcontainers €35.000 lager uit dan begroot. Het restant van €19.000 lagere kosten bestaat uit meerdere kleinere verschillen.

7.4 Milieubeheer
De baten zijn €1.800.000 lager (N) dan geraamd. Dit betreft diverse Rijksbijdragen die niet zijn gerealiseerd omdat de lasten niet zijn gemaakt. Dit betreft: voor €605.000 het Nationaal Isolatie Programma (NIP); voor €1.035.000 de aanpak energiearmoede; voor €43.000 de Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie en voor €111.000 extra middelen voor de inzet op duurzaamheid vanuit Nij Begun. Deze middelen zijn in 2025 niet besteed en daarom op de balans gezet om in te zetten in de komende jaren.

De Lasten zijn in totaal €2.199.000 lager (V) dan geraamd. Voor de regelingen NIP, Energiearmoede, Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie en duurzaamheid Nij Begun is in totaal €1.800.000 minder uitgegeven. Omdat de dekking vanuit de rijksbijdragen bij de baten ook lager zijn heeft dit geen effect op het rekeningresultaat. Daarnaast gaat het om €200.000 lagere lasten bij de proeftuin Aardgasvrij wonen, omdat er in 2025 minder subsidies zijn verstrekt en om €96.000 aan lasten voor klimaatadaptatie, die niet hier maar op investeringskredieten verantwoord moesten worden. Door beter toerekening aan projecten zijn de salariskosten onder dit taakveld €65.000 lager.

8.1 Ruimte en leefomgeving
De lasten zijn €110.000 hoger (N) dan geraamd. Dit betreft voor €54.000 het project omgevingsplan. Dit komt door aanvullende juridische kosten in relatie tot de uitvoering van dit project door een derde. Verder was de raming voor de salariskosten €56.000 te laag.

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
De baten zijn €185.000 lager (N) dan geraamd en de lasten zijn €372.000 lager (V) dan geraamd. Per saldo is dat een voordeel van €187.000 ten opzichte van de begroting.
Dit betreft enerzijds een voordeel van €267.000 omdat de eindwaarde van de grondexploitatie (GREX) van Oud-Alteveer II hoger uitviel dan begroot. Dat komt doordat de voorziene uitgaven in de infrastructuur niet nodig bleken. Anderzijds betreft dit een nadeel van €26.000 niet gerealiseerde winstneming bij de GREX Bosgrastraat en €29.000 voor het treffen van de verliesvoorziening voor de GREX Albatrosstraat. Voor €29.000 betreft dit niet ingezette subsidie voor de nota grondbeleid. Deze middelen blijven beschikbaar op de balans om in te zetten in volgend jaar.

8.3 Wonen en bouwen
De baten zijn €441.000 hoger (V) dan geraamd. Dit komt door het boeken van een te ontvangen bedrag van €420.000 van het rijk met betrekking tot een realisatiestimulans die niet begroot was. Daarnaast zijn de baten voor omgevingsvergunningen €21.000 hoger (V) dan begroot, dit komt door meer aanvragen dan vooraf rekening mee was gehouden.

De lasten zijn €288.000 lager (V) dan geraamd. Dit komt doordat de co-financiering van €280.000 voor de uitgaven van regiodeal Oost-Groningen 2025-2028 niet zijn gerealiseerd. Dit wordt doorgeschoven naar 2026.

1.4 Beleidsindicatoren

Onderstaand treft u voor dit programma de verplichte beleidsindicatoren aan. De gegevens zijn te raadplegen via de site ‘waarstaatjegemeente.nl’. Wij hebben ervoor gekozen om de betreffende indicator te vergelijken met de provincie Groningen en Nederland als geheel.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Pekela	Provincie	Nederland	Bron	Beschrijving
Verwijzingen Halt	per 1.000 inw 12-17jr	2025	**8**	11	10	Bureau Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar
Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2025	**1,2**	3,2	2,1	Politie	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners
Gewelds-misdrijven	per 1.000 inwoners	2025	**4,0**	4,7	4,6	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.)
Diefstal uit woning	per 1.000 inwoners	2025	**0,8**	1,1	1,2	Politie	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners
Vernieling en beschadiging (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	2025	**6,0**	5,7	5,7	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners
Functiemenging	%	2024	**34,5**	52,1	54,5	LISA	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw 15-64jr	2024	**122,7**	160,7	191,4	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2024	**155**	158	148	CBS - Statistiek - Huishoudelijk afval	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg)
Hernieuwbare elektriciteit	%	2023	**126,3**	77,2	40,0	RWS Klimaatmonitor	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Beleidsindicatoren							
Indicator	Eenheid	Periode	Pekela	Provincie	Nederland	Bron	Beschrijving
Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	2024	**1,6**	7,0	8,4	ABF - Systeem Woning-voorraad	Het aantal nieuwbouw-woningen, per 1.000 woningen.
Demografische druk	%	2025	**78,9**	67,9	70,7	CBS - Bevolkings-statistiek	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar. Dit cijfer geeft inzicht in de verhouding van het niet-werkende deel van de bevolking tot het werkende deel van de bevolking.

De beleidsindicatoren zijn afkomstig van externe instanties en niet alle indicatoren in de lijst worden ieder jaar door de bronhouder geactualiseerd of zijn niet voorhanden. De beleidsindicatoren die in de tabel zijn opgenomen betreffen de gegevens die ten tijde van het opmaken van de jaarrekening voorhanden waren.

PROGRAMMA 2 – GEZONDHEID

2.1 Kern

Pekelders geven hun eigen gezondheid gemiddeld een 7,1.[2] Dat is een ruime voldoende. Toch weten we dat de levensverwachting in Pekela aanzienlijk lager is dan gemiddeld in Nederland. Dit verdient onze onverdeelde aandacht. Ons uitgangspunt is daarom ‘positieve gezondheid’. Dit betekent dat gezond zijn meer is dan ‘niet ziek’ zijn. Het gaat ook over kwaliteit van leven, het gevoel hebben dat je betekenis hebt en dat je zelf de regie hebt over je leven.

"We gaan voor meer gezonde jaren in Pekela."

Preventie
Voorkomen is beter dan genezen. Als het lukt om problemen te voorkomen, loopt het later niet uit de hand. Gezond eten, meer bewegen en buitenspelen, bewust omgaan met alcohol en roken, dat is wat we willen bevorderen. We gaan voor ‘meer gezonde jaren in Pekela’.

Om dat te bereiken, zijn meer inspanningen nodig dan de wettelijke zorgplicht voor gezonde inwoners aan de gemeente voorschrijft. We blijven daarom capaciteit reserveren voor het maken en uitvoeren van gezondheidsbeleid.

2.2 Beleidsontwikkelingen

2.2.1 Positieve gezondheid
Beleidshorizon 2026 ‘Inwoners van Pekela ervaren een betere ‘positieve gezondheid’ dan in 2022.’

Aanpak op hoofdlijnen
- We bevorderen de kennis en vaardigheden over positieve gezondheid bij alle inwoners.
- Uitvoering geven aan programma’s met (keten)partners.
- We bevorderen een beweegvriendelijke leefomgeving.
- Gezondheid heeft een prominente rol in iedere beleidskeuze (“Health in All Policies”).

[2] *Bron: enquête toekomstvisie januari 2022.*

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.

We dragen bij aan de continuïteit van de huisartsenzorg in Pekela.

Als vervolg op het uitgevoerde onderzoek naar de continuïteit van de huisartsenzorg in Pekela denken we actief mee in het vraagstuk rondom passende en toekomstbestendige huisvesting van huisartsen in Pekela. We vervullen hierin waar nodig en mogelijk een aanjagende en faciliterende rol.

Toelichting: *Wij hebben actief meegedacht met huisartsenpraktijken over toekomstbestendige oplossingen, binnen de mogelijkheden van onze invloedssfeer. Dit betrof met name het vinden van passende locaties. In Nieuwe Pekela ondersteunen wij nog steeds bij het zoeken naar een geschikte locatie voor een nieuw gezondheidscentrum, passend binnen de nieuwe gebiedsvisie voor Nieuwe Pekela. In Oude Pekela hebben wij meegedacht over een nieuwe praktijklocatie voor de opvolging van huisartsenpraktijk Feis, per 1 september 2025. Locatie De Molenhof bleek geschikt en is inmiddels in gebruik door Huisartsenpraktijk B75, die hier een nevenvestiging heeft geopend. Vanuit deze locatie verzorgt Huisartsenpraktijk B75 spreekuren voor patiënten die voorheen bij Feis stonden ingeschreven. De afspraken over huur en verbouwing van De Molenhof zijn gemaakt tussen de eigenaar van het pand en Huisartsenpraktijk B75. Daar heeft de gemeente geen rol in gespeeld.*

De jongerenontmoetingsplek in De Kiepe biedt jongeren uit de hele gemeente Pekela een veilige en stimulerende plek om samen te komen, te leren en deel te nemen aan activiteiten.

In oktober 2024 is de jongerenontmoetingsplek in De Kiepe geopend als pilot voor een periode van 2 jaar. De Badde krijgt de opdracht om samen met jongeren diverse activiteiten te organiseren, die speciaal afgestemd zijn op de behoeften en interesses van de jongeren zelf. Van culturele workshops en weerbaarheidssessies tot educatieve programma's. Tegelijkertijd moet het ook gewoon een fijne en veilige plek zijn waar jongeren graag komen om bijvoorbeeld huiswerk te maken. In 2025 evalueren we hoe de jongerenontmoetingsplek functioneert en bekijken we of de activiteiten en faciliteiten aansluiten bij de behoeften van de jongeren.

Toelichting: *In 2025 is de jongerenontmoetingsplek in De Kiepe verder ontwikkeld als pilot. De plek biedt jongeren uit de hele gemeente een veilige en stimulerende omgeving om samen te komen, activiteiten te volgen en huiswerk te maken. In oktober vond een tussenevaluatie plaats; de belangrijkste bevindingen en aandachtspunten voor het tweede jaar zijn gedeeld met de raad via een raadsbrief. De bevindingen bevestigen de meerwaarde van het activiteitencentrum als een stabiele en positieve ontmoetingsplek voor jongeren in Pekela. Op basis van de tussenevaluatie worden activiteiten waar nodig aangepast om ook in het tweede jaar goed aan te blijven sluiten bij de behoeften van jongeren.*

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.

Welzijn op Recept wordt ingezet in alle huisartsenparaktijken.

De ketenaanpak Welzijn op Recept is onderdeel van het Gezond en Actief Leven Akkoord. Welzijn op Recept is een bewezen interventie waarbij huisartsen patiënten met psychosociale (niet medische) klachten kunnen doorverwijzen naar de welzijnscoach. De welzijnscoach, in dienst van De Badde, gaat op basis van het spinnenweb Positieve Gezondheid in gesprek om mogelijk onderliggende, niet medische, problemen te bespreken. De welzijnscoach kijkt vanuit een breed perspectief mee met de inwoner met als doel om het algehele welzijn van de inwoner te verbeteren. Welzijn op Recept versterkt de samenwerking tussen medisch en sociaal domein. Door de inzet van Welzijn op Recept vindt er een verschuiving van het medisch naar het sociaal domein plaats. Deze verschuiving betekent ook instroom van (nieuwe) meer cliënten in het maatschappelijk werk. Naar verwachting is meer inzet (budget voor) maatschappelijk werk nodig.

Toelichting: *De ketenaanpak Welzijn op Recept is inmiddels geïmplementeerd in alle huisartsenpraktijken binnen onze gemeente. Dankzij de toenemende vraag en de beschikbaarheid van aanvullende (externe) middelen uit het Integraal Zorgakkoord (IZA), Nationaal Programma Groningen (NPG) en de Sociale Agenda (Nij Begun) is vanaf 2025 de formatie van welzijnscoaches uitgebreid. Door de inzet van Welzijn op Recept via De Badde ontstaat een nieuwe instroom van cliënten in het maatschappelijk werk, waardoor de druk op het maatschappelijk werk toeneemt. De Badde speelt hier actief op in. Door vragen en problemen die bij een grotere groep cliënten spelen en regelmatig terugkomen samen te brengen in collectief aanbod. Zo is bijvoorbeeld groepsaanbod opgezet voor inwoners die psychosociale problemen ervaren door rouw en verlies.*

In 2025 wordt uitvoering gegeven aan het plan van aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

In 2025 zijn alle ketenaanpakken (1. kansrijke start; 2. kinderen met overgewicht; 3.) valpreventie; 4. volwassenen met overgewicht; 5. welzijn op recept) ingevuld en opgestart. Daarnaast is het Vrijwilligersinformatiepunt Pekela (VIP!) beschikbaar. Op het VIP! Pekela komt vraag en aanbod van vrijwilligerswerk samen en is alle relevante informatie te vinden over vrijwilligerswerk. Ook wordt de mantelzorgtest voor Pekela geïmplementeerd om (jonge) mantelzorgers beter te ondersteunen.

Toelichting: *In 2025 zijn de verschillende ketenaanpakken opgestart. Voor de ketenaanpak Kinderen met overgewicht (Kind naar Gezond Gewicht) was de rol van centrale zorgverlener aanvankelijk nog niet ingevuld, maar sinds het najaar vervult de GGD Groningen deze functie. Binnen de ketenaanpak valpreventie zijn val risicotesten afgenomen en is een cursus In Balans georganiseerd. Het digitale Vrijwilligersinformatiepunt Pekela (VIP!) en de Mantelzorgtest Pekela zijn gelanceerd. Daarnaast is in het najaar een lokale campagne uitgerold om meer aandacht te vragen voor mantelzorg en de ondersteuning van (jonge) mantelzorgers.*

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Er wordt uitvoering gegeven aan het activiteitenplan van De Badde, om de gezonde leefstijl van inwoners te stimuleren en te bevorderen.	●	●	●

De buurtsportcoaches en JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht) regisseur vervullen hierin een cruciale rol. Voorbeelden van activiteiten zijn kookworkshops in het kader van ‘Samen Koken in Pekela’, valpreventieve beweegactiviteiten voor senioren, fittesten, weerbaarheidstrainingen (individueel en in groepsverband), laagdrempelige beweegactiviteiten voor inwoners met overgewicht, naschools beweegaanbod en schoolsportactiviteiten. In 2025 gaan we deze activiteiten beter monitoren om meer zicht te krijgen op de deelname en impact.

Toelichting: *In 2025 heeft De Badde uitvoering gegeven aan het activiteitenplan, met o.a. de nadruk op het stimuleren van een gezonde leefstijl voor verschillende doelgroepen. Tijdens schoolvakanties zijn activiteitenprogramma’s aangeboden, er zijn schoolsporttoernooien georganiseerd en zowel klassikale als individuele weerbaarheidstrainingen uitgevoerd. Om inwoners laagdrempelig kennis te laten maken met sportverenigingen is tijdens de Open Dag op 5 juli een sportmarkt georganiseerd, ondersteund door de buurtsportcoach. De monitoring van deelname en impact wordt opgenomen in het jaarverslag van De Badde.*

Het ontwikkelen van BOSS-beleid (Bewegen, Ontmoeten, Spelen, Sporten in de openbare ruimte.	●	●	●

U heeft als raad krediet vrijgegeven om BOSS-beleid op te stellen. Het beleidsplan brengt de huidige speel- en ontmoetingsplekken in kaart en stelt richtlijnen op voor de kwaliteit en inrichting van deze en nieuwe locaties. Na vaststelling van het BOSS-beleid in 2025, kunnen we starten met de uitvoering.

Toelichting: *Het beleidsplan BOSS (Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten in de openbare ruimte) is in januari 2026 ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd. In 2026 starten we met de uitvoering. Voor de beleidsperiode 2026–2030 stellen we een uitvoeringsplan op, waarin per jaar wordt aangegeven welke nieuwe BOSS-voorzieningen worden gerealiseerd.*

We onderzoeken op welke manier we de gezondheid van inwoners kunnen beschermen en bevorderen door gezondheid onderdeel te laten zijn van een afwegingskader.	●	●	●

We denken daarbij aan subsidie- en vergunningenbeleid. En ten aanzien van ontwikkelingen in de openbare ruimte wordt de GGD Groningen (kennis en advies) bijvoorbeeld betrokken bij de Gebiedsgerichte Aanpak in Nieuwe Pekela.

Toelichting: *De uitwerking van gezondheid als onderdeel van het afwegingskader (o.a. voor subsidies en vergunningen) is in 2025 vertraagd door capaciteitsdruk. De actie is gecontinueerd en verschuift naar 2026.*

2.2.2 De gezonde basis

Beleidshorizon 2026 ‘Alle kinderen hebben gelijke kansen en een goede gezonde start. Hulp en ondersteuning is voor iedereen beschikbaar en bereikbaar.’

Aanpak op hoofdlijnen

- We zetten in op alle kinderen de eerste 1.000 dagen (vanaf de geboorte) een goede start.
- We nemen deel aan het landelijke programma ‘De goede start’ (vanaf kinderwens).
- We nemen deel aan het landelijke programma ‘Gezonde jeugd, gezonde toekomst’ (JOGG).
- Vitale sportverenigingen hebben een belangrijke rol in de toegankelijkheid van bewegen.
- We werken eraan om de baten en lasten op het gebied van jeugdhulp in balans te houden.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
We blijven deelnemen aan de lokale coalitie Kansrijke Start en het Multidisciplinair Overleg Kansrijke start.	●	●	●

Met onze partners in de lokale coalitie Kansrijke Start werken we aan een ketenaanpak Kansrijke Start. In het Multidisciplinair Overleg Kansrijke Start bespreken we met onze partners casuïstiek. Hiermee willen we onze inwoners vroegtijdig ondersteunen op bijvoorbeeld opvoedvaardigheden, ouderschap, Positieve Gezondheid, gezonde keuzes en taalvaardigheden. Ook komen gezinnen in een kwetsbare situatie hierdoor vroegtijdig in beeld en krijgen zij de zorg en ondersteuning die ze nodig hebben rondom de eerste duizend dagen van hun kinderen en daarna.

Toelichting: *In 2025 hebben wij als gemeente onze rol als regievoerder en regionale samenwerkingspartner vervuld binnen de lokale coalitie Kansrijke Start en het Multidisciplinair Overleg (MDO). Samen met partners uit verloskunde, kraamzorg, GGD, kinderopvang en welzijn is elk kwartaal de lokale situatie besproken en zijn gezamenlijke opgaven bepaald om (aanstaande) gezinnen vroegtijdig te ondersteunen.*

Pekela kent jaarlijks ongeveer 30 geboortes in een kwetsbare situatie. Deze kwetsbaarheid hangt samen met medische factoren, leefstijl en vooral levensomstandigheden zoals armoede, stress en instabiele thuissituaties. Door vroegtijdig te signaleren en domeinoverstijgend samen te werken (elkaar beter weten te vinden, korte lijnen), verbeteren we de ontwikkelkansen in de eerste duizend dagen van een kind.

In de provincie is met betrokken partners bij Kansrijke Start een ketenaanpak ontwikkeld; deze basisstructuur (zoals deze wordt genoemd in Kansrijke Start) is voortdurend onderwerp van gesprek in onze lokale coalitie Kansrijke Start om hiermee deze basisstructuur voldoende geïmplementeerd te hebben. De basisstructuur zorgt ervoor dat partners weten waar signalen kunnen worden gemeld en wat de opvolging ervan zal zijn.
De lokale coalitie werkt continu aan een duidelijke opvolging van signalen.

De afgelopen jaren is de lokale coalitie Kansrijke Start in Pekela begeleid door Impology; Impology is echter in januari 2025 gestopt met haar activiteiten voor Kansrijke Start.
Vanaf januari 2025 begeleidt Zorgadvies Groningen de lokale coalitie. Met hun ervaring in zeven Groninger gemeenten brengen zij actuele kennis in en verbinden zij lokale vraagstukken met regionale ontwikkelingen. Met hun onafhankelijke expertise versterken zij de samenwerking tussen zorg- en sociaal domein. Daardoor kunnen wij als gemeente gerichter regie voeren en de beschikbare kennis effectief benutten.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.

Project Kansrijke Start (Regiodeal) uitvoeren.

We hebben geconstateerd dat de vraag van onze inwoners ons nog niet altijd vroegtijdig bereikt. Om inzicht te verkrijgen in wat nodig is om dit bereik te vergroten, voeren we in de periode van september 2024 tot en met maart 2025 een project uit. Dit project Kansrijke Start, waarvoor wij middelen hebben aangevraagd en gekregen van de Regiodeal Oost-Groningen, zal worden uitgevoerd door Impology in samenwerking met Bureau & Doen. Binnen dit project zullen inwoners en professionals in de gelegenheid worden gesteld om input te geven op de vraag hoe we deze vroegsignalering kunnen verbeteren.
Daarnaast zullen we binnen het project een idee doorontwikkelen waarbij we aan ouders van een pasgeboren kindje in Pekela informatie aanbieden. Ook hiermee willen we het bereik van ouders (in een kwetsbare situatie) vergroten.

Het project wordt afgerond met een verslag van de projectperiode en met aanbevelingen voor concrete acties als een vervolg op het project. Hiermee willen we daadwerkelijk meer gezinnen bereiken en ook de vroegsignalering gaan verbeteren.

Toelichting: *Met het stoppen van Impology (als een van de twee uitvoerenden van dit project) is er vertraging opgelopen in de uitvoering. We hebben Zorgadvies Groningen bereid gevonden de uitvoering van dit project over te nemen. Hoewel het doel van het project (inzicht verkrijgen hoe we het bereik van kwetsbare situaties kunnen vergroten) is gebleven, is er met Zorgadvies een aanpassing in het plan van aanpak gedaan.*

Zorgadvies Groningen heeft gesprekken gevoerd met een grote groep ouders en professionals uit Pekela, onder andere in de wachtkamers van het consultatiebureau, de verloskundige, en bij de Moedergroep (moeders in kwetsbare situatie). De bevindingen zijn gedeeld met betrokken professionals, waarmee gezamenlijk aanbevelingen zijn opgesteld voor de gemeente Pekela. Deze adviezen dragen bij aan een structurele verbetering van de vroegsignalering en bieden handvatten voor professionals die betrokken zijn bij gezinnen in de eerste 1000 dagen.

Uit het onderzoek kwamen drie belangrijke behoeften naar voren:
1. Laagdrempelige ontmoetingsplekken voor ouders,
2. Warme, actieve toeleiding door professionals, en
3. Meer overzicht in het ondersteuningsaanbod.

Binnen het project is een "geboortekaart" ontwikkeld die alle relevante informatie voor ouders overzichtelijk samenbrengt en volledig aansluit op hun wensen.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.

We gaan aan de slag met de aanbevelingen uit het onderzoek uitgaven jeugdhulp.

Het onderzoek naar de uitgaven jeugdhulp dat afgerond is in 2024, heeft geleid tot een rapportage met de verschillende oplossingsrichtingen en interventies en de kansrijkheid ervan.
Op basis van de rapportage zullen we zullen we uitkomsten implementeren. Hiermee willen we de jeugdzorg in Pekela financieel beheersbaar maken en zullen we de gezinnen/kinderen kunnen blijven ondersteunen waar dat nodig is.

Toelichting: *De eerste fase van het onderzoek naar de uitgaven jeugdhulp in Pekela is in 2024 afgerond en gaf aanleiding tot het doen van nader onderzoek naar de gegeven oplossingsrichtingen/aanbevelingen. Met dit nader onderzoek (dat inmiddels is afgerond) worden passende scenario's geschetst bij de hiervoor bedoelde oplossingsrichtingen/aanbevelingen. Hierbij is rekening gehouden met regionale ontwikkelingen.*

Over zowel het uitgevoerde onderzoek in 2024 als de uitkomsten van het nader onderzoek in 2025 hebben wij uw gemeenteraad geïnformeerd in een informerende raad op 23 september 2025 en de raadscommissie van 30 september 2025.

Op basis van de beide onderzoeken hebben wij een uitvoeringsplan opgesteld. Dit uitvoeringsplan bespreken wij met uitvoerenden waarna besluitvorming volgt door ons college en we de maatregelen met besparingspotentie zullen uitvoeren.

Lokale inkoop jeugdhulp.

Sinds 2022 werken alle Groninger gemeenten met het hybride inkoopmodel jeugdhulp.
Dit model houdt in dat de gemeenten zowel lokaal als via de RIGG delen van de jeugdhulp kunnen inkopen.

Mede op basis van de uitkomsten van het onderzoek naar de uitgaven jeugdhulp, zullen we ons voor Pekela beraden op welke hulp en ondersteuning we lokaal willen inkopen voor onze inwoners. Voor 2025 zullen de Praktische Gezinsondersteuning en Buurtgezinnen hierbij worden betrokken.

Toelichting:

Regionale ontwikkelingen
Op basis van regionale afspraken hebben alle Groninger gemeenten ervaringen opgedaan met het hybride inkoopmodel jeugdhulp waarin iedere gemeente op eigen tempo, met eigen visie basisjeugdhulp kan inrichten.
Vanuit deze situatie zullen alle Groninger gemeenten in 2028 alle basisjeugdhulp (bestaande uit 11 producten jeugdhulp die nu regionaal zijn ingekocht) lokaal moeten hebben ingekocht en georganiseerd. Hiermee zullen jeugdigen en hun ouders/verzorgers steeds meer dichtbij, laagdrempelig ondersteund kunnen worden wanneer dat nodig is. Op termijn zal basisjeugdhulp niet meer regionaal beschikbaar zijn.
Aanvullende - en Hoogspecialistische jeugdhulp zullen regionaal blijven ingekocht en (sub-)regionaal georganiseerd.

Lokale ontwikkelingen
Onze lokale inkoop van basisjeugdhulp hangt samen met de hiervoor genoemde regionale ontwikkelingen.
In 2025 hebben wij 4 producten van de basisjeugdhulp lokaal ingekocht en beschikbaar gehad voor inwoners in de vorm van Praktische Gezinsondersteuning.
In 2026 zullen we moeten starten met een uitbreiding van deze 4 - naar 11 producten op basis van de hierboven bedoelde regionale ontwikkelingen. Mogelijk is voor deze opdracht extra capaciteit nodig voor onze gemeente.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.

We continueren de inzet van de JOGG regisseur om uitvoering te geven aan de JOGG-aanpak ‘Gezonde jeugd, gezonde toekomst’

Sinds 2022 is Pekela JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) gemeente. We zetten met deze landelijke JOGG-aanpak in op een gezonde jeugd en een gezonde toekomst door de leefomgeving van kinderen gezonder te maken. Ondanks dat het lokale werknet (o.a. scholen, sportverenigingen, buurthuizen, kinderopvang, enz.) bijdraagt aan de gezonde leefomgeving van kinderen, is de aanjagende en faciliterende rol van de JOGG regisseur essentieel. We hebben al mooie stappen gezet op het gebied van bijvoorbeeld de rookvrije omgeving, meer bewegen en water drinken, maar de inzet van de JOGG regisseur blijft nodig. We willen de ingezette veranderingen behouden, niet vervallen in oude gewoontes en (nieuwe) interventies inzetten. Om de inzet van de JOGG regisseur in 2025 te continueren is budget nodig.

Toelichting: *Per 1 november 2025 is de aanjagende rol van JOGG-regisseur structureel ondergebracht in de functie van integraal projectleider. Hiermee borgen we de ingezette koers om de leefomgeving van kinderen in Pekela gezonder te maken. Dankzij deze structurele inzet hebben we de samenwerkingsovereenkomst met Stichting JOGG voor onbepaalde tijd verlengd. De JOGG-regisseur vervult daarnaast de rol van lokaal projectleider voor het programma Kind naar Gezond Gewicht, de ketenaanpak voor kinderen met overgewicht.*

We hebben een lokale ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas.

Het liefst voorkomen we dat kinderen te maken krijgen met overgewicht. In Pekela heeft echter een hoog percentage kinderen overgewicht. Deze kinderen/gezinnen hebben ondersteuning nodig. Voor een duurzame verandering is meer nodig dan alleen ondersteuning gericht op voeding, beweging en slaap. Vaak staan onderliggende problemen een gezonde leefstijl in de weg. Onze JOGG regisseur is lokale trekker van de netwerkaanpak ‘Kind naar Gezond Gewicht’. In het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) wordt van iedere gemeente verwacht dat zij deze ketenaanpak hebben ingericht en opgestart in 2025.

Toelichting:
In 2025 is de rol van centrale zorgverlener op provinciaal niveau belegd bij de GGD. Deze functie is een randvoorwaarde om de volledige ketenaanpak Kind naar Gezond Gewicht te starten. Sinds het najaar is deze rol voor onze gemeente ingevuld en hebben lokale ketenpartners kennisgemaakt met de centrale zorgverlener. Landelijke afspraken vereisen dat geaccrediteerde kinderleefstijlcoaches eerst worden bijgeschoold om de interventie uit te voeren en te declareren bij zorgverzekeraars, een externe factor waar wij weinig invloed op hebben. In afwachting hiervan, en vanwege de hoge zorgvraag vanuit huisartsen en Jeugdgezondheidszorg, is in Pekela het alternatieve en laagdrempelige programma Fitclub Pekela opgestart ter ondersteuning van kinderen met overgewicht.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.

Vanaf 2025 geven we uitvoering aan de sportnota.

Eind 2024 wordt de nieuwe sportnota voorgelegd aan de raad. De sportnota sluit aan bij landelijke en lokale ontwikkelingen. In de Sportnota is onder andere aandacht voor vitale sportaanbieders en toegankelijk sport- en beweegaanbod voor inwoners.

Toelichting: *De sport- en beweegnota ‘Pekela beweegt mee! is in 2025 vastgesteld voor de periode 2025-2032. We geven inmiddels uitvoering aan verschillende acties opgenomen in de sport- en beweegnota. Tijdens de Open Dag in juli hebben we een geslaagde sport- en cultuurmarkt georganiseerd waar sportverenigingen zichzelf op leuke wijze hebben gepromoot. De reacties na afloop waren zeer positief. In juni organiseerden we samen met NOC*NSF in Pekela een opleiding voor nieuwe Vertrouwenscontactpersonen om een sociaal veilige sport te stimuleren. De opdracht om een sport-passe-partout op te zetten was belegd bij het buurtsportwerk van De Badde, maar heeft niet het gewenste resultaat opgeleverd. Na vertrek van de buurtsportcoach is de keuze gemaakt om deze functie vanaf 2026 te beleggen bij het Huis voor de Sport Groningen om een impuls te geven aan het buurtsportwerk.*

De afspraken omtrent het beheer en onderhoud van de gemeentelijke buitensportaccommodaties zijn geharmoniseerd.

In 2025 wordt het harmonisatietraject rondom beheer- en onderhoudsafspraken van de gemeentelijke buitensportaccommodaties afgerond. Hiermee worden onderlinge afspraken tussen sportverenigingen en de gemeente verduidelijkt en vastgelegd. En wordt een meerjaren onderhouds- en investeringsplan voor buitensportaccommodaties opgesteld. Hiermee voorkomen we ‘verrassingen’ in de toekomst en borgen we de kwaliteit van de buitensportaccommodaties.

Toelichting: *In september heeft uw gemeenteraad het meerjaren onderhouds- en investeringsplan vastgesteld. Voordat de uitvoering van start gaat, gaan we langs bij alle betreffende sportparken.*
Het harmonisatietraject rondom het beheer en onderhoud van de gemeentelijke buitensportaccommodaties is in 2025 afgerond. De gemeenteraad heeft het Onderhouds- en Beheerplan Sport Pekela vastgesteld waarin de afspraken zijn geharmoniseerd en vastgelegd. Op basis van het meerjarig onderhouds- en investeringsplan zijn de vervangingsinvesteringen vanaf 1 januari 2026 structureel opgenomen in de gemeentelijke begroting en is de planning gedeeld met de sportverenigingen.

Sportverenigingen worden (vraaggericht) ondersteund.

In het kader van het thema ‘vitale sportaanbieders’ bieden we vraaggerichte en praktische verenigingsondersteuning. Vanuit het Sportakkoord II (landelijk) is deze ondersteuning kosteloos beschikbaar voor sportverenigingen. Sportverenigingen kunnen passende (proces)begeleiding krijgen bij vragen en uitdagingen op het gebied van duurzaamheid van sportaccommodaties, ledenbinding, vrijwilligersbeleid, sponsorwerving, sociaal veilige sport, enz. Daarnaast zijn diverse trainingen voor bestuurders en trainers/coaches beschikbaar. Ondersteuning bij het opzetten van nieuw beweegaanbod of het bereiken van nieuwe doelgroepen kan geboden worden door de buurtsportcoaches.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.

Toelichting: *Sportverenigingen zijn vraaggericht ondersteund en we zijn actief met verenigingen in gesprek geweest waar diverse vraagstukken aan bod kwamen. In juni hebben leden van verschillende verenigingen deelgenomen aan de cursus voor vertrouwenscontactpersonen (VCP). Hierdoor zijn er binnen de clubs geschoolde VCP's beschikbaar wat bijdraagt aan een veiliger sportklimaat.*
Het fusietraject van de voetbalverenigingen in Nieuwe Pekela is op een positieve manier afgerond met als resultaat de oprichting van de nieuwe club vv Pekela. Dit traject is door de gemeente ondersteund door de inhuur van een onafhankelijke procesbegeleider en een bijdrage in kosten voor bouwkundig onderzoek van de kantines en noodzakelijke notariskosten. Er wordt door vv Pekela nog een subsidieaanvraag voorbereid in verband met noodzakelijke aanpassingen in de kantine.
Sportverenigingen zijn tijdens de open dag van de gemeente in de gelegenheid gesteld zich te presenteren en nieuwe leden te werven. Hiervoor hebben alle clubs een kleine ondersteunende bijdrage ontvangen.
In november is een Sportcafé voor bestuurders van alle sportverenigingen georganiseerd. De opkomst was goed en reacties positief. Bestuurders zijn hier o.a. geïnformeerd over de mogelijkheden van het nieuwe Vrijwilligersinformatiepunt (VIP! Pekela) en over alle activiteiten rondom de gezonde jeugd, gezonde toekomst. De collectieve reanimatietrainingen voor vrijwilligers van sportverenigingen worden georganiseerd in 2026.

Er zijn geen financiële drempels om deel te kunnen nemen aan sport- en cultuuractiviteiten.

Inwoners in Pekela kunnen gebruik maken van het Jeugdfonds en Volwassenenfonds Sport & Cultuur. In 2025 organiseren we extra campagnes om beide fondsen te promoten onder inwoners en ketenpartners (zoals scholen en sportverenigingen). Door de inzet van deze fondsen worden financiële drempels weggenomen en kunnen inwoners van jong tot oud(er) deelnemen aan sport- en culturele activiteiten.

Toelichting: *In 2025 hebben we het Jeugdfonds en Volwassenenfonds Sport & Cultuur actief onder de aandacht gebracht bij inwoners, lokale organisaties en aanbieders. Tijdens het Sportcafé in november informeerden we sportverenigingen over de fondsen en hun rol. Daarnaast is in oktober een wervend campagnefilmpje gemaakt met lokale sporters en verenigingen, waarin duidelijk wordt uitgelegd hoe inwoners gebruik kunnen maken van beide fondsen. Het filmpje is via diverse kanalen gedeeld en wordt nog steeds veelvuldig verspreid. Hiermee hebben we financiële drempels verder verlaagd en deelname aan lokale sport- en cultuuractiviteiten gestimuleerd.*

2.3 Financiële ontwikkelingen

Taakveld		Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting ná wijziging 2025	Realisatie 2025	Afwijking V/N 2025
Baten						
5.1	Sportbeleid en activering	142.024	99.064	140.638	158.783	-18.145
5.2	Sportaccommodaties	76.219	83.499	79.011	86.407	-7.396
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	9.220.384	154.014	7.388.333	7.250.713	137.620
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	23.335	25.000	25.000	21.944	3.056
6.811	Beschermd wonen (WMO)	570.289	290.300	751.272	643.765	107.507
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-	-	84.000	-	84.000
6.91	Coördinatie en beleid WMO	-	50.000	50.000	45.622	4.378
7.1	Volksgezondheid	374.990	309.879	642.943	482.994	159.949
Totale baten		10.407.240	1.011.756	9.161.197	**8.690.228**	470.969
Lasten						
5.1	Sportbeleid en activering	163.992	184.564	199.847	192.567	-7.280
5.2	Sportaccommodaties	598.828	436.849	510.060	561.146	51.086
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	7.219.703	1.345.006	7.750.674	7.284.438	-466.236
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.349.123	-	-	-46.623	-46.623
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	178.719	819.008	778.476	790.909	12.433
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	881.568	1.039.984	1.219.500	1.232.988	13.488
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	430.083	635.564	590.415	664.814	74.399
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	793.799	726.803	850.000	785.065	-64.935
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	2.193.064	2.324.234	2.371.234	2.363.734	-7.500
6.712	Begeleiding (WMO)	735.243	791.670	746.015	838.102	92.087
6.713	Dagbesteding (WMO)	82.637	107.000	107.000	92.361	-14.639
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	8.219.470	69.548	233.000	245.215	12.215
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	-	4.776.014	4.244.000	4.539.577	295.577
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	-	3.630	107.000	26.374	-80.626
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	-	39.267	245.000	183.316	-61.684
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	-	2.541.184	3.150.000	2.625.750	-524.250
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	-	55.605	300.000	47.139	-252.861
6.791	PGB WMO	77.558	100.000	75.000	50.937	-24.063
6.792	PGB Jeugd	114.288	200.000	125.000	101.742	-23.258
6.811	Beschermd wonen (WMO)	316.648	318.542	666.897	612.423	-54.474
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-	-	84.000	84.163	163
6.821	Jeugdbescherming	29.460	566.719	728.647	585.908	-142.739
6.822	Jeugdreclassering	11.349	20.202	57.000	65.701	8.701
6.91	Coördinatie en beleid WMO	-	176.200	36.000	78.589	42.589
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	-	92.354	223.000	211.061	-11.939
7.1	Volksgezondheid	913.501	887.821	1.223.618	906.673	-316.945
Totale lasten		24.309.033	18.257.768	26.621.383	**25.124.070**	-1.497.313
Saldo programma 2		-13.901.793	-17.246.012	-17.460.186	**-16.433.842**	1.026.344

Toelichting op de cijfers

Hieronder volgt de toelichting op afwijkingen groter dan €50.000 ten opzichte van de begroting ná wijziging.

5.1 Sportaccommodaties

De lasten zijn in 2025 €51.000 hoger (N) dan begroot. Dit wordt voor afgerond €20.000 veroorzaakt door hogere lasten bij sporthal de Binding door extra onderhoudswerkzaamheden.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

De baten zijn in 2025 afgerond €138.000 lager (N) dan begroot. Dit betreft voor €330.000 de Rijksbijdrage voor de SPUK wet Inburgering. De lasten die vallen onder deze specifieke uitkering van het Rijk zijn ook €330.000 lager (V). Het restant van de Rijksbijdrage staat op de balans en kan in 2026 worden ingezet. Per saldo heeft dit geen effect op het jaarrekeningresultaat. Daarnaast zijn de baten €190.000 hoger dan begroot. Dit komt door de ontvangen compensatie van de kosten voor de opvang van statushouders van andere gemeenten.

De lasten zijn €466.000 lager (V) dan begroot. Voor €168.000 wordt dit veroorzaakt door lagere lasten bij de Oekraïne opvang. Vanuit de wet inburgering waren de lasten €330.000, zoals hierboven beschreven, lager dan begroot.

6.23 Eerstelijnsvoorziening integraal

De lasten zijn afgerond €74.000 hoger (N) dan begroot. Dit wordt voor €55.000 veroorzaakt door een extra bijdrage aan de Volkskredietbank (VKB) in verband met een negatieve exploitatie over 2025.

6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)

De lasten zijn €65.000 lager (V) dan begroot. Dit wordt voor €46.000 veroorzaakt doordat er minder gebruik is gemaakt van Taxi plus. Daarnaast zijn er voor €19.000 minder aanvragen ingediend voor WMO voorzieningen.

6.712 Begeleiding (WMO)

De lasten zijn €92.000 hoger (N) dan begroot. Dit komt doordat er in 2025 meer indicaties zijn afgegeven voor WMO begeleiding dan vooraf rekening mee was gehouden.

6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal tm 6.792 PGB jeugd, 6.821 Jeugdbescherming en 6.822 Jeugdreclassering

Voor de verdeling is bij de begroting gebruik gemaakt van het prognose model van de RIGG zoals deze beschikbaar was. Uiteindelijk is de realisatie gebaseerd op de definitieve zorgkosten. Binnen taakveld 6.7 en 6.82 zijn er daardoor wat voor- en nadelen ontstaan. Per saldo zijn de lasten op alle taakvelden te samen €793.000 lager (V) dan begroot.

6.811 Beschermd wonen

De baten zijn €108.000 lager(N) dan begroot. Dit wordt voor €61.000 veroorzaakt doordat de gelden voor Lokale Investeringen in 2025 niet is ingezet en dus is doorgeschoven naar 2026. Daarnaast waren de inkomsten €54.000 lager omdat de kosten ook lager uitvielen (V) door minder cliënten dan waar vooraf rekening mee was gehouden. In verband met de systematiek moest daarom een deel van het ontvangen voorschot worden terugbetaald. Dit heeft per saldo geen effect op het jaarrekeningresultaat.

6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)

De Baten zijn €84.000 lager (N) dan begroot door een foutieve raming in de begroting 2025.

7.1 Volksgezondheid

De baten zijn €160.000 lager (N) dan begroot. Dit komt doordat de lasten voor het project Hechte Gemeenschappen €65.000 lager dan begroot zijn en daardoor de bate (subsidie) ook niet is gerealiseerd. Het restant wordt veroorzaakt door een lagere IZA subsidie in verband met minder lasten.

De lasten zijn €317.000 lager (V) dan begroot. Dit wordt voor €100.000 veroorzaakt door lagere bestedingen voor Welzijn op Recept. Voor €109.000 minder uitgaven aan preventieve maatregelen. Voor €65.000 minder lasten op het project Hechte Gemeenschappen en voor €43.000 door minder verstrekte subsidies uit het volwassenenfonds.

2.4 Beleidsindicatoren

Onderstaand treft u voor dit programma de verplichte beleidsindicatoren aan. De gegevens zijn te raadplegen via de site ‘waarstaatjegemeente.nl’. Wij hebben ervoor gekozen om de betreffende indicator te vergelijken met de provincie Groningen en Nederland als geheel.

Beleidsindicatoren							
Indicator	Eenheid	Periode	Pekela	Provincie	Nederland	Bron	Beschrijving
Niet sporters	%	2024	**61,4**	45,1	42,5	Gezondheids-enquete (CBS, RIVM)	Het percentage inwoners dat niet wekelijks sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2025	**15,7**	15,2	13,7	CBS - Beleids-informatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
Jongeren met jeugdbescherming	%	2025	**1,9**	1,3	1,0	CBS - Beleids-informatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 10.000 inwoners	2025	**850**	756	660	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 137 deelnemende gemeenten.
Jongeren met jeugdreclassering	%	2025	**Niet bekend**	0,4	0,4	CBS - Beleids-informatie Jeugd	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).

De beleidsindicatoren zijn afkomstig van externe instanties en niet alle indicatoren in de lijst worden ieder jaar door de bronhouder geactualiseerd of zijn niet voorhanden. De beleidsindicatoren die in de tabel zijn opgenomen betreffen de gegevens die ten tijde van het opmaken van de jaarrekening voorhanden waren.

PROGRAMMA 3 – LEREN

3.1 Kern

De Pekelder is van nature bescheiden. Gewoon is goed genoeg. Hierdoor benut niet iedereen zijn/haar talenten optimaal. We gunnen de kinderen uit Pekela minstens zulke kansen als kinderen uit een rijke buurt in de stad. Het vergroten van kansengelijkheid. Mede doordat Pekelders zo honkvast zijn, gehecht aan hun dorp, wordt de toekomst van de eigen kinderen gezien in het verlengde van de eigen loopbaan. Pekela nodigt inwoners uit zich een leven lang te blijven ontwikkelen. Om mee te kunnen in de snel veranderende wereld is het voor iedereen zinvol om te blijven leren, een leven lang te ontwikkelen. Om je talent te benutten, is het soms nodig om uit je veilige wereld te komen en je vleugels uit te slaan. Dat wil de gemeente stimuleren.

"Succes op school is afhankelijk van veel factoren."

De meeste Pekelders (80%)[3] zijn van mening dat zij voldoende mogelijkheden hebben om zichzelf te ontplooien. Dat doen ze door zelf bij te blijven, bijvoorbeeld veel te lezen, en door opleidingen te volgen via hun werkgever. Het begint met een uitdagende schoolomgeving waar alle kinderen en jongeren zich optimaal, dat wil zeggen passend bij hun mogelijkheden, kunnen ontwikkelen. Dit werkt het beste als hun (groot)ouders betrokken zijn.

[3] Bron: enquête toekomstvisie januari 2022.

3.2 Beleidsontwikkelingen

3.2.1 Een leven lang leren

Beleidshorizon 2026 ‘Iedereen doet mee en daarom stimuleren we een klimaat waarbij een leven lang ontwikkelen normaal is in een snel veranderende tijd. Leren is de schakel tussen werk, inkomen en gezondheid.’

Aanpak op hoofdlijnen

- Inzetten op basisvaardigheden (gezondheid, digitaal, lezen, rekenen en schrijven).
- We zetten ons in om er voor te zorgen dat iedere schoolverlater een startkwalificatie heeft.
- We verstevigen onze regierol bij het bevorderen van inburgering.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
We geven in 2025 uitvoering aan het beleid dat we over basisvaardigheden in 2024 hebben vastgesteld.	●	●	●

Voorafgaand aan het opstellen van het beleid starten wij eerst met een bewustwordingscampagne.

Toelichting: *Voor de communicatie met onze laaggeletterde inwoners is intern een bewustwordingscampagne gestart. Daarbij zijn collega’s geïnterviewd en is een Reflectiedocument opgesteld. De acties die hieruit zijn voortgekomen worden intern in 2026 uitgevoerd.*

We zetten gericht activiteiten in om de geletterdheid van NT1’ers te vergroten.	●	●	●

In Pekela heeft 1 op de 5 inwoners moeite met lezen, schrijven en/of rekenen. Dit heeft grote invloed op hun dagelijks leven. Daarnaast zien we dat veel mensen ook moeite hebben met digitale vaardigheden. Vooral mensen met Nederlands als eerste taal (NT1) durven vaak geen hulp te zoeken uit schaamte.Bij het verbeteren van de basisvaardigheden is het Taalhuis de spil. Maar we weten dat de stap naar het Taalhuis voor veel mensen groot is. Daarom willen we daarnaast inzetten op laagdrempelige cursussen zoals een computercursus of kookworkshop waarbij mensen ongemerkt werken aan hun basisvaardigheden. Dit kan een opstapje zijn naar het Taalhuis. Ook merken we dat de stap voor hulp bij digitale vaardigheden minder groot is dan bij leren lezen. Daarom willen we vaker de term “Digi”Taalhuis gebruiken in onze uitingen.

Toelichting: *Het project “Koken binnen je budget”, een project van Biblionet en Taalhuis gericht op het laagdrempelig bereiken van NT1’ers is vanwege personele bezetting pas in december gestart en heeft een uitloop naar begin 2026. Deze cursus is qua deelnemer aantal vol dus dat schetst een gunstig beeld. Verdere terugkoppeling kan pas na afloop van de cursus.*
Voor de inzet van dit project hebben we gebruik gemaakt van een subsidie van de Provincie Groningen om laaggeletterdheid terug te dringen. Deze willen we in 2026 ook weer inzetten maar dan gericht op digitale workshops.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
We versterken de functie van het Taalhuis door uren van de Taalhuiscoördinator te verhogen met 4 uur.	●	●	●

Om deze spilfunctie binnen Pekela goed te kunnen uitvoeren en meer in te kunnen zetten op het bereiken van NT1 inwoners is het nodig het aantal uren te verhogen.De inzet van de Taalhuiscoördinator in Pekela is op dit moment 8 uur. Dit bekostigen we volledig met subsidie vanuit de WEB (Wet Educatie en Beroepsonderwijs)middelen. Veel gemeenten kiezen er voor om vanuit eigen middelen meer uren in te zetten. In Pekela doen we dat op dit moment niet. De inzet van extra 4 uur zal afgaande op de tarieven van Biblionet in 2025 neerkomen op 15.810 euro.

Toelichting: *We hebben de uren van de Taalhuiscoördinator dit jaar aangepast naar 12 uur. Deze uren hebben we uiteindelijk ook kunnen bekostigen met de subsidie vanuit de WEB dus inzet van eigen middelen is niet nodig gebleken.*
De Taalhuiscoördinator heeft met deze 4 uur extra ingezet op de spilfunctie van het Taalhuis te versterken. Zij gaat bijv. om en om met de Taalhuiscoördinator van Oldambt aanwezig zijn op de locatie Afeer Hoogebrug. Ook is er meer contact met lokale organisaties ontstaan. En het mede organiseren van een activiteit rondom de RTV Noord documentaire “Letters die dansen”in de Kiepe voor de doelgroep is mogelijk gemaakt door de extra uren. Deze 4 uur extra geeft wat meer bewegingsruimte naast de vaste basiswerkzaamheden.

We blijven in contact met jongeren die (dreigen) uit (te) vallen in het onderwijs.	●	●	●

Jongeren zijn zelf verantwoordelijk om naar school te gaan. Een Startkwalificatie/Diploma zorgt ervoor dat jongeren een goed start kunnen maken op de arbeidsmarkt.
In de gemeente Pekela hebben we te maken met relatief veel schoolverlaters (top 5 van VSV’ers in Nederland) en daardoor is het noodzakelijk om blijvend aandacht te houden. Naast financiële problemen en zorgvraagstukken komt uitval deels door Groen Pluk, waarbij bedrijven jongeren zonder een diploma een baan aanbieden.

Jongeren tussen de 18 en 23 worden door het Regionaal Doorstroompunt (voorheen RMC) gevolgd en zo nodig weer op het pad gezet om een opleiding te gaan volgen.

We zetten in op het in contact komen met elke jongere die (dreigt) uit te vallen. Als het contact lukt (het is niet verplicht) wordt een passende opleiding gezocht. Indien nodig, faciliteren we in bijvoorbeeld schoolmiddelen, een laptop, een fiets of een tijdelijke bus/treinkaart. Als zorg een belemmering is om naar school te gaan, wordt naar de zorgvraag gekeken. Daarnaast gaan we met bedrijven in gesprek over het behalen van certificaten voor jongeren die aan het werk zijn gegaan zonder een Startkwalificatie.

Toelichting: *Het afgelopen jaar hebben de doorstroomcoaches en de leerplichtambtenaar een integraal afstemmingsoverleg met de beleidsmedewerkers Werk & Inkomen, Jeugd, Onderwijs en Team Jeugd. Tijdens dit overleg worden de beleidsontwikkelingen en de casussen besproken. Op deze manier wordt beleid en uitvoer op elkaar afgestemd, zodat de jongeren beter en snellen kunnen worden begeleid naar onderwijs of werk.*

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
We verbeteren het duale traject van de taal leren en participeren tijdens de inburgering.	●	●	●

We zien dat het inburgeringstraject waarin participeren en de taal leren hand in hand gaan in de praktijk nog vaak een uitdaging is. Het nog niet voldoende beheersen van de taal is een struikelblok. We willen dit traject verbeteren zodat mensen sneller (vrijwilligers)werk vinden. Het sneller meedoen in de samenleving maakt het leren van de taal voor inburgeraars gemakkelijker. We werken hierin samen met lokale partners zoals Afeer en de Badde..

Toelichting: *We zijn in 2025 gestart met een maandelijks casusoverleg tussen de regievoerder van de gemeente en de werkcoaches van Afeer. Dit blijven we voortzetten.*

De samenwerking met De Badde en de korte lijnen met het VIP! (Vrijwilligers Informatie Punt)spelen een belangrijke rol. Inburgeraars mogen hun vrijwilligerswerk uren inzetten als participatie uren binnen de Z-route. Het VIP! is in 2025 opgestart en dit is zich verder nog aan het ontwikkelen. We onderzoeken of er vanuit de maatschappelijke begeleiding hier meer aandacht aan geschonken kan worden.

Met gedeeltelijke ondersteuning vanuit de Regiodeal hebben we het traject Bewegen Werkt in gezet, dat zich richt op zowel gezondheid als taalontwikkeling. In de eerste helft van 2025 heeft een vrouwengroep dit traject gevolgd; momenteel is er een mannengroep actief. Als afsluiter van dit traject worden deelnemers met ondersteuning van de beweegcoach ingeschreven bij een sport of cultuur vereniging naar keus met ondersteuning van het Volwassenenfonds Sport en Cultuur. Ook hebben we vanuit de Regiodeal het project "Cultuur van kracht" ingezet.

Deelname bij lokale verenigingen kan bijdragen aan integratie, verbinding en het leren van de taal.

Voor inburgeraars zetten we in op samenwerking met Biblionet en het Taalcafé.	●	●	●

Het Taalcafé van Biblionet is een gezellige plek waar mensen elkaar helpen met de Nederlandse taal. Het gaat vooral om het spreken van de taal. Dit gebeurt laagdrempelig door het oefenen van gesprekken, taalspellen en het lezen van lokaal nieuws. Het Taalcafé is een goede aanvulling op het Taalhuis. Waar het Taalhuis zich richt op de aanpak van laaggeletterdheid is het Taalcafé een ondersteuning voor mensen die de Nederlandse taal aan het leren zijn. Dat kan bijvoorbeeld zijn als extra ondersteuning tijdens het inburgeren maar ook voor mensen die verblijven in de Oekraïne opvang. Of inwoners die al ingeburgerd zijn maar door isolement te weinig Nederlands spreken in het dagelijks leven. Deze groep klopt momenteel met deze vraag bij het Taalhuis aan maar is daar niet de doelgroep. De locatie van het Taalcafé is net zoals het Taalhuis in de bibliotheek in de Binding.

Toelichting: *Het uitrollen van het Taalcafé in 2025 is niet gelukt. Deels door personeelstekort en deels doordat deze invulling los van het Taalhuis toch ingewikkelder bleek dan van tevoren door Biblionet ingeschat. Biblionet hoopt dit product in 2027 wel aan te kunnen bieden. De kosten de we gemaakt hebben in 2025 betaald Biblionet terug.*

Ondertussen blijft deze groep terecht kunnen bij de ontmoetingsgroep vanuit het Taalhuis tot het Taalcafé een volledig zelfstandig "product" is.

3.2.2 De leeromgeving in Pekela

Beleidshorizon 2026 'We faciliteren een veilige en uitdagende leeromgeving waarbij kwalitatief goed onderwijs voor iedereen beschikbaar is.'

Aanpak op hoofdlijnen

- Ieder kind krijgt dezelfde kansen en mogelijkheden om onderwijs te volgen.
- Samenwerking met ketenpartners om een doorlopende leerlijn te ontwikkelen dan wel verstevigen.
- Inzetten op bereikbaarheid van leren en ontwikkelen van 0 tot 12 jaar in de kernen.
- De aansluiting tussen educatie en werk bevorderen.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Met het onderwijs werken we aan de vaststelling van samenwerkingsafspraken jeugd en onderwijs, waarbij de mogelijkheid van collectieve interventies wordt onderzocht.	●	●	●

De meeste kinderen doorlopen een normale ontwikkeling, die eindigt met een startkwalificatie. Soms hebben leerlingen/jongeren tijdelijk ondersteuning nodig om weer op hun eigen ontwikkellijn te komen. Zowel de gemeente (op basis van de Jeugdwet) als het onderwijs (op basis van de Wet Passend Onderwijs) hebben te maken met het bieden van ondersteuning aan kinderen (en hun ouders).

We zijn continu in gesprek met professionals uit beide domeinen over de beste ondersteuning aan jeugdigen. Om dit proces te optimaliseren gaan we samenwerkingsafspraken vaststellen. Daarbij onderzoeken we de mogelijkheid om collectieve interventies op scholen te houden.

Toelichting: *Onder begeleiding van Significant is er een bijeenkomst georganiseerd met het onderwijs en de professionals uit het domein Jeugd. Daarin is gesproken over de mogelijkheid van de inzet van collectieve voorzieningen en een goede aansluiting van Passend Onderwijs en Jeugdzorg.*

Voor de collectieve voorzieningen blijken de aantallen te klein voor de gemeente Pekela. Voor een goede aansluiting van onderwijs en jeugd is het voorstel om de Interne Begeleider (IB'er), Schoolmaatschappelijk werk en de Ondersteuner Jeugd en Gezin (OJG'er) samen te brengen tot een driehoeksoverleg.

We gaan aan de slag met de uitkomsten van het onderzoek naar de onderwijshuisvesting in de gemeente Pekela.	●	●	●

Het onderzoek naar de beschikbare onderwijsruimte in relatie tot demografische ontwikkelingen zal eind 2024 afgerond worden en leidt tot een rapportage met aanbevelingen. Op basis van de rapportage zullen we aan de slag gaan met de aanbevelingen. Daarvoor reserveren we €75.000,-.

Tevens zal het onderzoek aanwijzingen geven of de aanpassingen van de Verordening Onderwijshuisvesting nodig is.

Toelichting: *We zijn voortvarend begonnen met het opstellen van het Integraal Huisvestingsplan (IHP). Tijdens dit proces is gezamenlijk vastgesteld dat een nieuwe onderwijsvisie ten grondslag moet liggen aan het IHP. Daarom is in overleg met de onderwijsbestuurders besloten om eerst een onderwijsvisie op te stellen, en daaropvolgend een IHP.*

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
We werken aan hoger bereik van doelgroepkinderen Voor- en Vroegschools Educatie (VVE).	●	●	●

Ieder kind moet dezelfde kansen krijgen om goed voorbereid het onderwijs te kunnen volgen.

VVE is een instrument om kansengelijkheid te bevorderen, door kinderen een stimulerende omgeving te bieden in de kinderopvang. Want in de gemeente Pekela heeft ongeveer een derde van deze kinderen een taalachterstand. Op dit moment lukt het ons niet alle doelgroep kinderen deel te laten nemen aan VVE, we bereiken slechts 70% van deze doelgroep.

In 2025 werken we aan beter bereik van doelgroep kinderen. Naast de bestaande werkwijze maken we gebruik van extra inzet van de GGD. We verbeteren een integrale aanpak binnen het team Sociaal (Jeugd, Wmo en Werk & Inkomen) met als doel meer gezinnen te bereiken.

In 2025 worden ook de Resultaatafspraken VVE met de partners geëvalueerd en geactualiseerd.

Toelichting: *In het afgelopen jaar hebben wij het bereik van de doelgroepkinderen Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) vergroot door het afnemen van een extra dienst door de GGD. Hierbij ligt het accent op het bereik van jonger kinderen via het consultatiebureau en deze actiever toe te leiden naar een kinderopvangorganisatie.*
Verder zijn we gestart met de voorbereiding van Peutermonitor, waarbij we beter inzicht krijgen waar de kinderen met een VVE-indicatie naar toe gaan en belangrijker, de reden van ouders om hun kind niet naar een VVE locatie te brengen. Daarnaast zal de verhuizing van het consultatiebureau van De Groenling naar het Dokhuis het bereik eveneens verhogen.

3.3 Financiële ontwikkelingen

Taakveld		Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting ná wijziging 2025	Realisatie 2025	Afwijking V/N 2025
Baten						
4.2	Onderwijshuisvesting	253.176	268.778	208.778	208.410	368
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	984.786	483.641	875.368	878.501	-3.133
Totale baten		**1.237.961**	**752.419**	**1.084.146**	**1.086.911**	**-2.765**
Lasten						
4.1	Openbaar basisonderwijs	38.446	38.000	42.600	39.689	-2.911
4.2	Onderwijshuisvesting	752.448	929.289	894.026	874.090	-19.936
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.407.792	908.768	1.245.003	1.241.601	-3.402
Totale lasten		**2.198.686**	**1.876.057**	**2.181.629**	**2.155.380**	**-26.249**
Saldo programma 3		**-960.725**	**-1.123.638**	**-1.097.483**	**-1.068.469**	**29.014**

Toelichting op de cijfers

Hieronder volgt de toelichting op afwijkingen groter dan €50.000 ten opzichte van de begroting ná wijziging.

3.4 Beleidsindicatoren

Onderstaand treft u voor dit programma de verplichte beleidsindicatoren aan. De gegevens zijn te raadplegen via de site 'waarstaatjegemeente.nl'. Wij hebben er voor gekozen om de betreffende indicator te vergelijken met de provincie Groningen en Nederland als geheel.

Beleidsindicatoren							
Indicator	**Eenheid**	**Periode**	**Pekela**	**Provincie**	**Nederland**	**Bron**	**Beschrijving**
Absoluut verzuim	per 1.000 leerl-lingen	2024	**2,9**	5,8	6,7	Gezondheids-enquete (CBS, RIVM)	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen (leeftijd 5-18 jaar)
Relatief verzuim	per 1.000 leerl-lingen	2024	**15**	21	28	Ingrado	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar onge-oorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen (leeftijd 5-18 jaar)
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)	%	2024	**4,4**	3,0	2,3	Ingrado	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12-23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder start-kwalificatie, het onderwijs verlaat.

PROGRAMMA 4 – WERK EN INKOMEN

4.1 Kern

We kennen een relatief lage arbeidsparticipatie en hoog aandeel beschut werk. Dit te verbeteren vraagt om creativiteit. De transitie van het werkvoorzieningsschap Afeer naar een leer- werkbedrijf blij een uitdaging. In Pekela is er gelukkig veel ervaring met ondersteuning op het gebied van werk en inkomen en dur de gemeente te experimenteren. In landelijk perspectief is Pekela een voorbeeld voor vele gemeenten dankzij onze innovatieve, praktijkgerichte aanpak van (generatie-) armoede. Verschillende sociale diensten biedt de gemeente op haar eigen manier aan, laagdrempelig en vanuit één plek. En dat werkt.

"We willen zoveel mogelijk maatwerk leveren, mensgericht en met vertrouwen."

Voor wie (nog) niet werkt

Bestaanszekerheid betekent niet alleen dat er een vangnet is in de vorm van een uitkering als je zonder werk zit. Het gaat hier ook om het opdoen van de juiste vaardigheden en motivatie om werk te vinden. We willen zoveel mogelijk maatwerk leveren, mensgericht en met vertrouwen. Met ruimhartig minimabeleid en hulp bij schulden. We accepteren het hoge percentage laaggeletterdheid in onze gemeente niet en stimuleren alle inwoners om basisvaardigheden als lezen en schrijven op te doen.

4.2 Beleidsontwikkelingen

4.2.1 Armoede

Beleidshorizon 2026 ‘De trend van generatiearmoede is doorbroken en het aantal inwoners met problematische schulden is teruggedrongen.’

Aanpak op hoofdlijnen

- We sluiten actief aan bij het provinciaal project ‘Ieder kind telt mee’.
- We bieden een helpende hand middels vroeg-signalering van betalingsachterstanden.
- We treffen maatregelen om de energie-armoede te bestrijden.
- De vorming van het sociaal gemeentehuis ‘Over de brug’ biedt inwoners op verschillende terreinen binnen het sociaal domein ondersteuning.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Uitbreiding vroegsignalering.	●	●	●

Vroegsignalering wordt verder uitgerold waarbij vooral persoonlijk contact met de inwoners met problematische achterstanden de meeste aandacht krijgt.

Toelichting: *Het aantal professionals dat zich bezighoudt met vroegsignalering is toegenomen. Hierdoor is er meer ruimte ontstaan voor het voeren van brede, integrale gesprekken met inwoners, waarin meerdere leefgebieden aan bod komen. Op deze manier kunnen inwoners met betalingsachterstanden nog beter worden ondersteund.*

De functie van brugfunctionaris in het kader van het project ‘Ieder kind telt mee’ op de basisscholen krijgt een meer structureel karakter.	●	●	●

Dit project wordt nu nog deels gefinancierd vanuit de regiodeal waarbij de uitvoering ligt bij onze welzijnsorganisatie De Badde. Uit praktische overweging is aangesloten bij de rol en taken van de schoolmaatschappelijk werker. Specifiek wordt vroegtijdig toegezien op dat alle kinderen dezelfde kansen krijgen. Scholen ontvangen hiervoor extra middelen.

Toelichting: *Het project is klaar en het onderwijs krijgt extra geld vanuit Nij Begun om deze taken zelf voort te zetten, gebruikmakend van de lessen en ervaringen van het project.*

‘Kansen voor kinderen’.	●	●	●

Tien gezinnen worden in het kader van het project ‘Kansen voor Kinderen’ ondersteund en begeleid, waarbij de doorbraakmethode wordt gehanteerd.

Toelichting: *Ondertussen zijn er meer dan 10 huishoudens met generatiearmoedeproblematiek gesproken en daar waar nodig geholpen met een doorbraakbudget. Buddy’s, die ervaring hebben met armoede en sociale uitsluiting, helpen de gezinnen om uit de financiële problemen te komen waardoor er minder stress is over geld, wonen en zorg.*

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
De landelijke regeling Energietoeslag voor huishoudens met een laag inkomen is na twee opvolgende jaren afgelopen.	●	●	●

We blijven vanuit het programma duurzaamheid aandacht hebben voor dit onderwerp. Inwoners die nog steeds moeite hebben met het betalen van hoge energielasten staat de weg naar de bijzondere bijstand open.

Toelichting: *Veel huishoudens met een laag inkomen maken zich nog steeds zorgen over hun energierekening. Met bijzondere bijstand wordt directe financiële steun verleend, terwijl de energiecoach, het Energiecafé en subsidies voor woningisolatie via Nij Begun inwoners structureel helpen energie te besparen en de woonlasten te verlagen. Zo wordt de energiearmoede aangepakt en worden duurzame oplossingen gestimuleerd.*

We gebruiken de locatie ‘Over de brug’ als een Ontwikkelcentrum volgens de visie van Werk in Zicht.	●	●	●

Het Ontwikkelcentrum is waar inwoners laagdrempelig terecht kunnen voor antwoorden op vragen over werken, leren en persoonlijke ontwikkeling. Maar waar inwoners ook terecht kunnen als er (hulp)vragen zijn over sociaal-maatschappelijke problematiek, verslavingen, opvoeden, kinderopvang, schulden en participatie-activiteiten.

Toelichting: *De locatie ‘Over de Brug’ fungeert al jarenlang als succesvol ontwikkelcentrum en vormt een voorbeeld dat als inspiratiebron dient voor andere locaties in de provincie.*

4.2.2 Iedereen doet mee naar vermogen

Beleidshorizon 2026 ‘Iedereen doet mee naar vermogen op het gebied van werk en/of andere vorm van tijdsbesteding.’

Aanpak op hoofdlijnen

- We zetten ons in om iedere schoolverlater een startkwalificatie te laten behalen.
- We ontwikkelen werk-leertrajecten gericht op vakmanschap in samenwerking met Afeer om eenieder een passende werk en/of leeromgeving te bieden.
- We realiseren overbrugbanen via Afeer voor de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Actief aanhaken bij de economische agenda ‘Nij Begun’.	●	●	●

We haken actief aan bij de economische agenda van ‘Nij Begun’ als onderdeel van een integrale aanpak waarbij we de kwaliteit van leven binnen één generatie (gezet op 30 jaar) op vier terreinen, namelijk gezondheid, kansengelijkheid, leefbaarheid en bestaanszekerheid structureel willen verbeteren. Daarbij stimuleren we samenredzaamheid, gemeenschapszin en trots. Voor jongeren hebben we bijzondere aandacht.

Toelichting: *Investeringen uit de sociale agenda – zoals vroegtijdige hulp, onderwijs, gezondheid, werkgelegenheid en armoedebestrijding – vergroten de bestaanszekerheid en ontwikkelkansen van inwoners. Daardoor kunnen meer mensen duurzaam meedoen op de arbeidsmarkt, wat essentieel is voor economische groei en een sterke regionale economie.*

We nemen actief deel aan de ontwikkeling van een Werkcentrum in onze Werk in Zicht arbeidsmarkt subregio-Oost. ● ● ●

Voor werkzoekenden zijn via Afeer bij de Aanpakkers voldoende werk-leertrajecten aanwezig. Zij zijn een erkend leer-werkbedrijf voor de detailhandel branche.

Toelichting: *Het Werkcentrum Groningen is geopend en helpt werkzoekenden en werkgevers in de hele arbeidsregio Groningen. Hier kun je terecht voor advies, ondersteuning bij werk of scholing en loopbaanbegeleiding. Het centrum werkt samen met gemeenten, UWV, onderwijsinstellingen en werkgevers om zo goed mogelijk op de regionale arbeidsmarkt in te spelen. Naast de hoofdlocatie wordt gekeken of er nog twee kleinere vestigingen nodig zijn om de dienstverlening dichterbij inwoners te brengen. Het Werkcentrum draagt bij aan een leven lang ontwikkelen en ondersteunt iedereen die een stap op de arbeidsmarkt wil zetten.*

We plaatsen 3 tot 5 werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt op een overbrugbaan. ● ● ●

Tijdens deze baan wordt loon ontvangen met als doel dat na maximaal 1,5 jaar leren en werken een vast dienstverband wordt aangeboden en er geen sprake meer is van uitkeringsafhankelijkheid.

Toelichting: *Zeven werkzoekenden uit onze gemeente waren geplaatst in een Overbrugbaan, met als doel een vaste baan en uitkeringsonafhankelijkheid. De Overbrugbaan wordt straks omgezet in een Nij Begun-baan. Inmiddels zijn al enkele deelnemers succesvol uitgestroomd naar een vaste baan.*

4.2.3 Lokale werkgelegenheid

Beleidshorizon 2026 ‘We maken ons sterk voor het behouden van lokale werkgelegenheid.’

Aanpak op hoofdlijnen

- De gemeente pakt de verbindende en proactieve rol om vraag en aanbod op de (lokale) arbeidsmarkt beter op elkaar af te stemmen.
- We faciliteren werkgevers en inwoners op het gebied van competenties en ambities.
- Een leven lang leren staat centraal.
- We creëren goed vestigingsklimaat door proactief met de huidige lokale ondernemers mee te denken.
- We nemen deel aan de ruimtelijke economische visie bedrijventerrein N366.
- Voldoende maatwerkruimte bieden voor gevestigde en startende ondernemers.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Ondernemersorganisaties Pekela (OOP).	●	●	●

We zijn lid van de ondernemersorganisatie Pekela (OOP) en we blijven de ondernemersbijeenkomsten bezoeken. Zo blijven we op de hoogte van wat er leeft en speelt bij de ondernemers. De OOP is ons eerste aanspreekpunt voor de ondernemers in Pekela. Het maandelijkse overleg met het bestuur van de OOP wordt ook in 2025 voortgezet.

Ondernemers worden geïnformeerd over de mogelijkheden voor energiebesparing. Daarin kan “Groningen werkt Slim” ondersteunen. Ook kijken we naar collectieve mogelijkheden op een bedrijventerrein.

Toelichting: *Samenwerking met OOP verloopt prima. Ambtelijk en bestuurlijk werden de Ondernemersavonden van OOP bezocht. Het overleg met een delegatie van het bestuur vond elke maand plaats.*

In 2024 is er samen met Groningen werkt Slim een stap gezet om te inventariseren hoe bedrijven op Pekelwerk in NIeuwe Pekela meer kunnen verduurzamen. In 2025 werd dit vervolgd met bedrijventerrein Holland Marsh in Nieuwe Pekela.

Vrijetijdseconomie. ● ● ●

In Oost Groningen werken we samen met de omliggende gemeenten op gebied van toerisme. Binnen Pekela gaan we de overleggen met de toeristische ondernemers intensiveren. Ook gaan we onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om het fietsen en wandelen in Pekela op een hoger niveau te brengen.

Toelichting: *De samenwerking in Oost Groningen op gebied van toerisme is nog steeds van kracht. Daarnaast hebben we overleg gehad met onze eigen toeristische ondernemers in Pekela. Samen met vrijwilligers hebben we de uitbreiding van bestaande wandelroutes onderzocht. Dit krijgt in 2026 een vervolg.*

4.3 Financiële ontwikkelingen

Taakveld		Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting ná wijziging 2025	Realisatie 2025	Afwijking V/N 2025
Baten						
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	415.901	363.586	429.893	693.437	-263.544
6.3	Inkomensregelingen	7.293.578	7.115.114	7.700.595	7.517.973	182.622
6.4	WSW en beschut werk	18.411	-	-	-	-
Totale baten		**7.727.890**	**7.478.700**	**8.130.488**	**8.211.409**	**-80.921**
Lasten						
3.1	Economische ontwikkeling	51.973	48.000	57.250	55.601	-1.649
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	415.901	363.586	476.939	438.531	-38.408
3.3	Bedrijfsloket- en regelingen	29.287	30.467	29.467	33.594	4.127
3.4	Economische promotie	75.679	55.502	85.100	67.517	-17.583
6.3	Inkomensregelingen	8.583.376	8.556.788	9.531.853	9.478.827	-53.026
6.4	WSW en beschut werk	6.639.353	6.953.000	6.839.000	6.700.110	-138.890
6.5	Arbeidsparticipatie	34.066	36.000	91.500	34.694	-56.806
Totale lasten		**15.829.635**	**16.043.343**	**17.111.109**	**16.808.874**	**-302.235**
Saldo programma 4		**-8.101.745**	**-8.564.643**	**-8.980.621**	**-8.597.465**	**383.156**

Toelichting op de cijfers

Hieronder volgt de toelichting op afwijkingen groter dan €50.000 ten opzichte van de begroting ná wijziging.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

De baten waren in 2025 afgerond €264.000 hoger (V) dan geraamd. Dit komt door hogere opbrengsten uit kavelverkopen op grondexploitatie Industrieterrein-West. Door de hogere verkopen moest een tussentijdse winstneming worden genomen van afgerond €96.000 welke niet was begroot. Aanvullend hebben wij, op verzoek van de accountant, een correctie op de boekwaarde Industrieterrein West moeten doorvoeren met een positief effect van afgerond €159.000.

6.3 Inkomensregelingen

De baten zijn afgerond €183.000 lager (N) dan geraamd. Dit verschil wordt voor €111.000 veroorzaakt door een lagere bate vanuit de RegioDeal voor het project Kansen voor Kinderen. Dit komt omdat de geraamde lasten ook niet zijn gemaakt waardoor we de kosten in 2025 ook niet hebben kunnen declareren. Daarnaast voeren wij voor de gemeente Westerkwartier en Oldambt de uitkeringsadministratie uit voor de statushouders woonachtig aan de Hooiwijk. Deze kosten worden één-op-één doorbelast aan beide gemeenten. Uiteindelijk is er over 2025 in totaal €72.000 minder aan uitkeringen/ bijzondere bijstand verstrekt waardoor de doorbelaste inkomsten ook lager uitvielen.

Zoals hiervoor vermeld is er voor €72.000 minder aan uitkeringen verstrekt aan statushouders uit Westerkwartier en Oldambt dan waar vooraf rekening mee was gehouden. Hierdoor vallen de kosten op dit taakveld lager uit (V).

6.4 WSW en beschut werk

De lasten zijn in 2025 afgerond €137.000 lager (V) dan geraamd. Dit komt door een verlaging van de gemeentelijke bijdrage aan Afeer welke als een verlaging van de lasten is verwerkt.

6.5 Arbeidsparticipatie

De lasten zijn over 2025 €57.000 lager (V) dan geraamd. Dit komt door een andere toerekening van de loonkosten waarbij meer loonkosten zijn toegerekend aan projecten onder andere taakvelden.

4.4 Beleidsindicatoren

Onderstaand treft u voor dit programma de verplichte beleidsindicatoren aan. De gegevens zijn te raadplegen via de site ‘waarstaatjegemeente.nl’. Wij hebben er voor gekozen om de betreffende indicator te vergelijken met de provincie Groningen en Nederland als geheel.

Beleidsindicatoren							
Indicator	Eenheid	Periode	Pekela	Provincie	Nederland	Bron	Beschrijving
Banen	per 1.000 inw 15-64jr	2024	**398,0**	807,0	850,2	LISA	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Jongeren met delict voor rechter	%	2023	**1**	1	1	CBS - Beleids-informatie Jeugd	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
Kinderen in armoede	%	2024	**8**	7	6	CBS - Beleids-informatie	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
Netto arbeidsparticipatie	%	2025	**69,4**	71,2	73,2	CBS - Arbeids-deelname	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
Jeugd-werkloosheid	%	2024	**3**	2	2	CBS - Beleids-informatie Jeugd	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar)
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2025	**353,1**	355,0	281,2	CBS - Participatie Wet	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners 15-64jr	2024	**365,4**	319,7	203,1	CBS - Participatie Wet	Het aantal lopende reïntegratie voorzieningen per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

De beleidsindicatoren zijn afkomstig van externe instanties en niet alle indicatoren in de lijst worden ieder jaar door de bronhouder geactualiseerd of zijn niet voorhanden. De beleidsindicatoren die in de tabel zijn opgenomen betreffen de gegevens die ten tijde van het opmaken van de jaarrekening voorhanden waren.

PROGRAMMA 5 – BESTUUR EN ORGANISATIE

5.1 Kern

Onze bestuursstijl is pragmatisch. Bij besluiten baseren we ons het liefste op de praktijk en regelen we wat nodig is. College en raad werken met elkaar samen op basis van vertrouwen, waarbij de raad tijdig en volledig van het college de informatie ontvangt om afgewogen besluiten te kunnen nemen. Wij zouden het toejuichen als de raad haar meningsvorming ondersteunt door opiniërende bijeenkomsten. Bijvoorbeeld door uitgangspunten te bespreken, als de gemeente op het punt staat nieuw beleid te ontwikkelen. Wij verwachten hiervan dat de raad haar kaderstellende rol beter zal kunnen invullen en dat dit het evenwicht tussen de verschillende raadsfracties in het debat zal versterken.

"Politiek op z'n Pekels"

Om de in het raadsbreed akkoord beschreven ambities ten uitvoer te brengen is een solide en krachtige organisatie nodig, die toegerust is op de opgaven waar zij voor staat. Over de samenwerking tussen bestuur en organisatie willen we goede afspraken maken, zodat we op constructieve wijze de samenleving kunnen dienen. Als uitgangspunt geldt hierbij onze pragmatische aanpak. Dikke notities en beleidsproza zijn aan Pekela niet besteed.

Deze programmabegroting is niet uitputtend. Voor de niet genoemde onderwerpen gaan we in principe uit van voortzetting van bestaand beleid.

5.2 Beleidsontwikkelingen

5.2.1 Participatie en communicatie

Beleidshorizon 2026 ‘We nemen inwoners mee bij het vormen en uitvoeren van beleid. We zijn transparant, duidelijk en dichtbij. De vormen van communicatie en participatie passen zich aan op de doelgroep.’

Aanpak op hoofdlijnen

- We maken gebruik van het participatieplatform Pekels Goud en het “Inwonerspanel”.
- Bij het vormen beleid en uitvoering betrekken we vaker inwoners en/of partners.
- We werken niet alleen vanuit het gemeentehuis maar gaan vooral ook naar inwoners toe.
- Onze beleidsdocumenten zijn praktisch en leesbaar.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.

Jeugdparticipatie.

We gaan kinderen meer betrekken bij het maken van beleid. In 2025 stellen we daarom een kinderburgemeester aan.

Toelichting: *In juli 2025 zijn de eerste kinderburgemeester en loco-kinderburgemeester van de gemeente Pekela bekend gemaakt. Gedurende het schooljaar 2025-2026 zullen zij de stem van kinderen vertegenwoordigen bij diverse thema's en activiteiten binnen de gemeente. Voor het schooljaar 2026-2027 zullen een nieuwe kinderburgemeester en loco-kinderburgemeester worden gekozen.*

Wijkgericht werken.

Sinds 2020 werken we wijkgericht in samenwerking met Acantus en De Badde. De wijkrondes en buurtwoning zijn hiervan een belangrijk onderdeel. In 2025 gaan we dit evalueren. We willen toe naar een meer integrale aanpak tussen het fysieke en sociale domein.

Toelichting: *Sinds 2025 zetten we een koffiekar in als aanvulling op de wijkronde, waarbij we maandelijks een andere buurt in Pekela bezoeken. Inwoners worden per brief uitgenodigd om in gesprek te gaan over hun leefomgeving. De evaluatie van de wijkronde en de buurtwoning is verschoven naar begin 2026, zodat de resultaten van een volledig jaar worden meegenomen. De uitkomsten worden gedeeld met uw raad.*

Collegetour is geëvalueerd en krijgt bij succes in 2025 een vervolg.

In het najaar van 2024 is het college op toer geweest in de verschillende dorpen. In 2025 gaan we dit evalueren. Bij succes continueren we dit, en willen we zowel in het voorjaar als in het najaar een collegetour doen.

Toelichting: *De College Toer was ondanks een iets tegenvallend bezoekersaantal een succes. Mensen die er waren vonden het erg prettig om direct met het college in gesprek te gaan en (soms) hun frustraties te kunnen uiten. De tweede CollegeToer in 2025 is afgelast. Doordat er in die tijd vele andere (gemeentelijke) bijeenkomsten waren, was er nauwelijks belangstelling. Voor 2026 willen we de College Toer na de installatie van het nieuwe college meer spreiden en zo mogelijk een andere invulling geven.*

In 2025 wordt de website volledig actueel en goed leesbaar gemaakt.

In 2025 gaan we door de hele website heen. We verwijderen oude documenten en niet actuele informatie. Daarnaast checken we de leesbaarheid en begrijpelijkheid van alle teksten die op de website staan. Waar nodig wordt dit aangepast en aangevuld.

Toelichting: *De website is compleet onder handen genomen. De teksten en foto's zijn voor zover mogelijk bijgewerkt en vernieuwd. Ook heeft de site een nieuwe frisse hoofdpagina en is er een voorziening voor makkelijk leesbare tekst.*
De bezoeken aan de website nemen toe. We gaan nu naar zo'n 10.000 bezoeken per jaar. We proberen qua informatie zo goed mogelijk up-to-date te blijven.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.

Communicatie.

In 2025 zetten we de ingeslagen weg voort om zo dicht mogelijk bij de Pekelder te staan en de inwoners zo goed mogelijk te infomeren. Daarnaast is de gemeentelijke website opgefrist en weer helemaal up-to-date. In het verlengde daarvan wordt de gemeentelijke website Pekels Goud verder ontwikkeld.

Onze social media-kanalen krijgen een betere vormgeving en we zetten meer in op video. Ook onderzoeken we de mogelijkheden van Artificial Intelligence (AI) en ChatGPT.

In 2025 is onze gemeente weer geheel zelfstandig en vieren we het 35-jarig bestaan. Om dat te vieren organiseren we een open dag met allerlei activiteiten en feestelijkheden in en rond het gemeentehuis.

Binnen het gemeentehuis wordt de communicatie verder gestructureerd en verbeterd.

Toelichting: *Het communicatie- en participatiebeleid is geëvalueerd. Door het enorm gestegen aantal volgers op de sociale media bereiken we steeds meer mensen. We hebben in totaal nu meer dan 10.000 volgers. We onderzoeken daarom hoe we op deze ontwikkeling in moeten spelen en of de website Pekels Goud een andere rol kan krijgen.*
De Open Dag is een groot succes geworden. Alle bezoekers waren lyrisch. We hebben geen enkele wanklank gehoord.

Half oktober is de eerste interne (P+R) Nieuwsbrief verschenen. Deze nieuwsbrief verschijnt elk kwartaal. Aan het eind van het jaar gaan we in een iets andere opzet weer op College Toer.

5.2.2 Dienstverlening

Beleidshorizon 2026 ‘Wij staan dicht bij onze inwoners. We leveren toegankelijke dienstverlening die laagdrempelig en kwalitatief goed is.’

Aanpak op hoofdlijnen

- We communiceren transparant, tijdig en duidelijk met onze inwoners.
- We zijn zowel fysiek als digitaal goed bereikbaar.
- We denken in mogelijkheden. Het is ‘Ja, mits’ en niet ‘Nee, tenzij’.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
We implementeren de Persoonlijk Internet Pagina (PIP).	●	●	●

Dit doen we zodat inwoners statusinformatie kunnen raadplegen en eventueel aanvullingen kunnen indienen. Het is voor de inwoners natuurlijk altijd nog mogelijk om op het gemeentehuis langs te komen.

Toelichting: *De Persoonlijke Internet Pagina(PIP) is operationeel en is beschikbaar voor iedereen die gebruik maakt van de digitale diensten van de gemeente Pekela. We hebben meerdere verbeteringen doorgevoerd, waaronder een betere ontvangstbevestiging en een notificatiebericht als er iets nieuws geplaatst is.*

We zetten meer in op het gebruik van de berichtenbox mijn overheid.	●	●	●

Op dit moment maken we minimaal gebruik van de berichtenbox mijn Overheid. We willen in 2025 meer gebruik (laten) maken van dit platform. We starten in 2025 hiervoor een project op om de uitvoering in 2025 te realiseren. Uiteraard houden we rekening met de wensen van de inwoners. We stimuleren het, maar verplichten het niet. Dat houdt in dat de inwoners en/of ondernemers beschikking blijven houden over de huidige persoonlijke dienstverlening.

Toelichting: *We maken gebruik van de berichtenbox, alleen als de inwoner zelf heeft aangegeven via dit kanaal berichten te willen ontvangen. Een enorme stijging hebben we niet gerealiseerd, maar dit kan ook te maken hebben met de voorkeur van de inwoners.*

We laten de digitale toegankelijkheid toetsen.	●	●	●

In 2025 laten we de digitale toegankelijkheid van de gemeentelijke website onderzoeken. Hierin wordt gekeken naar hoe gebruiksvriendelijk en veilig alle inwoners de website kunnen gebruiken. Dit doen we zodat het voor iedereen, ook voor inwoners met een beperking, goed online bereikbaar is.

Toelichting: *Het onderzoek is uitgevoerd en de resultaten zijn gepubliceerd op het Dashboard Digitale Toegankelijkheid, dit dashboard geeft een totaaloverzicht van de digitale toegankelijkheid van alle overheidsorganisaties. Ook is er per organisatie een lijst met alle websites en apps van de desbetreffende organisatie. We voldoen ruimschoots aan de wettelijke eisen. We blijven ons inzetten op het verbeteren van de digitale toegankelijkheid.*

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
Belteam.	●	●	●

In het derde kwartaal van 2024 heeft de gemeente Pekela een eigen telefonisch contactcentrum gekregen. Dit naar aanleiding van de ontvlechting van de dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Veendam. In 2025 worden de ervaringen van onze inwoners met het Belteam geëvalueerd door middel van een inwonerservaringenonderzoek. De resultaten hieruit gebruiken wij om de dienstverlening van het Belteam nog verder te verbeteren.

Toelichting: *De telefonische bereikbaarheid is voor veel inwoners het eerste contactmoment met de gemeente. Het belteam, vanaf september 2025 onderdeel van de eigen ambtelijke organisatie, maakt goede vorderingen in inwonersgerichtheid. Toch krijgen we nog signalen van inwoners dat de huidige bereikbaarheid en afhandeling van telefoongesprekken verbetering vragen. Dit ligt voornamelijk in het vervolgcontact. In 2026 zal er o.a. nog strakker gestuurd gaan worden op terugbelverzoeken, wachttijden en de dienstverlening van onze partner die de telefonische dienstverlening in de avonduren en weekenden uitvoert.*

5.2.3 Gemeentelijke organisatie

Beleidshorizon 2026 ‘De gemeentelijke organisatie is geheel toegerust op haar taken.’

Aanpak op hoofdlijnen

- We realiseren een toegankelijk en toekomstbestendig gemeentehuis dat aansluit op de grootte van de organisatie.
- De gemeente is een aantrekkelijke werkgever door onder andere het faciliteren van scholing en ruimte voor ontwikkeling.
- Iedere medewerker heeft de mogelijkheid om te werken op een ‘’eigen’’ werkplek in het gemeentehuis.
- We ontwikkelingen ons tot een volwaardige gemeentelijke organisatie waaronder een volledige afdeling ‘Dienstverlening’.
- We faciliteren een moderne en hybride werkplek.

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
In 2025 organiseren we een Open Dag.	●	●	●

Om zowel het volledig zelfstandig worden van de gemeente Pekela op 1 januari 2025 als het 35-jarig bestaan van de gemeente te vieren, organiseren we in mei 2025 een Open Dag. Dit is een mijlpaal voor Pekela, een moment om bij stil te staan.

Toelichting: *De open dag was op 5 juli en was met een bezoekersaantal van ca. 6000 bezoekers in en rond het gemeentehuis een ongekend succes. Iedereen was laaiend enthousiast. Er was geen enkele wanklank. Tijdens de open dag werd ook de nieuwe kinderburgemeester en de nieuwe slogan gepresenteerd: Pekela Gewoon Goud.*

In 2025 werken we de plannen voor renovatie, verbouw of nieuwbouw van het gemeentehuis verder uit.	●	●	●

De gemeenteraad zal einde 2024 een keuze maken over de toekomstige huisvesting van de gemeentelijke organisatie Pekela, het gemeentehuis. Afhankelijk van deze keuze, zullen we in 2025 verder werken aan de plannen voor renovatie, verbouw, of nieuwbouw van het gemeentehuis. De uitgangspunten zijn hierbij sober, maar functioneel.

Toelichting: *Nadat in het voorjaar van 2025 is gekozen voor een renovatie van het gemeentehuis, ligt inmiddels een scenariokeuze voor. In Q3 en Q4 is er verder gewerkt aan het opstellen van een Definitief Ontwerp (DO) met een kostenraming. Volgens plan wordt dan in januari 2026 door de gemeenteraad besloten over een vervolg. Indien dit besluit positief is, volgt een verdere voorbereiding en aanbesteding van de bouwfase. De bouwfase staat gepland om in Q3 2026 te gaan beginnen.*

Acties in 2025	Kaderbrief	Coll.rapp.	Jaarrek.
We maken in 2025 een keuze voor de opslag van ons materieel.	●	●	●

In 2024 is geconstateerd dat de opslag van ons kostbare materieel niet voldoet. In 2025 willen we zorgen voor een goede en veilige opslag van al ons materieel. Hiervoor halen we een bedrijfsterrein uit de verkoop en bouwen we een nieuwe loods.

Toelichting: *De werkzaamheden tot het bouwen van een nieuwe loods voor opslaan van materieel van de buitendienst wordt momenteel voorbereid. In Q1 2026 wordt gestart met de bouw van de loods, deze zal naar verwachting in Q3 worden opgeleverd. De loods wordt ook uitgebreid met een wasplaats, zodat het materieel ook in eigen beheer schoongemaakt kan worden. Dit is kosten besparend.*

Uitwerken en implementeren van de arbeidsmarktstrategie om talent te behouden en aan te trekken.	●	●	●

Momenteel is het landelijk erg moeilijk om goed personeel te werven en te behouden. Om hier een meer en betere invulling aan te geven zullen we in 2025 gaan deelnemen aan een regionale samenwerking op HR-vlak. Één van de doelen is regionale arbeidsmarktstrategie, bijvoorbeeld de uitwisseling van personeel. Daarnaast zal de gemeente Pekela deel gaan nemen aan een programma voor Trainees vanuit de Provincie, het doel is jong, hoogopgeleid talent bekend te maken met de gemeente en uiteindelijk te binden. Door het behouden of verkrijgen van goed personeel kunnen we de gemeentelijke dienstverlening voor de inwoners van Pekela blijven garanderen en verbeteren.

Toelichting: *In 2025 hebben we qua werving van nieuwe collega’s het ondanks de krapte op de arbeidsmarkt het relatief goed gedaan. We slaagden erin om meer dan de helft van onze vacatures tijdig en goed in te vullen, vooral bij de operationele functies. De kwaliteit en kwantiteit van het personeel overtroffen hierbij de verwachtingen die we hadden.*

Desondanks zijn er ook uitdagingen. Vooral bij meer gespecialiseerde functies, zoals senior beleidsadviseurs, juristen en toezichthouders, hebben we veel moeite om geschikte kandidaten te vinden. We verwachten dat dit in de toekomst alleen maar moeilijker zal worden. Ook in de handhaving hebben we problemen om de juiste mensen aan te trekken. Door een tekort aan interne capaciteit en toenemende krapte op de arbeidsmarkt zijn we genoodzaakt om vaker externe partijen in te schakelen en gebruik te maken van Flextender. Dit heeft geleid tot hogere personeelskosten, mede omdat we vaker voor inhuur moeten kiezen. Positief om te benoemen is dat we zes medewerkers uit de Oekraïne-opvang een vast dienstverband hebben aangeboden. Deze medewerkers werken al enkele jaren via uitzendcontracten bij de gemeente. Wij hebben besloten hen een overeenkomst aan te bieden, wat bijdraagt aan het behoud van gekwalificeerd personeel op de Molenhof en de Clockstede.

De arbeidsmarktproblemen, zoals krapte, vergrijzing, hogere werkdruk en stijgende inhuurkosten, worden breed herkend door andere gemeenten in de provincie Groningen. Deze problemen ervaren wij voornamelijk in het fysieke domein. Om deze problemen aan te pakken en meer personeel voor de regio aan te trekken, zijn we gestart met maandelijkse bijeenkomsten en hebben we, samen met een externe partij, een gezamenlijke ambitie geformuleerd voor een regionale arbeidsmarktstrategie. Alle 10 gemeenten in de regio staan inmiddels achter deze strategie. Ook de Provincie steunt dit project.

Daarnaast hebben we in 2025 meegedaan aan het provinciale traineeship programma. We hebben dit jaar een trainee verwelkomt uit de eerste lichting en deze persoon een uitdagende werkomgeving met goede begeleiding kunnen bieden. Het doel hierbij is om actief talent te binden en te behouden in de regio. Helaas lukte het niet om mee te doen aan de tweede ronde van het programma, doordat we op dat moment niet de benodigde begeleiding konden bieden. We zijn voornemens om in de toekomst opnieuw deel te nemen.

5.3 Financiële ontwikkelingen

Taakveld		Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting ná wijziging 2025	Realisatie 2025	Afwijking V/N 2025
Baten						
0.1	Bestuur	89.742	12.312	12.312	129.356	-117.044
0.2	Burgerzaken	266.807	234.061	276.242	267.546	8.696
0.64	Belastingen Overig	6.150	-	-	9.575	-9.575
Totale baten		362.699	246.373	288.554	**406.477**	-117.923
Lasten						
0.1	Bestuur	1.381.654	1.334.445	1.493.156	1.752.682	259.526
0.2	Burgerzaken	831.642	462.203	529.986	556.982	26.996
0.61	OZB Woningen	263.656	358.000	358.000	316.932	-41.068
0.62	OZB niet woningen	15.405	14.500	14.500	1.560	-12.940
0.64	Belastingen Overig	112.228	33.347	33.347	43.730	10.383
Totale lasten		2.604.584	2.202.495	2.428.989	**2.671.887**	242.898
Saldo programma 5		-2.241.885	-1.956.122	-2.140.435	**-2.265.410**	-124.975

Toelichting op de cijfers

Hieronder volgt de toelichting op afwijkingen groter dan €50.000 ten opzichte van de begroting ná wijziging.

0.1 Bestuur

De baten zijn in 2025 afgerond €117.000 hoger (V) dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat de uitgekeerde pensioenen van oud wethouders worden gedekt middels een onttrekking uit de voorziening pensioenen oud wethouders en deze bate was niet geraamd.

Daarnaast zijn de lasten in 2025 ruim €259.000 (N) hoger dan begroot. Dit komt door een extra storting in de voorziening pensioenen oud wethouders. Deze storting is hoger dan vooraf begroot door een gewijzigde systematiek waarbij de gemeente Pekela per 1 januari 2027 de pensioenverplichting van oud wethouders overdraagt aan het ABP. Dit is een direct gevolg van de nieuwe pensioenwet.

Overige middelen		Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting ná wijziging 2025	Realisatie 2025	Afwijking V/N 2025
Baten - *Algemene dekkingsmiddelen*						
20.0	Lokale heffingen	3.483.487	3.418.000	3.638.694	3.821.433	-182.739
20.1	Algemene uitkeringen	40.073.928	39.113.557	42.616.049	43.161.401	-545.352
20.2	Dividend	122.132	156.000	146.679	161.905	-15.226
20.3	Saldo financieringsfunctie	1.033.581	300.000	550.000	531.987	18.013
Totale baten		44.713.127	42.987.557	46.951.422	**47.676.725**	-725.303
Lasten - *Algemene dekkingsmiddelen*						
20.2	Dividend	-	487	-	-	-
20.3	Saldo financieringsfunctie	248.556	93.989	83.736	83.563	-173
20.4	Overige algemene dekkingsmiddelen	169.677	301.636	100.000	50.962	-49.038
Totale lasten		418.233	396.112	183.736	**134.525**	-49.211
Saldo Algemene dekkingsmiddelen		44.294.895	42.591.445	46.767.686	**47.542.200**	774.514

Diverse middelen		Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting ná wijziging 2025	Realisatie 2025	Afwijking V/N 2025
Baten - *Diverse middelen*						
30.0	Overhead	22.092	21.011	212.377	20.774	191.603
Totale baten		22.092	21.011	212.377	**20.774**	191.603
Lasten - *Diverse middelen*						
30.0	Overhead	6.469.487	7.468.803	7.347.019	7.357.359	10.340
30.1	Vennootschapsbelasting	19.741	40.000	40.000	-916	-40.916
30.2	Onvoorzien	-	40.000	-	-	-
Totale lasten		6.489.228	7.548.803	7.387.019	**7.356.443**	-30.576
Saldo Diverse middelen		-6.467.136	-7.527.792	-7.174.642	**-7.335.669**	-161.027
Saldo Overige middelen		37.827.759	35.063.653	39.593.044	**40.206.531**	613.487

Toelichting op de cijfers

Hieronder volgt de toelichting op afwijkingen groter dan €50.000 ten opzichte van de begroting ná wijziging.

20.0 Lokale heffingen

De baten uit Onroerendezaakbelasting (OZB) zijn €183.000 hoger (V) dan begroot. Dit komt voornamelijk doordat de waarde-ontwikkeling van de niet-woningen groter was dan verwacht.

20.1 Algemene uitkeringen

De baten zijn €545.000 hoger (V) dan begroot. Dit wordt volledig veroorzaakt door de extra bate die we hebben ontvangen vanuit de december circulaire. Vanuit deze circulaire ontvangen we in december extra middelen maar deze kunnen niet meer worden verwerkt in een tussentijdse bijstelling van de begroting.

30.0 Overhead

De baten zijn €192.000 lager (N) dan begroot. In 2024 is een voorziening gevormd voor het stuwmeer aan verlofuren van werknemers. Op verzoek van de accountant is deze boeking teruggedraaid alleen is de bate niet geboekt onder overhead maar is de bate geboekt op de verschillende taakvelden naar rato van de werkelijke loonkosten.

5.4 Beleidsindicatoren

Onderstaand treft u voor dit programma de verplichte beleidsindicatoren aan. De gegevens zijn te raadplegen via de site ‘waarstaatjegemeente.nl’. Wij hebben er voor gekozen om de betreffende indicator te vergelijken met de provincie Groningen en Nederland als geheel.

Beleidsindicatoren							
Indicator	**Eenheid**	**Periode**	**Pekela**	**Provincie**	**Nederland**	**Bron**	**Beschrijving**
Apparaatskosten	Per inwoner	2025	**585**	N.b.	N.b.	Eigen gegevens	Alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2025	**9,01**	N.b.	N.b.	Eigen gegevens	Het aantal formatie-eenheden per 1.000 inwoners
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2025	**8,66**	N.b.	N.b.	Eigen gegevens	De personele bezetting per 1.000 inwoners
Externe inhuur	%	2025	**26**	N.b.	N.b.	Eigen gegevens	De kosten van externe inhuur in verhouding tot de totale loonsom en de totale kosten van inhuur
Overhead	%	2025	**11**	N.b.	N.b.	Eigen gegevens	Het aandeel overhead in verhouding tot de totale lasten
Gemiddelde WOZ waarde	duizend euro	2025	**213**	295	398	CBS-Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2025	**955**	1.044	957	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoons-huishouden betaald aan woonlasten.
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	2025	**1.075**	1.131	1.050	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaald aan woonlasten.

De beleidsindicatoren zijn afkomstig van externe instanties en niet alle indicatoren in de lijst worden ieder jaar door de bronhouder geactualiseerd of zijn niet voorhanden. De beleidsindicatoren die in de tabel zijn opgenomen betreffen de gegevens die ten tijde van het opmaken van de jaarrekening voorhanden waren.

PARAGRAFEN

Lokale Heffingen

Inleiding

De gemeentelijke belastingen en heffingen vinden hun grondslag in door de gemeenteraad vastgestelde verordeningen.

In deze paragraaf lokale heffingen is rekening gehouden met de verordening ex artikel 212 Gemeentewet (Financiële verordening gemeente Pekela) en de begrotingsrichtlijn 2025).

Opbrengsten per lokale heffing

De volgende opbrengsten aan gemeentelijke heffingen en leges gerealiseerd (bedragen in euros).

Heffing	Realisatie 2024	Primaire Begroting 2025	Begroting ná wijziging 2025	Realisatie 2025
OZB gebruikers	328.072	329.000	404.856	**479.032**
OZB eigenaren	3.155.416	3.089.000	3.153.838	**3.342.401**
Algemene dekkingsmiddelen	**3.483.487**	**3.418.000**	**3.558.694**	**3.821.433**
Rioolheffing	1.109.574	1.138.052	1.138.052	**1.138.672**
Afvalstoffenheffing	1.809.073	1.964.516	1.964.516	**1.976.840**
Lijkbezorgingsrechten	51.561	64.789	64.789	**40.963**
Leges burgerzaken	380.002	232.996	278.228	**323.175**
Leges bouwverg. (incl. welstand)	510.650	141.812	321.312	**338.843**
Leges APV	1.918	3.000	3.000	**1.256**
Totaal lokale heffingen	**7.346.266**	**6.963.165**	**7.328.591**	**7.641.181**

Onroerendezaakbelastingen

Onder de naam onroerendezaakbelastingen worden voor in de gemeente gelegen onroerende zaken twee directe belastingen geheven:

- Een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt (sinds 2006 alleen bij niet-woningen);
- Een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

Tarieven Onroerende Zaakbelastingen	2023	2024	2025
Woningen			
Eigenaren	0,2034	0,2017	0,1947
Niet-woningen			
Eigenaren	0,6054	0,6365	0,6144
Gebruikers	0,3069	0,3212	0,3101

Tarieven Onroerende Zaakbelastingen	2023	2024	2025
Economische waarde			
Woningen	1.064.500.000	1.118.500.000	1.209.554.000
Niet-woningen	126.500.000	131.500.000	149.799.000
Aantal objecten			
Woningen	5.824	5.812	5.945
Niet-woningen	517	578	538

Aantal bezwaren WOZ-waarde	2024	2025
Bezwaar gegrond	69	94
Bezwaar ongegrond	84	113
Totaal	**153**	**207**

Rioolheffing
Onder de naam rioolheffing wordt een belasting geheven van de eigenaar van een perceel van waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. Ook wordt de opbrengst van de rioolheffing gebruikt voor het dekken van de kosten voor de inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, alsmede voor het treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Tarieven rioolheffing	2023	2024	2025
Rioolheffing (per aansluiting)	184,70	182,60	187,20

De kostendekkendheid van de verordening	Totaal
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente*	792.406
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	28.767
Netto kosten taakveld	**763.639**
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	114.039
BTW	124.805
Totale kosten	**1.002.484**
Opbrengst heffingen	1.138.672
Dekkingspercentage	**114%**

*De lasten van het taakveld 7.2 Riolering bedragen incl. de storting in de voorziening €928.595.

Er was in 2025 sprake van een overdekking van €136.189.
Dit bedrag is toegevoegd aan de voorziening egalisatie tarieven riolering.

Afvalstoffenheffing
Afvalstoffenheffing wordt geheven van degene die feitelijk gebruik maakt van een perceel en waarvan op grond van de Wet Milieubeheer een verplichting tot inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

Tarieven afvalstoffenheffing	2023	2024	2025
Eenpersoonshuishouden	254,40	254,40	277,80
Meerpersoonshuishouden	364,40	364,40	398,00

De kostendekkendheid van de verordening	Totaal
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	1.569.293
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	173.867
Netto kosten taakveld	**1.395.426**
Toe te rekenen kosten:	
Kwijtscheldingen:	117.342
Overhead incl. (omslag)rente	194.234
BTW	314.820
Totale kosten	**2.021.822**
Opbrengst heffingen	1.976.840
Dekkingspercentage	**98%**

Ondanks dat in de begroting is uitgegaan van 100% kostendekkendheid blijken de kosten hoger te zijn, waardoor de opbrengst van de heffingen 98% van de totaal toe te rekenen kosten dekt. Om dit tekort te dekken is het verschil €44.983 onttrokken aan de voorziening egalisatie tarieven afval.

Leges
Op basis van de legesverordening worden rechten geheven ter zake van het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten.

De kostendekkendheid van de verordening (bedragen x 1.000)	Titel 1*	Titel 2*	Titel 3*	Totaal
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	325	175	5	505
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	0	0	0	0
Netto kosten taakveld	**325**	**175**	**5**	**505**
Toe te rekenen kosten				
Overhead incl. (omslag)rente	37	25	1	63
BTW	362	200	6	568
Totale kosten	**323**	**339**	**1**	**663**
Opbrengst heffingen	89,2%	169,5%	16,7%	116,7%
Dekkingspercentage	**105,0%**	**255,5%**	**33,3%**	**157,2%**

**Titel 1: Algemene dienstverlening*
**Titel 2: Dienstverlening vallend onder de fysiek leefomgeving/omgevingsvergunning*
**Titel 3: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn*

Lijkbezorgingsrechten
Op basis van de verordening lijkbezorgingsrechten worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats.

De kostendekkendheid van de verordening	Totaal
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	106.608
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	0
Netto kosten taakveld	**106.608**
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	13.092
BTW	0
Totale kosten	**119.700**
Opbrengst heffingen	40.963
Dekkingspercentage	**34%**

Kwijtschelding
Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om een belastingaanslag te voldoen kan onder bepaalde voorwaarde aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend.

Het kwijtscheldingspercentage dat in Pekela wordt gehanteerd bedraagt 100%. Dit betekent dat alle belastingplichtigen met een inkomen van 100% (van de voor hem/haar geldende bijstandsnorm) of lager in aanmerking komen voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding. Bij het beoordelen van een verzoek om kwijtschelding wordt ook rekening gehouden met eventueel eigen vermogen.

Kwijtschelding kan alleen worden verleend indien het een aanslag betreft voor afvalstoffenheffing. Het verwachte bedrag aan te verlenen kwijtschelding wordt bij de opbrengstverwachting in de berekening van de belastingtarieven meegenomen. De overige heffingen zijn in de betreffende belastingverordeningen uitgesloten voor kwijtschelding.

Overzicht kwijtscheldingen	2023	2024	2025
Afvalstoffenheffing	104.249	107.538	117.342
Aantal geautomatiseerde toetsen	**318**	**311**	**263**
Waarvan:			
IB Toegewezen	233	226	133
IB Afgewezen	85	85	130
Aantal reguliere verzoeken	**296**	**296**	**272**
Waarvan:			
Volledig toegewezen	164	169	129
Gedeeltelijk toegewezen	2	5	4
Afgewezen	130	122	131

Overzicht woonlasten per huishouden

	Eigen woning met een waarde van		Huurwoning	
	2024	2025	2024	2025
Waarde	**100.000**			
Voor meerpersoonshuishoudens				
a. onroerende-zaakbelastingen	201,70	194,70	0,00	0,00
b. afvalstoffenheffing	364,40	398,00	364,40	398,00
c. rioolheffing	182,60	187,20	0,00	0,00
Totaal	**748,70**	**779,90**	**364,40**	**398,00**
Verschil t.o.v. 2023		4,2%		9,2%
Voor éénpersoonshuishoudens				
Totaal	**638,70**	**659,70**	**254,40**	**277,80**
Verschil t.o.v. 2024		3,3%		9,2%

Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Algemeen

Bij de uitvoering van onze gemeentelijke taken worden we geconfronteerd met risico's en ontwikkelingen die financiële gevolgen kunnen hebben voor de gemeente Pekela. De paragraaf weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust onze gemeente is door de risico's af te zetten tegen de mogelijkheden om de risico's op te kunnen vangen.

Voor de beoordeling van het weerstandsvermogen kijken we naar de verhouding tussen risico's en beschikbaar weerstandsvermogen, naar de omvang van de reserves (Algemene reserve) en naar de ontwikkeling van de financiële kengetallen. Het weerstandsvermogen laat zien of de gemeente in staat is de effecten van risico's op te vangen. Als maatstaf hanteren we de ratio van het weerstandsvermogen. Deze geeft de verhouding weer tussen het beschikbare weerstandsvermogen (welke middelen zijn er om risico's op te vangen?) en het benodigde weerstandsvermogen (welke risico's lopen we?). Een ratio van 100% betekent dat er voldoende weerstandsvermogen beschikbaar is om het effect van de ingeschatte risico's te kunnen opvangen.

Een risico kan worden gedefinieerd als de kans waarmee een gebeurtenis zich kan voordoen en welke impact deze gebeurtenis heeft. Voor de bepaling van het weerstandsvermogen zijn alleen die risico's van belang waarvoor geen maatregelen zijn getroffen. Een voorbeeld van een beheersmaatregel is het afsluiten van een verzekering.

Definities

Weerstandsvermogen: Het vermogen van de gemeente om niet voorziene financiële tegenvallers op te kunnen vangen om haar taken voort te kunnen zetten.

Weerstandscapaciteit: Middelen waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet voorziene tegenvallers te dekken.

Onbenutte belastingcapaciteit: Het bedrag waarmee de belastingen nog maximaal kunnen toenemen volgens de normen die worden gehanteerd bij een aanvraag conform artikel 12 Financiële-verhoudingswet.

Stille reserves: Het verschil tussen de marktwaarde van de activa en boekwaarde.

Onvoorzien: Het in de begroting opgenomen bedrag voor onvoorziene lasten.

Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

Het beleid betreffende het weerstandsvermogen kan als volgt worden weergegeven:

- de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen wordt jaarlijks door de raad vastgesteld bij de jaarstukken;
- de (incidentele) weerstandscapaciteit wordt in eerste instantie voor zowel incidentele als structurele tegenvallers gebruikt;
- structurele tegenvallers, zonder dat daar meevallers tegenover staan, worden afgedekt in de eerstvolgende meerjarenbegroting;
- risico's worden jaarlijks beoordeeld en waar nodig aangepast. De inventarisatie wordt verwerkt in de jaarstukken.

De inventarisatie van de weerstandscapaciteit

Begripsbepaling

Weerstandscapaciteit is de mate waarin de gemeente Pekela over middelen beschikt of kan beschikken om niet voorziene tegenvallers op te vangen. Onderscheid wordt gemaakt in de incidentele en de structurele weerstandscapaciteit. Onder incidentele weerstandscapaciteit wordt verstaan de capaciteit die de gemeente heeft om eenmalige tegenvallers op te vangen zonder direct ingrepen in de begroting te hoeven doen. Bij structurele financiële tegenvallers moet het weerstandsvermogen het mogelijk maken om de eerste klap op te vangen. In een overzicht ziet dit er als volgt uit:

Bestanddeel	Incidentele weerstandscapaciteit	Structurele weerstandscapaciteit
Post onvoorzien	x	
Algemene reserve	x	
Bestemmingsreserves (gedeeltelijk)	x	
Stille reserves (saldo gesteld op nihil)	x	
Onbenutte belastingcapaciteit		x
Begrotingsruimte (bezuinigingen)		x

De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene-, bestemming- en stille reserves aangevuld met een post voor onvoorziene uitgaven. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de onbenutte belastingcapaciteit en de aanwezige begrotingsruimte.

De weerstandscapaciteit van de gemeente ultimo 2025 is 17,223 miljoen euro en wordt als volgt gespecificeerd:

Omschrijving	
Algemene reserve	10,372 miljoen
Algemene risico reserve	6,811 miljoen
Onvoorzien	0,04 miljoen
Totaal	**17,223 miljoen**

De inventarisatie van de risico's

Een risico is de kans dat een mogelijke gebeurtenis, met een negatieve impact voor de organisatie, zich voordoet. Om risico's te kwantificeren dienen zowel de kans op als de impact van het risico te worden bepaald. De niet-financiële risico's, zoals imagoschade, worden niet gekwantificeerd. In de programmabegroting en de jaarrekening wordt de risico-inventarisatie geactualiseerd.

Het bepalen van de risico's is een regulier proces dat is geborgd in de organisatie. Dit betekent dat minstens ieder jaar de risico-inventarisatie opnieuw wordt uitgevoerd. De inventarisatie vindt plaats op basis van een lijst met risico's (kwalitatief) en de bedragen en de inschatting van de kans dat een risico zich daadwerkelijk voordoet (kwantitatief). Bepaalde risico's kunnen vervallen (omdat het risico inmiddels is ondergebracht bij een verzekeraar, of door het afstoten van taken / werkzaamheden) en dan worden deze uit de lijst verwijderd.

Tenslotte kunnen zich in het afgelopen jaar nieuwe risico's hebben voorgedaan die impact hebben op het weerstandsvermogen. In deze paragraaf wordt deze actualisatie gepresenteerd.

Op basis van onderstaande risico-scores wordt het risico in euro's bepaald.

Waarschijnlijkheid	Risicoscore op waarschijnlijkheid	Uitgedrukt in een percentage
Klein	1	1 tot 5
Beperkt	2	5 tot 25
Reëel	3	25 tot 50
Groot	4	50 tot 75
Zeer groot	5	75 tot 95

Gesignaleerde risico's

	Omschrijving risico	I/S	Kans	Impact	Risico
1.	Economische ontwikkelingen (o.a. inflatie, oorlog Oekraïne)	I	50%	6.500.000	3.250.000
2.	Complexe samenleving (o.a. de toegenomen maatschappelijke uitdagingen en vluchtelingenopvang)	I	50%	2.500.000	1.250.000
3.	Fluctuaties uitkering gemeentefonds	I	25%	2.000.000	500.000
4.	Inkomstenderving door afbouw Specifieke Uitkeringen	S	50%	1.000.000	500.000
5.	Uitputting Btw Compensatie Fonds	I	25%	100.000	25.000
6.	(Gedeeltelijke) verantwoordelijkheid verliezen GR'en/ SW bedrijf	I	25%	1.000.000	250.000
7.	Financiering uitvoering wet BUIG	S	25%	1.000.000	250.000
8.	Uitputting budgetten zorgkosten (WMO/ Jeugd)	S	50%	1.500.000	750.000
9.	Aansprakelijkheidstellingen	S	5%	500.000	25.000
10.	Waarborg leningen en rentes	I	1%	1.100.000	11.000
					6.811.000

1. Economische ontwikkelingen

De onrust in de wereld heeft een grote impact op de wereldeconomie. De tijden zijn onzeker en de markt is daardoor onvoorspelbaar. We hebben de afgelopen jaren enorme prijsstijgingen te verwerken gekregen en we weten niet wat er nog gaat komen. De druk op de gemeentelijke begroting en budgetten is daardoor fors toegenomen met mogelijke kostenoverschrijdingen tot gevolg. De exacte financiële gevolgen voor de komende jaren zijn onzeker. De verwachting is dat er vanuit het Rijk geen aanvullende compensatie meer gaat komen voor mogelijke extra kosten. Een exacte raming van de financiële gevolgen is vanwege de grote mate van onzekerheid erg lastig en er is daarom uitgegaan van een kostenstijging van 10% ten opzichte van onze totale begroting (14% inflatie minus de reeds doorgevoerde indexaties). De kans hebben we geraamd op reëel omdat de toekomst zich lastig laat voorspellen. Het totale risico komt daarmee op €3.250.000.

2. Complexe samenleving

We leven in een complexe samenleving met grote uitdagingen. Sociale en economische ongelijkheid spelen een steeds nadrukkelijkere rol. Economische ongelijkheid leidt tot marginalisatie van groepen met weinigen middelen, en een verhoogd risico op schulden en isolatie. Eveneens is de druk op de vluchtelingenopvang een toenemend probleem voor gemeenten. Gemeenten krijgen een steeds nadrukkelijkere rol bij het oplossen van deze problematiek. De kosten zullen hierdoor de komende jaren toenemen om deze sociale onrust het hoofd te bieden. Gelet op de omvang van het risico en de eventuele omvang wordt hier rekening gehouden met een aanzienlijk risico ter hoogte van €1.250.000.

3. Fluctuatie uitkering gemeentefonds

De belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente is de gemeentefondsuitkering vanuit het rijk. Deze uitkering is gebaseerd op een aantal parameters, zoals bijvoorbeeld de inwoneraantallen en oppervlakte van gemeenten, maar ook op de rijksuitgaven (de "trap op-trap af systematiek"). Ieder jaar blijkt dat de definitieve vaststelling van de gemeentefondsuitkering afwijkt van de verwachting. Deze afwijking kan zowel positief als negatief zijn. Gelet op de fluctuatie in onze grootste inkomstenbron loopt de gemeente hier een aanzienlijk risico.

4. Inkomstenderving door afbouw specifieke uitkeringen

Een van de uitgangspunten van het huidige kabinet is het beperken van het aantal specifieke uitkeringen (SPUK-regelingen) om zo te kunnen besparen op de kosten. Door het aantal SPUK-regelingen te beperken, en meer via het gemeentefonds te laten verlopen, zou een besparing van 10% mogelijk zijn. De gemeente Pekela ontvangt relatief veel SPUK-gelden en een korting hierop van 10% zou een aanzienlijke impact hebben. Voor het begrotingsjaar 2026 hebben we plus minus €10.000.000 aan SPUK-gelden in de begroting, hier vallen tevens de BUIG gelden onder. Een korting van 10% zou dus een impact betekenen van €1.000.000 per jaar. Bepaalde regelingen (o.a. de BUIG) zullen niet één op één gekort worden. De kans dat deze maatregelen daadwerkelijk deze impact gaat hebben wordt daarom geschat op 50%.

5. Uitputting Btw Compensatiefonds (BCF)

Het BCF (Btw Compensatie Fonds) en het gemeentefonds zijn communicerende vaten. Dat wil zeggen dat het bedrag dat in het BCF overblijft nadat alle aanspraken zijn verrekend, wordt toegevoegd aan het gemeentefonds. Tot 2019 werd dit bedrag opgenomen in de meicirculaire en toegevoegd aan de begrote uitkering gemeentefonds van het rijk. Vanaf 2019 wordt dit bedrag niet meer geraamd, maar alleen nog uitgekeerd op realisatiebasis. Inkomsten vanuit het BCF worden in de begroting niet geraamd. In principe werkt de btw voor de gemeente niet kostenverhogend en dus wordt dit ook niet meegenomen in alle financiële afwegingen. Het risico bestaat dat het BCF plafond in een jaar wordt bereikt waardoor betaalde btw niet gecompenseerd wordt en voor de gemeente toch kostenverhogend werkt.

6. (Gedeeltelijke) verantwoordelijkheid verliezen GR'en

De gemeente is een deelnemende partij in verschillende gemeenschappelijke regelingen, zoals onder andere de VKB en Afeer. Ontstane verliezen bij deze partijen komen daardoor gedeeltelijk, afhankelijk van het deelnemingspercentages, terecht bij de gemeente waardoor wij garant staan voor gerealiseerde tekorten. In economisch slechte tijden bestaat het risico dat verschillende partijen te maken krijgen met tekorten, omdat de begroting was gebaseerd op andere ontwikkelingen. In dit geval krijgen wij als gemeente de afrekening. Jaarlijks is onze bijdrage aan al deze partijen enkele miljoenen waardoor het financiële risico aanzienlijk is.

7. **Financiering uitvoering wet BUIG**
   De afgelopen jaren was de rijksvergoeding voor de BUIG telkens veel hoger dan de daadwerkelijke lasten van de uitkeringen en Loonkostensubsidies. Vanwege de financieringssystematiek t-2 komt er ergens een kantelpunt dat de lasten groter zijn dan de baten in het betreffende jaar.
   In de begroting 2026 hebben we voor het eerst dit kantelpunt bereikt, de lasten zijn groter dan de baten. De voornaamste reden is het procentueel lager gemeentelijk aandeel van de totale macro-lasten van de afgelopen jaren (toets-jaar is 2024). Uiteraard zijn de lasten dus ook lager geweest gedurende de afgelopen jaren en kon de gemeente daarvan een deel reserveren (in de algemene reserve). Voor het jaar 2023 werd hiervoor €500.000 gereserveerd (overschot 2023) en ook in 2024 was er een overschot van plus minus €146.000.
   Het is moeilijk te voorspellen hoe de ontwikkelingen ten aanzien van de BUIG zullen zijn, maar een kanteling is te verwachten. De kans is daarom ingeschat op 25%.

8. **Overschrijding budgetten Jeugd/WMO**
   Voor de jeugdzorg en de WMO is sprake van een open einde regeling. In de praktijk betekent dit dat de gemeenten moeten betalen voor geleverde zorg, ondanks het feit dat de beschikbaar gestelde budgetten niet toereikend zijn. De gemeenten zien de afgelopen jaren een trendmatige stijging in het aantal kinderen dat gebruik maakt van (intensievere) trajecten die extra kosten met zich mee brengen. Het is daarom de verwachting dat de komende jaren de zorgkosten verder zullen oplopen. De afgelopen jaren hebben we, met name bij de jeugdzorg, grote tekorten gezien en hier lijkt nog geen kentering in te komen. De verwachting is dat de impact hiervan plus minus 10% van het beschikbare budget bedraagt wat afgerond neerkomt op €1.500.000. De kans dat dit zich voordoet wordt gesteld op 50%.

9. **Aansprakelijkheidstelling**
   Als gemeente hebben we de verantwoordelijkheid over meerdere gebouwen, waaronder schoolgebouwen, maar ook over een groot aantal straten en wegen. De kans bestaat dat een inwoner letsel op loopt door toedoen van de gemeente, hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan achterstallig onderhoud. In dit geval kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld voor het ontstane letsel. We proberen dit risico zo goed als mogelijk te beperken door structureel onderhoud uit te voeren en ons te verzekeren waar mogelijk.

10. **Waarborg leningen en rentes**
    Dit betreft voornamelijk de gewaarborgde geldleningen aan Stichting Acantus Groep en Woonzorg Nederland. Voor de financiering hebben deze woningcorporaties leningen afgesloten die geborgd worden door de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Het rijk en gemeente vormen samen de achtervang van die borging. Per balansdatum staat de gemeente Pekela nog garant voor een bedrag van afgerond €11.000.000.

    Mocht een corporatie niet in staat zijn om geborgde leningen af te lossen, dan zijn er afspraken over de betaling via het WSW. Borging vindt plaats in 3 schillen. De kans dat de gemeenten op grond van de achtervangovereenkomst aangesproken worden om renteloze leningen te verschaffen, is onder de huidige omstandigheden bijzonder klein. Dat is sinds de oprichting van het WSW in 1983 ook nog nooit gebeurd. Ook toen de grootste corporatie van Nederland, Vestia, in de problemen kwam, hoefden het rijk en gemeenten niet bij te springen. Om die reden wordt de waarschijnlijkheid ingeschat op 1%.

Conclusie

Op basis van de hiervoor opgenomen gegevens kan het weerstandsvermogen als volgt worden berekend:

Weerstandscapaciteit	
De aanwezige weerstandscapaciteit	€17.223.000
De benodigde weerstandscapaciteit (de risico's)	€6.811.000
Het weerstandsvermogen 2025	€10.412.000

Geconcludeerd kan worden dat er voldoende middelen zijn om de gesignaleerde risico's incidenteel op te kunnen vangen. Het weerstandsvermogen kan op basis van onderstaande als goed worden beoordeeld. Echter zijn het onzekere tijden waardoor de risico's qua aantal en omvang sterk kunnen toenemen met hogere eisen aan de solvabiliteit als gevolg.

Het weerstandsvermogen is uit te drukken in een ratio: €17.223.000 / €6.811.000 = 2,53.

Wanneer de ratio weerstandsvermogen kleiner dan 1 bedraagt, is de gemeente financieel kwetsbaar. De gemeente beschikt dan niet over voldoende financiële ruimte om de geïdentificeerde risico's af te dekken. Gedurende korte tijd is dit mogelijk. Er kunnen zich namelijk omstandigheden voordoen, zoals een kortstondig groot project met aanzienlijke risico's die niet ten volle kunnen worden afgedekt. Hierdoor kan de ratio tijdelijk kleiner dan 1 zijn.

Ook een ratio weerstandsvermogen groter dan 1 betekent niet dat een gemeente voor 100% is ingedekt tegen alle risico's. Er kunnen zich altijd onvoorziene situaties voordoen waarbij een gemeente binnen 1 jaar meerdere tegenslagen heeft te verwerken, ook al wordt de kans daarvoor laag geschat.

Het spreekt voor zich dat hoe hoger de ratio weerstandsvermogen is, hoe meer (onvoorziene) tegenvallers kunnen worden opgevangen. In november 2023 heeft het college aangegeven dat de gewenste minimale omvang van de Algemene Reserve 10% van het begrotingstotaal (voor mutatie reserves) bedraagt. Per 31-12-2025 is de verwachte omvang van de Algemene Reserve 23.4% van dit begrotingstotaal.

Onderstaande betekenis hanteert de provincie in het Gemeenschappelijk toezichtskader.

	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	x >2	Uitstekend
B	1,4 < x > 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x > 1,4	Voldoende
D	0,8 < x > 1,0	Matig
E	0,6 < x > 0,8	Onvoldoende
F	x < 0,6	Ruim onvoldoende

Financiële kengetallen

Financiële kengetallen	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025
Netto schuldquote	-24,00%	-6,70%	**-25,70%**
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-24,30%	-6,90%	**-26,00%**
Solvabiliteit	55,30%	45,00%	**57,60%**
Grondexploitatie	2,40%	2,00%	**2,80%**
Structurele exploitatieruimte	5,40%	1,50%	**8,70%**
Belastingcapaciteit	103,0%	97,0%	**102,4%**

De vijf financiële kengetallen geven samen een beeld van de financiële ontwikkelingen in de gemeente. Eén los kengetal zegt echter weinig over de totale financiële positie. Ten opzichte van de landelijk afgesproken signaleringswaarden scoort de gemeente Pekela overwegend groen of bijna groen. Samen met de weerstandsratio geven de financiële kengetallen aan dat de weerbaarheid en wendbaarheid van de gemeente Pekela voldoende is. Hieronder volgt de toelichting en beoordeling per kengetal.

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie

Percentage	De netto schuldquote
0% t/m 100%	normaal
> 100%	weinig leencapaciteit
> 130%	zeer hoge schuld

De gemeente Pekela scoort normaal. Dit betekent dat de gemeente Pekela voldoende mogelijkheden heeft tot het opnemen van langlopende geldleningen.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Normaal is tussen 20% en 70%.

De gemeente Pekela bevindt zich binnen die bandbreedte en kent een normale weerbaarheid.

Grondexploitatie

De waarde van de niet in exploitatie genomen gronden ten opzichte van de totale baten. Hoe lager het percentage, hoe kleiner het risico is voor de financiële positie. Met 2,8 % is het risico relatief klein voor de gemeente Pekela.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Daarmee wordt de wendbaarheid van de gemeente aangegeven. Een positief percentage geeft een overschot aan en een negatief percentage een tekort. De structurele exploitatieruimte is voor 2025 positief. De structurele lasten zijn lager dan de structurele baten.

Belastingcapaciteit

Dit kengetal geeft de belastingdruk van de gemeente weer uitgedrukt in een percentage ten opzichte van het landelijke gemiddelde van het jaar ervoor. Het kengetal geeft de ruimte weer die de gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen gerelateerd aan de totale woonlasten. De tarieven voor 2025 zijn vastgesteld op basis van het dekkingsplan. Het percentage van de gemeente Pekela is hoger dan 100% hetgeen betekent dat de capaciteit om extra inkomsten te genereren vanuit lokale belastingen beperkt is.

Op www.financiengemeenten.nl zijn de financiële kengetallen in relatie tot vergelijkbare gemeenten te zien.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Als gemeente hebben wij duurzame middelen nodig om goederen en diensten aan de inwoner te kunnen leveren. Deze middelen worden aangeduid met de term kapitaalgoederen. De belangrijkste kapitaalgoederen hebben betrekking op wegen, technische kunstwerken, riolering, water, groen en gebouwen.

Al deze kapitaalgoederen vergen onderhoud en dienen in de begroting te worden opgenomen. Deze paragraaf biedt inzicht in beleidskaders voor het behoud van de kapitaalgoederen en de financiële consequenties daarvan.

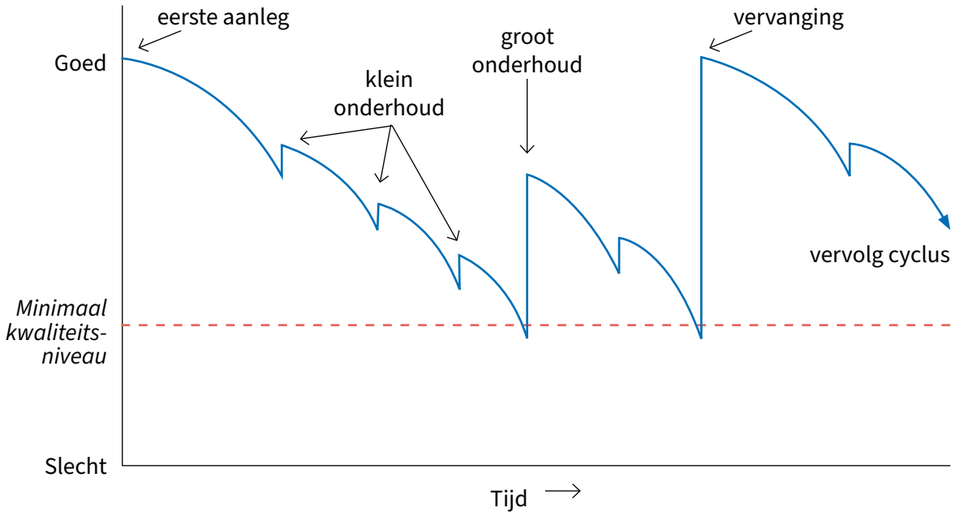

Het onderhoud van de kapitaalgoederen is op deze manier schematisch weer te geven.

Kaders

De lasten voor het in stand houden van kapitaalgoederen hebben wij opgenomen in de verschillende programma's van de begroting. De lasten van de instandhouding bestaan onder andere uit kosten voor onderhoud, kapitaallasten, beheer en exploitatielasten. De flexibiliteit in de onderhoudsbudgetten is beperkt, omdat onderhoud vroeg of laat moet worden uitgevoerd. Bovendien leidt achterstallig onderhoud over het algemeen tot meer lasten dan wanneer het onderhoud tijdig wordt gepleegd.

De hoogte van de benodigde budgetten is afhankelijk van het gekozen kwaliteitsniveau. De vaststelling van het kwaliteitsniveau is aan u voorbehouden. Hiervoor hebben wij diverse beheerplannen/visies opgesteld, waarin beleidsdoelstellingen voor de diverse kapitaalgoederen zijn vastgesteld. Met de volgens de BBV verplichte paragraaf "Onderhoud kapitaalgoederen" krijgt u de mogelijkheid om kaders te stellen voor onderhoud van wegen, riolering, groen, gebouwen etc. Het doel van deze paragraaf is de meerjarige kosten van kapitaalgoederen op een transparante wijze in beeld te brengen, zodat eventuele financiële risico's zichtbaar worden. Daarbij kan op basis van de beheerplannen en de onderhoudsniveaus de daarbij behorende kosten worden vastgesteld.

In het vervolg van deze paragraaf is per soort kapitaalgoed op hoofdlijnen een relatie met de relevante beleidskaders gelegd.

Wegen

Het in stand houden van wegen is in de begroting terug te vinden onder programma 1 Woonomgeving.

Relevante beleidskaders		
Beleidskader	**Vastgesteld**	**Actualisatie voorzien in**
Beheerplan wegen Pekela	2024	2028

Uitvoeren van het planmatig dagelijks (klein) onderhoud is gericht op het behoud van de leefbaarheid, comfort en aanzien. Het groot onderhoud vindt plaats op grond van het beheerplan en de weginspecties, die elke twee jaar worden uitgevoerd en is gericht op de functionaliteit, duurzaamheid, veiligheid en bereikbaarheid.

Voor de bepaling welke wegen onderhoud vergen wordt de CROW-systematiek gehanteerd. De systematiek bevat een vertaling van schadebeelden naar de beleidsthema's duurzaamheid, veiligheid, comfort en aanzien. In 2024 is het onderhoudsniveau C door u vastgesteld als te hanteren kwaliteitsniveau voor het wegbeheer. Onderhoudsniveau C is een minimaal niveau, een niveau aan de onderkant van verantwoord wegbeheer.

Voor het waarborgen van de integraliteit tussen de verschillende disciplines (wegen, riolering, groen, openbare verlichting) worden in de gemeente zoveel mogelijk werken gecombineerd uitgevoerd.

Het kan voorkomen dat vanwege noodzakelijk onderhoud aan de verharding, de vervanging van de riolering wordt vervroegd of juist wordt uitgesteld. Bij het integraal werken wordt, waar mogelijk ook de groenvoorziening en de openbare verlichting meegenomen.

Financiën
De in de begroting opgenomen bedragen (zie tabel) zijn voor het onderhoud aan de wegen. Dit bedrag is opgebouwd uit een bedrag voor vaste lasten, klein onderhoud en groot onderhoud.

Op basis van het huidige beheerplan en het beschikbare budget wordt het wegennet onderhouden. Bij noodzakelijk onderhoud worden dan eerst de ergste gaten aangepakt terwijl eigenlijk de gehele weg herstraat zou moeten worden. Bij asfaltwegen worden deelreparaties of bijvoorbeeld een slijtlaag aangebracht terwijl er eigenlijk een nieuwe deklaag aangebracht zou moeten worden. De consequentie is dat deze wegen sneller weer aan onderhoud toe zijn en de maatregelen vaak ingrijpender zijn.

Overzicht beschikbare budgetten	Realisatie 2024	Primaire Begroting 2025	Begroting ná wijziging 2025	Realisatie 2025
Groot onderhoud wegen	543.121	772.927	752.927	**649.241**
Klein onderhoud wegen	65.407	70.294	95.677	**79.845**
Totaal	**608.528**	**843.221**	**848.604**	**729.087**

De werkzaamheden zijn conform de planning uitgevoerd.

Openbare verlichting
Het in stand houden van wegen is in de begroting terug te vinden onder programma 1 Woonomgeving.

Relevante beleidskaders		
Beleidskader	**Vastgesteld**	**Actualisatie voorzien in**
Beleidsplan Openbare verlichting 2025-2035	2025	2035

Het uitvoeren van onderhoud en vervanging van de openbare verlichting is gericht op het waarborgen van zowel verkeerstechnisch als sociaal veilig gebruik van de wegen en de leefomgeving.

De openbare verlichting moet voldoen aan technische, juridische en sociaal maatschappelijke kaders, die daarvoor gesteld zijn in diverse wet- en regelgeving. Daarnaast kan gebruik gemaakt worden van de Aanbevelingen voor Openbare Verlichting van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSVV) en het Nederlandse Normalisatie-instituut (NNI). Er zijn geen wettelijke of anderszins bindende bepalingen omtrent de verlichtingskwaliteit. Het maken van een keuze tot verlichten, dan wel niet verlichten, dan wel te besluiten tot een alternatieve maatregel zijn beleidsafwegingen.

Het beheer van de installaties omvat het bijhouden van de databestanden en het onderhoud omvat:
- periodiek verwisselen van lampen;
- verhelpen van storingen;

Deze werkzaamheden worden door derden uitgevoerd.

Financiën

Overzicht beschikbare budgetten	Realisatie 2024	Primaire Begroting 2025	Begroting ná wijziging 2025	Realisatie 2025
Beheer	9.649	8.000	8.000	**24.877**
Elektriciteit	105.657	208.000	108.000	**101.848**
Herstellen schade	2.103	4.400	4.400	**4.250**
Onderhoud straatverlichting	-	-	-	**1.198**
Onderhoud straatverlichting	75.742	59.000	52.200	**82.397**
Vervanging	-	5.000	5.000	**5.426**
Totaal	**193.151**	**284.400**	**177.600**	**219.995**

Afwijkingen en risico's
De energieprijzen zijn in 2024 weer gedaald mede als gevolg van een gunstiger aanbesteding. Het aantal netwerkstoringen (van Enexis) is toegenomen. Dit heeft gezorgd voor meer onderhoudskosten. Het nieuwe beleidsplan is vastgesteld waarbij geïnvesteerd wordt in ledverlichting. Hiermee worden energie- onderhoud- en beheerkosten bespaart.

Gebouwen

Het in stand houden van de gebouwen is in de begroting terug te vinden in meerdere programma's.

Relevante beleidskaders		
Beleidskader	**Vastgesteld**	**Actualisatie voorzien in**
Beheerplan gebouwen Pekela	2020	2026

Er zijn diverse wettelijke regels op het gebied van brandveiligheid, energiezuinigheid, Arbo-eisen, volksgezondheid, elektrische installaties en milieu. Bij het beheer en onderhoud van de gemeentelijke gebouwen moet rekening worden gehouden met deze regels, die onder andere zijn vastgelegd in het Bouwbesluit, de Arbowet, de Wet milieubeheer en de NEN 3140.

Recent zijn alle gemeentelijke gebouwen geïnspecteerd. De resultaten hiervan worden verwerkt in het gebouwenbeheerplan O-Prognose. Binnen het plan zijn afspraken gemaakt over de werkwijze en budgetbesteding om het onderhoud op een verantwoord peil te houden.

Uit het beheerplan wordt jaarlijks een meerjarig onderhoudsplan gegenereerd. De verwachting is dat het budget voor het planmatig onderhoud naar boven moet worden bijgesteld. Daar komt nog bij dat de bestaande gebouwen verduurzaamd moeten worden. In 2026 zal er een voorstel worden gemaakt voor het planmatig onderhoud en het verduurzamen van de gebouwen.
Verder zal de toren van het v.m gemeentehuis gerenoveerd moeten worden.

Overzicht beschikbare budgetten	Realisatie 2024	Primaire Begroting 2025	Begroting ná wijziging 2025	Realisatie 2025
Gebouwen algemeen	138.835	90.000	90.000	**87.688**
Totaal	**138.835**	**90.000**	**90.000**	**87.688**

In 2025 zijn de installatie in de Binding deels vervangen en zijn de daken van de gymzaal Theo Thijssen vervangen.

Groenbeheer

Het in stand houden van de groenvoorziening is in de begroting terug te vinden onder programma 1 Woonomgeving.

Relevante beleidskaders		
Beleidskader	**Vastgesteld**	**Actualisatie voorzien in**
Groen & Watervisie 2024-2031	2023	2031

Overzicht beschikbare budgetten	Realisatie 2024	Primaire Begroting 2025	Begroting ná wijziging 2025	Realisatie 2025
Plantsoenen	1.206.512	1.127.673	1.331.812	**1.326.995**
Sloten en Pekelder Hoofddiep	-	-	-	**-**
Begraafplaatsen	5.179	7.500	7.500	**3.955**
Sportcomplexen	26.718	37.500	62.500	**69.509**
Totaal	**1.238.409**	**1.172.673**	**1.401.812**	**1.400.459**

Aan de hand van de 4 hoofdthema's van de Groen & Watervisie: biodiversiteit, klimaat, welzijn en beleving is de visie verder geïmplementeerd. Daarbij kregen klimaatadaptatie, het versterken van de biodiversiteit, de kwaliteit van de buitenruimte, richtlijnen voor aanpakken invasieve exoten en ongewenste soorten, onkruidbeheersing op verharding en richtlijnen voor bomenbeleid extra aandacht. Er is er onder meer bos struweel aangeplant, zijn er wadi's aangelegd en is begonnen met het biodiverser maken van de bermen.

Riolering

Het in stand houden van de riolering is in de begroting terug te vinden onder programma 1 Woonomgeving.

Relevante beleidskaders		
Beleidskader	**Vastgesteld**	**Actualisatie voorzien in**
Water & Rioolprogramma 2026-2030	2025	2030
Basisrioleringsplan	2018	2030

De gemeente is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de openbare ruimte en het woon- en leefmilieu. De voorzieningen voor stedelijk afvalwater, regen- en grondwater dragen daaraan bij.

Om de maatschappelijke belangen te waarborgen is het Water en Rioolprogramma opgesteld. In het Water en Rioolprogramma maakt de gemeente haar beleidskeuzes voor het stedelijke afval-, hemel- en grondwater. Het Water en Rioolprogramma is een belangrijk planningsinstrument (financieel en materieel) in het gemeentelijke milieu- en infrastructuurbeleid.

Voor het bepalen van welke maatregelen wanneer moeten worden uitgevoerd wordt gebruik gemaakt van het beheerplan. In het bijbehorende kostendekkingsplan van het Water en Rioolprogramma zijn de kosten, die met de rioleringszorg gemoeid zijn, inzichtelijk gemaakt en is het kostendekkende tarief voor de komende jaren bepaald. Het kostendekkingsplan kan naar behoefte worden geactualiseerd en door u worden vastgesteld. Planmatig en effectief rioleringsbeheer is alleen mogelijk met kennis over de toestand en het functioneren van de riolering. Naast onderzoek naar het functioneren als geheel worden er ook inspecties gedaan naar de toestand van de objecten waaruit de riolering is opgebouwd.

Voor het waarborgen van de integraliteit tussen de verschillende disciplines (wegen, riolering, groen, openbare verlichting) worden in de gemeente zoveel mogelijk werken gecombineerd uitgevoerd. Het kan voorkomen dat vervanging van riolering moet worden uitgevoerd en dat daarbij het onderhoud aan verharding naar voren wordt gehaald.

Overzicht beschikbare budgetten	Realisatie 2024	Primaire Begroting 2025	Begroting ná wijziging 2025	Realisatie 2025
Groot Onderhoud riolen	90.056	130.500	130.500	**96.376**
Klein Onderhoud riolen	66.345	75.621	81.005	**79.784**
Gemalen, IBA, Drukriool, Bergbezinkbassins	18.286	35.000	35.000	**57.589**
Onderhoud waterpartijen GRP	9.790	15.000	15.000	**434**
Totaal	**184.477**	**256.121**	**261.505**	**234.182**

Het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) heeft een belangrijke rol gespeeld bij de planmatige uitvoering van de gemeentelijke watertaken. Naast het reguliere onderhoud zijn er diverse rioolwerkzaamheden uitgevoerd.

Het Water- en rioleringsprogramma (Wrp), is onderdeel van de Omgevingswet en inhoudelijke opvolger van het Afvalwaterbeleidplan, sluit aan bij de breedte van de gemeentelijke riolering- en watertaken, waarbij oppervlaktewater en bovengrondse voorzieningen zoals goten en wadi's onderdeel uitmaken van het hemelwaterstelsel (berging en afvoer).

Water, vijvers etc.

Het in stand houden van watergangen en vijvers is in de begroting te vinden onder programma 1 Woonomgeving.

Overzicht beschikbare budgetten	Realisatie 2024	Primaire Begroting 2025	Begroting ná wijziging 2025	Realisatie 2025
Onderhoud waterlozingen	126.925	100.000	100.000	**123.115**
Totaal	**126.925**	**100.000**	**100.000**	**123.115**

Het onderhoud wordt jaarlijks deels door de eigen dienst en deels met behulp van een raamcontract door een aannemer uitgevoerd.

Technische kunstwerken

Het in stand houden van technische kunstwerken is in de begroting terug te vinden onder programma 1 Woonomgeving.

Relevante beleidskaders		
Beleidskader	**Vastgesteld**	**Actualisatie voorzien in**
Beheerplan technische kunstwerken	2021	2025

Onder technische kunstwerken vallen o.a. bruggen, remmingswerken, beschoeiingen en steigers. De gemeente bezit 48 bruggen en ruim 25 km aan beschoeiingen. Het betreft zowel beweegbare verkeersbruggen als kleinere bruggen in bijvoorbeeld parken.

De beschoeiing bestaat in hoofdzaak uit stalen damwand, houten damwand, perkoenpalen met gording en palen met houten schotten.

Overzicht beschikbare budgetten	Realisatie 2024	Primaire Begroting 2025	Begroting ná wijziging 2025	Realisatie 2025
Groot onderhoud bruggen	45.986	86.116	86.116	**62.444**
Groot onderhoud bruggen (incidenteel)	847.292	461.250	461.250	**312.809**
klein onderhoud bruggen	1.910	3.700	6.000	**4.582**
Onderhoud beschoeiingen	10.918	7.300	7.300	**10.918**
Onderhoud ov. Kunstwerken	2.020	3.853	3.853	**2.020**
Totaal	**908.127**	**562.219**	**564.519**	**379.836**

Binnen het project bruggen is in 2024 verder gewerkt aan de visie Pekelder Hoofddiep 2040, welke is gepresenteerd aan de gemeenteraad eind december 2024. In de herfst zijn van enkele bruggen de slijtlagen hersteld. Voor de vervanging van de beschoeiing zijn de nodige onderzoeken uitgevoerd, zoals archeologie en niet gesprongen explosieven. Daarnaast zijn de voor de beschoeiing benodigde sonderingen voorbereid met bedrijven en grondeigenaren.

Financiering

Inleiding

Treasury heeft als doel het sturen en beheersen, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële positie en de hieraan verbonden risico's. De uitvoering van treasury wordt wettelijk geregeld in de wet Financiering decentrale overheden (wet Fido). De treasuryfunctie binnen de gemeente Pekela dient uitsluitend de publieke taak en geschiedt binnen de financiële kaders van de wet Fido.

De regels met betrekking tot de treasury zijn neergelegd in de financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) en het treasurystatuut gemeente Pekela 2014.

Doelstellingen

In het treasurystatuut zijn de volgende doelstellingen opgenomen:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van dit statuut.

Ontwikkelingen

Schatkistbankieren

Met ingang van december 2013 is schatkistbankieren ingevoerd. Overtollige middelen boven het drempelbedrag van €1.220.000 (2,0% van het begrotingstotaal met een minimum van €1.000.000) moeten verplicht worden aangehouden bij het Rijk.

Benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2025 hebben geen overschrijdingen plaatsgevonden van het drempelbedrag. In de tabel op pagina 146 is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2025 is geweest.

Uitgangspunten

Voor de primaire begroting 2025 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd op basis van de in de regelgeving opgenomen richtlijnen:

- Grondexploitatie: 0,5 % (conform richtlijn).
- Renteomslag: 0,5 % (volgens de richtlijn een maximale afwijking van 0,5 %).

In verband met de hoge rente op de kapitaalmarkt in combinatie met het hoge saldo op Schatkistbankieren zijn de rentebaten voor de gemeente Pekela hoger dan begroot. Aangezien de rentebaten over 2025 hoger waren dan de rentelasten is de gehanteerde renteomslag 0% over 2025.

Financieringspositie

De financieringspositie van de gemeente Pekela kan als volgt worden weergegeven:

Financieringspositie (bedragen x €1.000)	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025
Geïnvesteerd vermogen			
Vaste activa	24.784	28.237	**27.516**
Voorraden	1.658	1.351	**2.064**
1. Totaal geïnvesteerd vermogen	26.442	29.588	**29.580**
Financieringsmiddelen			
Opgenomen geldleningen	5.291	4.705	**4.732**
Reserves en voorzieningen	43.311	33.374	**47.408**
2. Totaal financieringsmiddelen	48.602	38.079	**52.140**
Financieringsoverschot/-tekort (2 minus 1)	22.160	8.491	**22.560**

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat sprake is van een financieringsoverschot.

Leningenportefeuille

De leningenportefeuille bedraagt per 31 december 2025 €4.731.644. De portefeuille bestaat uit 7 leningen met een gemiddeld rentepercentage van 4,0%. In 2025 is €558.978 afgelost op de langlopende geldleningen (in 2024 : €556.216). De rentelast op de leningen bedroeg in 2025 €208.192 (in 2024 was dat: €231.295).

Renteschema

Met ingang van 2017 moet de paragraaf Financiering op grond van de gewijzigde voorschriften inzicht verschaffen in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend. Door middel van onderstaand renteschema verschaffen wij u dit inzicht.

Financieringspositie	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025
Externe rente			
Rentelasten lange financiering (bestaand)	231.295	208.215	**208.192**
Rentelasten lange financiering (nieuw)			
Rentelasten korte financiering			
Rentebaten	-1.110.998	-550.000	**-523.067**
1. Totaal door te rekenen externe rente	-879.703	-341.785	**-314.875**
Door te berekenen aan de Grondexploitatie	0	12.266	**6.799**
Rente van projectfinanciering aan het (de) betreffende taakveld(en)	0	97.000	120.000
2. Totaal	0	109.266	**106.799**
3. Saldo door te berekenen externe rente (1 minus 2)	-879.703	-451.051	**-441.674**
Interne rente			
Rente over eigen vermogen	0	0	**0**
Rente over voorzieningen	0	0	**0**
4. Totaal interne rente	0	0	**0**
5. Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (3 plus 4)	-879.703	-451.051	**-441.674**
6. De aan de taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	0	0	**0**
7. Renteresultaat taakveld Treasury (5 minus 6)	-879.703	-451.051	**-441.674**

Risicobeheersing

Wet Fido

Conform het treasurystatuut komen leningen, uitzettingen en garanties alleen tot stand indien zij een publieke taak dienen. De nadere definiëring van deze begrippen is overeenkomstig de Wet Fido (Wet Financiering Decentrale Overheden) vastgesteld. De wet stelt eisen aan het maximaal te lopen renterisico op de korte schuld (kasgeldlimiet) en het renterisico op de lange schuld (renterisiconorm). De hoogte van de kasgeldlimiet is wettelijk vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal. Het is toegestaan de kasgeldlimiet gedurende twee kwartalen achtereen te overschrijden zonder de toezichthouder hierover te informeren.

Kasgeldlimiet

De toegestane kasgeldlimiet is 8,5% van het begrotingstotaal van de gemeente. Met een begrotingstotaal van afgerond €61,013 mln. mag de gemeente Pekela de financieringsbehoefte in 2025 voor €5,186 miljoen dekken met kort geld. In 2025 is de kasgeldlimiet niet overschreden.

Berekening kasgeldlimiet	
Kasgeldlimiet moet berekend worden bij de aanvang van elk kalenderjaar en bij wijziging van elk percentage.	
Begrotingstotaal 2025:	€61.013.173
Bij ministeriële regeling vastgestelde percentage:	8,50%
Kasgeldlimiet	**€5.186.120**

Kasgeldlimiet (gemiddeld per kwartaal) cijfers *1000	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Omvang begrotingsjaar 2025	61.013	61.013	61.013	61.013
1. Toegestane kasgeldlimiet (8,5%)	**5.186**	**5.186**	**5.186**	**5.186**
2. Omvang vlottende schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	0	0	0	0
Schuld in rekening courant	1.309	722	92	155
	1.309	**722**	**92**	**155**
3. Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	6	11	8	5
Tegoeden in rekening courant	23.540	23.209	22.943	22.844
Overige uitstaande gelden (niet vast)	0	0	0	0
	23.546	**23.220**	**22.951**	**22.849**
4. Totaal netto vlottende schuld (2 minus 3)	**-22.237**	**-22.498**	**-22.859**	**-22.694**
Ruimte (+) Overschrijding (1 minus 4)	**27.423**	**27.684**	**28.045**	**27.880**

Rente risiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Met andere woorden de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente worden hiermee beperkt. De jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen mogen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Renterisico op vaste schuld		Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	**0**
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	**0**
2	Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	0	0	**0**
3a	Nieuw aangetrokken vaste schuld (o/g)	0	0	**0**
3b	Nieuw verstrekte lange leningen (u/g)	0	0	**0**
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)	0	0	**0**
5	Betaalde aflossingen	556	571	**559**
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	0	0	**0**
7	Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	0	0	**0**
8	Stand van de begroting per 1 januari	55.250	61.013	**61.013**
9	Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	**20%**
10	Renterisiconorm	11.050	12.203	**12.203**
Toets renterisiconorm				
10	Renterisiconorm	11.050	12.203	**12.203**
11	Ruimte(+) / Overschrijding(-) (10 - 7)	11.050	12.203	**12.203**

De gemeente Pekela blijft ruim onder de renterisiconorm, hetgeen wil zeggen dat er voldoende ruimte is om financieringsmiddelen aan te trekken.

Bedrijfsvoering

Inleiding

In 2025, is na de verzelfstandiging van de gemeente Pekela per 01-01-2025 de focus gelegd op de verdere door-ontwikkeling van zowel de organisatie, als die van de medewerkers. Ook was er aandacht voor in-, door- en uitstroom en hebben er meerdere aanbestedingen plaatsgevonden. In 2026 zal de organisatie en personele ontwikkeling verder worden ingezet om de organisatie te verstevigen en toekomstbestendig te maken.

Organisatieontwikkeling

In 2025 lag binnen de organisatieontwikkeling de nadruk op het versterken van de gemeentelijke organisatie, met bijzondere aandacht voor verzelfstandiging en het toekomstbestendig inrichten van de interne structuur. Onder andere is met medewerking van een onafhankelijk bureau, samen met de medewerkers van alle domeinen, management en het bestuur een analyse van de organisatie gemaakt. Deze analyse was gericht op het vergroten van de slagkracht, het verbeteren van de resultaatgerichtheid en het creëren van duidelijke verantwoordelijkheden binnen en buiten de gemeentelijke organisatie. De analyse heeft geresulteerd in concrete verbeterpunten (zowel binnen de domeinen fysiek, sociaal en bedrijfsvoering) als domeinoverstijgend. Het zogenaamde laaghangend fruit is direct opgepakt en de langere termijn verbeterpunten zijn concreet gemaakt in plannen van aanpak. Deze doorontwikkeling zal in 2026 voortgezet worden.

Personele Ontwikkeling

In 2024 zijn belangrijke stappen gezet in de ontwikkeling van onze medewerkers en het vormgeven van een eigen cultuur, werkwijzen en processen. Deze lijn is in 2025 voortgezet. Onder begeleiding van een externe partij is gestart met een traject organisatieontwikkeling, waarin de resultaten uit het vitaliteitsonderzoek (PMO, PAGO en MTO), de vastgestelde visie en de actuele opgaven zijn samengebracht. Binnen dit traject werken medewerkers vanuit verschillende werkgroepen aan thema's als leiderschap, plan en projectmatig werken en het bouwen aan een toekomstbestendige organisatie. Hiermee geven we concreet invulling aan onze visie en versterken we de manier waarop we samenwerken. Dit project loopt zowel in 2025 als in 2026.

Op basis van de uitkomsten van het vitaliteitsonderzoek is in 2025 een werkgroep Vitaliteit opgericht. Deze werkgroep richt zich, in samenwerking met HR en de arbo adviseur, op laagdrempelige initiatieven op het gebied van gezondheid en duurzame inzetbaarheid. De focus ligt daarbij op bewustwording rondom onder andere bewegen, voeding en balans tussen werk en privé.
Daarnaast is in 2025 een pilot gestart met een vernieuwde gesprekscyclus. In deze gesprekken staat het 'goede gesprek' centraal, met aandacht voor werkplezier, vitaliteit, ambities en ontwikkelbehoeften. Leidinggevenden kijken hierbij naar de individuele behoefte van de medewerker, de onderlinge relatie en focust zich ook op de opgaven op teamniveau.

In de aanloop naar de verbouwing van het gemeentehuis in 2026 is in 2025 een projectgroep huisvesting gestart. Samen met medewerkers worden wensen en aandachtspunten in kaart gebracht en werken we aan passende oplossingen voor de periode van verbouw. Dit zal een ingrijpende periode zijn, waardoor er zowel in 2025 als in 2026 veel aandacht is voor dit thema. Thuiswerken zal ten tijde van de verbouw een belangrijk onderdeel vormen. Tegelijkertijd willen we ook oog blijven houden voor het creëren van ontmoetingsplaatsen en samenwerking op externe locaties, zodat zowel interne als externe dienstverlening goed kan worden voortgezet.

Ontwikkelingen Personeelsorganisatie

In 2025 is gestart met de implementatie van een nieuw systeem voor de personeelsadministratie, waarvoor een aanbesteding noodzakelijk was. Dit systeem biedt medewerkers meer inzicht in hun personeelsgegevens en maakt het eenvoudiger om personeelszaken zelf te regelen, zoals verlof, ontwikkeling en persoonlijke wijzigingen. Hiermee versterken we het eigenaarschap van medewerkers en verbeteren we de dienstverlening.

Binnen het HR-domein zijn in het verslagjaar een aantal aandachtspunten geïdentificeerd die nadere uitwerking behoeven. Ten eerste betreft dit de Regeling Vervroegd Uittreden (RVU). In lijn met landelijke ontwikkelingen zal hiervoor organisatiebreed beleid worden opgesteld. Dit beleid richt zich op het creëren van duidelijke kaders en voorwaarden, zodat op een consistente en juridisch juiste wijze invulling kan worden gegeven aan aanvragen in het kader van vervroegde uittreding. Dit geldt met name voor medewerkers in de zware beroepen. Daar we bij de gemeente Pekela hier een relatief kleine groep medewerkers van hebben, zal dit voor de gemeente Pekela minder vaak ingezet worden.

We zijn begin dit jaar overgegaan naar een nieuw HR-systeem. Deze systeemovergang maakt dat we momenteel onvoldoende in staat zijn om een administratief correcte weergave van de wettelijke- en bovenwettelijke uren te verkrijgen. Hier werken we aan en in de resterende maanden van 2026 wordt nadrukkelijk ingezet op het verduidelijken van dit onderscheid zowel systeemtechnisch als in HR-beleid. Doel is om transparantie te vergroten, zodat medewerkers beter geïnformeerd keuzes kunnen maken en de organisatie voldoet aan de geldende wet- en regelgeving.

In-, door- en uitstroom

De ontwikkelingen op de arbeidsmarkt vragen blijvend aandacht voor het werven, behouden en ontwikkelen van medewerkers. De krapte op de arbeidsmarkt neemt verder toe, met name binnen specifieke vakgebieden en bij meer senior functies. Dit maakt het voor ons steeds uitdagender om vacatures tijdig en passend in te vullen.

Om de aantrekkelijkheid van de gemeente Pekela als werkgever te vergroten, zijn in 2025 aanvullende arbeidsvoorwaarden ingevoerd. Dit was een voorloper op de ontwikkelingen vanuit de CAO. Zo is een reiskostenvergoeding voor woon werkverkeer geïntroduceerd, ongeacht het gekozen vervoersmiddel, waarbij we het gebruik van duurzame vervoersopties actief stimuleren.

Daarnaast investeren we gericht in jong talent door deelname aan het provinciale traineeship. In 2025 hebben wij onze eerste trainee mogen verwelkomen. Dit biedt ons de mogelijkheid om jong talent kennis te laten maken met de gemeentelijke organisatie en tegelijkertijd bij te dragen aan vernieuwing

en toekomstbestendigheid. Ook wordt nadrukkelijk gekeken naar interne en horizontale doorstroommogelijkheden. In 2025 is het meerdere medewerkers gelukt hun ambities binnen de organisatie te volgen en zich intern verder te ontwikkelen.

Op regionaal niveau werken we samen binnen het samenwerkingsverband Werken voor Groningen. Binnen dit verband worden gezamenlijke arbeidsmarktuitdagingen verkend en gedeeld. In 2025 vormt deze samenwerking de basis voor een regionaal plan van aanpak, dat in 2026 verder tot uitvoering zal worden gebracht.

Informatiebeveiliging

In 2025 hebben we de informatiebeveiliging verder versterkt door de verdere inzet van Microsoft E5-licenties. Deze licenties bieden geavanceerde functies voor dreigingsdetectie, gegevensbescherming en identiteitsbeheer.

Gedurende het jaar hebben we meerdere keren gebruik gemaakt van de loggingfunctionaliteiten van Microsoft om de beveiliging te waarborgen en proactieve maatregelen te nemen tegen potentiële beveiligingsrisico's. Deze aanpak heeft bijgedragen aan een robuustere beveiligingspositie en een verhoogde bescherming van onze gegevens en systemen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf 2023 moet het college expliciet verantwoording afleggen over de naleving van wet- en regelgeving die financieel relevant is voor het handelen van de gemeente. Het college was al verantwoordelijk voor de naleving van deze regels, maar vanaf 2023 moet zij hier zelf ook expliciet verantwoording over overleggen. Dit wordt de rechtmatigheidsverantwoording genoemd.

Dit betekent dat een uitspraak wordt gedaan of de drie hiervoor geldende rechtmatigheidscriteria zijn nageleefd:

- Voorwaardencriterium: de naleving van wet- en regelgeving zoals opgenomen in het normenkader dat op 9 december 2025 door de raad is vastgesteld;
- Begrotingscriterium: het handelen binnen de budgettaire kaders die de raad stelt in de begroting en begrotingswijzigingen;
- Misbruik & Oneigenlijk gebruik criterium: het voeren van een beleid om misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen te voorkomen.

Voor de uitvoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft de gemeenteraad in de financiële verordening een zogenaamde verantwoordingsgrens en rapporteringsgrens vastgesteld. De verantwoordingsgrens is de grens die bepaalt waarbinnen het niet naleven van de hierboven genoemde criteria acceptabel is. Deze grens dient tussen de 0% en de 2% van de totale lasten van de gemeente te liggen. De gemeenteraad van Pekela heeft de verantwoordingsgrens voor 2025 vastgesteld op 2%, wat voor 2025 een bedrag van €1.369.000 betekent. De rapporteringstolerantie is de grens van fouten waarboven de raad geïnformeerd wil worden. De rapporteringstolerantie is vastgesteld op €50.000.

Hieronder hebben wij per criterium de bevindingen gerapporteerd in lijn met de door de raad vastgestelde grenzen.

Aanpak controle rechtmatigheid

Het college heeft, in lijn met het vastgestelde meerjarenbeleidsplan interne controle, een jaarplan interne controle 2025 vastgesteld. De interne controles zijn in overeenstemming met het jaarplan uitgevoerd en vormen de basis voor de conclusies ten aanzien van de rechtmatigheid.

Voorwaardencriterium

Ten aanzien van het voorwaardencriterium zijn er afwijkingen geconstateerd met betrekking tot de naleving van de Europese aanbestedingsvoorschriften. Het onrechtmatige bedrag is €542.462
De afwijking ziet toe op afwijkingen van de Europese aanbestedingswet. Het totaalbedrag van de afwijking is €542.462,00. Dit is opgebouwd door 3 verschillende contracten voor externe inhuur. Van deze 3 zijn inmiddels 2 via de contractpartners ingehuurd waardoor voor 2 contracten een passende maatregel is genomen.

Begrotingscriterium

Ten aanzien van het begrotingscriterium zijn er afwijkingen boven de rapporteringstolerantie geconstateerd. De afwijkingen zijn als volgt:

Begrotingscriterium		
1A	Overschrijding lasten programma's	€242.898
1B	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€9.392
2	Ongeautoriseerde reservemutaties	-
3	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verordening art. 212 Gemeentewet over de planning & controlcyclus, budgetafwijkingen, budgetoverheveling etc.).	-
Totaal begrotingsonrechtmatigheden (bruto)		**€252.290**
4	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden passend binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid	€242.898
5	**Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (netto)**	**€9.392**

Misbruik- en oneigenlijk gebruikt criterium

Gemeente Pekela beschikt niet over een overkoepelend beleid ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik. Het beleid is in separate verordeningen en procedures beschreven. Er is geen sprake van bevindingen op het gebied van misbruik en oneigenlijk gebruik.

Conclusie rechtmatigheid
Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen €794.752 (€542.462 + €252.290) bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van €1.369.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van €242.898 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

Concluderend is het totaal aan fouten lager dan de verantwoordinggrens. De gemeente Pekela heeft, conform de eigen kaders, rechtmatig gehandeld in 2025.

Verbonden Partijen

Inleiding
“Verbonden Partijen” volgens het BBV.

Het “Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)” geeft de volgende definitie: ‘een verbonden partij’ is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft.

Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag, dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Bij leningen en garantstellingen is dus geen sprake van een verbonden partij: de gemeente houdt juridisch verhaal als de partij failliet gaat. Dit betekent dat zowel bij garantstellingen als bij leningen de gemeente schuldeiser is. Ook bij exploitatiesubsidies is er geen sprake van een verbonden partij: het gaat in dit geval om overdrachten van gelden(subsidies).

Een bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Er is sprake van een ‘verbonden partij’ als de burgemeester, de wethouder, het raadslid of de ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de partij plaatsneemt of namens de gemeente stemt.

Bij alléén een benoemingsrecht of een voordrachtrecht is strikt genomen géén sprake van een verbonden partij. Gemeenten maken vaak van een dergelijk recht gebruik om ervoor te zorgen, dat er kwalitatief goede bestuurders in het bestuur van de partij terechtkomen. Een stichting waarin een wethouder op persoonlijke titel als bestuurder plaatsneemt (en dus niet de gemeente vertegenwoordigt) is geen verbonden partij. Uit bovenstaande definities vloeit voort dat er ook relaties met derde partijen kunnen zijn die niet onder de verbonden partijen vallen en die dus niet in deze paragraaf vermeld worden. Het gaat dan om relaties waarbij slechts sprake is van een bestuurlijk belang of een financieel belang.

Dat deze relaties niet in de paragraaf Verbonden partijen worden vermeld wil overigens niet zeggen dat ze niet in de begroting worden opgenomen. Deze relaties kunnen wel elders in de begroting worden vermeld doordat bijvoorbeeld de gemeente jaarlijks subsidie verstrekt of uitsluitend een financieel belang heeft of een financieel risico loopt.

Algemeen
Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen moet voortkomen uit het publiek belang. Verbindingen met derde partijen zijn een manier om een bepaalde publieke taak uit te voeren.

Het participeren in een verbonden partij brengt altijd een zekere spanning met zich mee. Het op afstand plaatsen van een aantal taken én tegelijkertijd toch grip willen houden is inherent aan deze wijze van uitvoering geven aan gemeentelijke taken. Door iets op afstand te plaatsen geef je als gemeente een zekere invloed uit handen, zowel financieel als in de uitvoering. Gemeenten gaan geen verbonden partij aan met het doel verantwoordelijkheden af te schuiven of verder weg te zetten. Samenwerking wordt gezocht omdat een bepaalde taak zelfstandig niet of nauwelijks kan worden uitgevoerd of omdat het bepaalde (veelal financiële) voordelen biedt.

Ondertussen blijft de taak die een verbonden partij moet uitvoeren, een publieke taak die met publieke middelen wordt gefinancierd. Om die reden is het van het grootste belang dat de gemeente waarborgen creëert die een goede uitvoering van die publieke taak en een juiste besteding van de middelen zoveel mogelijk garanderen.

Naast de potentiële voordelen die er aan verbonden partijen zitten, zijn er natuurlijk ook risico’s:
- in financiële zin;
- maar ook op het vlak van uit handen geven van democratisch toezicht en onvoldoende transparantie.

De verantwoording van de verbonden partijen richting de gemeente Pekela vindt plaats door middel van een jaarverslag en jaarrekening. In sommige gevallen aangevuld door tussentijdse rapportages.

Gemeenschappelijke regelingen

Eems Dollard Regio (EDR)

Vestigingsplaats	Bad Nieuweschans
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	De samenwerking in de Duits-Nederlandse grensregio stimuleren en wederzijdse contacten intensiveren. Kansen benutten en nadelen verminderen. Speerpunten van de EDR zijn de bevordering van de grensoverschrijdende, regionale economie en cultuur. Om doelstellingen te behalen wordt nauw samengewerkt met het INTERREG V A-programma “Deutschland-Nederland”.
Financieel belang	Een geringe bijdrage.
Bestuurlijk belang	De gemeente Pekela wordt in het dagelijks bestuur vertegenwoordigd door burgemeester J. Kuin.
Financieel risico	Geen.
Beleidsrisico	Geen.

Bedragen x €1.000

	1-1-2025	31-12 2025
Eigen vermogen	817	911
Vreemd vermogen	1151	1422
Resultaat	**147**	**94**

Gemeenschappelijke Regeling Publieke Gezondheid & Zorg

Vestigingsplaats	Groningen
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	De regeling stelt zich in art. 5 van de regeling ten doel om door regeling en bestuur én door een doelmatige organisatie en coördinatie via intergemeentelijke samenwerking uitvoering te geven aan de behartiging van de volgende belangen: bescherming en bevordering van de gezondheid van de bevolking, rampenbestrijding en crisisbeheersing en het (doen) organiseren van zorg aan de bevolking.
Financieel belang	Het belang van de gemeente Pekela is beperkt tot een vast bedrag per inwoner. De totale bijdrage voor 2025 bedraagt €533.537,-
Bestuurlijk belang	Wethouder E. van Klaveren lid van het Algemeen bestuur.
Financieel risico	Het risico dat gelopen wordt is dat de zorgkosten jaarlijks blijven stijgen. Dit betekent dat er jaarlijks meer betaald moet worden.
Beleidsrisico	Geen.

Bedragen x €1.000

	1-1-2025	31-12 2025
Eigen vermogen	181	1.116
Vreemd vermogen	7.855	10.708
Resultaat	**-919**	**935**

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Groningen

Vestigingsplaats	Groningen
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	Ten behoeve van de uitvoering van de Wet Veiligheidsregio's is in art 5. van de regeling vastgelegd dat door een doelmatige organisatie en coördinatie via intergemeentelijke samenwerking uitvoering wordt gegeven aan de behartiging van de volgende belangen: brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing, bevolkingszorg, melding, alarmering en coördinatie ambulancezorg en brandweer.
Financieel belang	De bijdrage van Pekela bedraagt voor 2025 €739.312,-.
Bestuurlijk belang	Burgemeester J. Kuin is lid van het Dagelijks bestuur.
Financieel risico	Door de structurele uitbreiding van de VRG per 2023 wordt de gemeentelijke bijdrage verhoogd. Dit geldt voor de komende 10 jaar. Vanwege de omvang van de bijdrage heeft dit een redelijk financieel gevolg.
Beleidsrisico	In de Kaderbrief 2024-2027 wordt er gesproken over een structurele uitzetting van de begroting (€1,3 miljoen per jaar) voor de komende 10 jaar. Dit is vastgesteld in juli 2023.

Bedragen x €1.000

	1-1-2025	31-12 2025
Eigen vermogen	9.775	11.159
Vreemd vermogen	31.032	28.685
Resultaat	**3.647**	**584**

Omgevingsdienst Groningen (ODG)

Vestigingsplaats	Veendam
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doelstelling	De Omgevingsdienst Groningen voert VTH-taken uit op het gebied van de fysieke leefomgeving, in opdracht van de gemeenten en de provincie. Doel is effectiever samenwerken aan toezicht en handhaving door een bundeling van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.
Financieel belang	De gemeentelijk bijdrage bedraagd voor 2025 €516.000,-.
Bestuurlijk belang	Burgemeester J. Kuin is lid van het algemeen bestuur.
Financieel risico	Geen.
Beleidsrisico	Geen.

Bedragen x €1.000

	1-1-2025	31-12 2025
Eigen vermogen		
Vreemd vermogen		
Resultaat		

Gemeenschappelijke Regeling Publiek vervoer Groningen Drenthe

Vestigingsplaats Assen

Rechtsvorm Gemeenschappelijke regeling

Doelstelling Missie: Alle samenwerkende overheden- willen in Groningen en Drenthe een optimaal vervoersnetwerk creëren, dat betaalbaar en toekomstbestendig is; waarin duurzaam gebruik wordt gemaakt van alle vervoersmiddelen.

Zodat alle inwoners naar hun werk of school gaan en/of deel kunnen nemen aan het sociale leven en onze regio goed ontsloten is voor bezoekers aan onze provincies.

Binnen Publiek Vervoer worden verschillende vervoersvormen uitgevoerd. Enerzijds vervoersvormen waar alle inwoners en bezoekers van Groningen en Drenthe gebruik van kunnen maken zoals hubtaxi, buurtbus, lokaal vervoer en anderzijds het doelgroepenvervoer (geïndiceerd door gemeenten) zoals het Wmo-vervoer, leerlingenvervoer en vervoer in het kader van de Participatiewet.

De deelnemers van de Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe bestaan uit alle gemeenten in Groningen en Drenthe en het OV-bureau Groningen Drenthe. Het is een zogeheten bedrijfsvoeringsorganisatie (ook wel: GR-light genoemd). Dit betekent dat bepaalde taken van de deelnemers zijn overgedragen aan het uitvoerend team Publiek Vervoer. Het betreft de taken:
• Contractbeheer en relatiemanagement
• Klachtenloket en klantparticipatie
• Kennis- en adviesfunctie (incl. doorontwikkeling)

Financieel belang Het aandeel van de gemeente Pekela in het uitvoeringsbudget bedraagt in 2025 €17.292,- excl. btw.

Bestuurlijk belang Wethouder B. Wierenga van de gemeente Veendam vertegenwoordigt de Oost-Groninger gemeenten.

Financieel risico Vanwege de geringe bijdrage is het financiële risico relatief klein. Het risico dat hier gelopen wordt zit in de prijsstijgingen van het publieke vervoer. Deze worden bepaald door de NEA-index.

Beleidsrisico Geen.

Bedragen x €1.000

	1-1-2025	31-12 2025
Eigen vermogen	483	718
Vreemd vermogen	189	164
Resultaat	**130**	**235**

Afeer

Vestigingsplaats Winschoten

Rechtsvorm Gemeenschappelijke regeling

Doelstelling De gemeente heeft deels de uitvoering van de Participatiewet bij Afeer belegd. Het betreft hier het deel dat betrekking heeft op de 'oude' Wet sociale werkvoorziening. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet. Het doel van Afeer is enerzijds het voldoen aan de vraag uit de markt en anderzijds het bieden van passend werk aan gehandicapten woonachtig in de deelnemende gemeenten met als uiteindelijk doel hun kans op een baan in het reguliere bedrijfsleven te vergroten.

Financieel belang De Rijksbijdrage en gemeentelijke bijdrage wordt door de gemeente doorbetaald aan Afeer.

Bestuurlijk belang Wethouder E. van Klaveren is lid van het dagelijks en algemeen bestuur. Burgemeester J. Kuin en wethouder R. Kuiper zijn lid van het Algemeen Bestuur.

Financieel risico De gemeentelijke bijdrage varieert per kaar en zal de komende jaren oplopen door structurele kosten. Daarnaast is het risico er dat bij een verlies er een extra bijdrage betaald moet worden.

Beleidsrisico De kosten zullen op een andere manier worden toebedeeld aan de hand van nieuwe verdeelsleutels.

Bedragen x €1.000

	1-1-2025	31-12 2025
Eigen vermogen	-167	1.900
Vreemd vermogen	12.323	11.769
Resultaat	**777**	**1.069**

Volkskredietbank Noord-Oost Groningen (VKB)

Vestigingsplaats Appingedam

Rechtsvorm Gemeenschappelijke regeling

Doelstelling De gemeenten hebben de werkzaamheden op het gebied van preventie, schuldhulpverlening en kredietverlening overgedragen aan de VKB. Dit met het oog op een uniforme en kwalitatief hoogwaardige uitvoering van deze taken. De VKB vormt het aanspreekpunt voor inwoners uit de deelnemende gemeenten als het gaat om voorlichting over preventie, schuldhulpverlening en verantwoorde kredietverlening.

Missie: De VKB werkt vanuit haar missie aan een schulden(zorgen)vrije toekomst voor alle inwoners. Daarbij hebben is de ambitie geformuleerd om in 2025 alle inwoners met geldzorgen in beeld te hebben en bieden wij hen passende hulp.

Visie: De VKB is dé inwonersgerichte, betrouwbare, deskundige dienstverlener die inwoners met geldzorgen bijstaat. De VKB heeft een ondernemende houding en levert maatwerk vanuit een sterk ontwikkeld inlevingsvermogen. Dit doet de VKB samen met andere organisatie om zo op integrale wijze een bijdrage te leveren aan een meer duurzame toekomst voor onze inwoners. zij werken vanuit de kernwaarden: Inwoner-gericht, Deskundig, Betrouwbaar en Resultaatgericht.

Doelstellingen: Voorkomen van schulden, oplossen van schulden, duurzame resultaten, het bevorderen van participatie en het voorkomen van oplopende maatschappelijke kosten.

Financieel belang Bijdrage voor 2025 bedraagt ad. €412.500.

Bestuurlijk belang Wethouder E. van Klaveren is lid van het dagelijks en algemeen bestuur.

Financieel risico De gemeentelijke bijdrage is niet altijd toereikend genoeg door de toenemende schuldhulpverlening.

Beleidsrisico Geen.

Bedragen x €1.000

	1-1-2025	31-12 2025
Eigen vermogen	0	0
Vreemd vermogen	10.090	5.789
Resultaat	**0**	**0**

Noordelijk Belasting Kantoor

Vestigingsplaats Haren (Gr)

Rechtsvorm Gemeenschappelijke regeling (GR)

Doelstelling Het Noordelijk Belastingkantoor is een overheidsorganisatie die belasting heft en int voor waterschappen en gemeenten.

Financieel belang Pekela betaalt een jaarlijkse bijdrage aan het Noordelijke Belasting Kantoor, de bijdrage betreft: uitvoeringskosten belastingheffing en ICT/administratie/ invordering. Voor 2025 betreft de het voorschot €300.000.

Bestuurlijk belang De gemeente Pekela is geen deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling en heeft in die zin geen bestuurlijk belang.

Financieel risico De gemeente Pekela is geen mede-risicodrager en is het financieel risico beperkt.

Beleidsrisico De gemeente Pekela stelt het beleid vast, het Noordelijk Belastingkantoor voert dit uit, het risico is beperkt tot afstand uitvoering.

Bedragen x €1.000

	1-1-2025	31-12 2025
Eigen vermogen	0	0
Vreemd vermogen	5.635	5.394
Resultaat	**-15.277**	**-15.316**

Vennootschappen

N.V. Waterbedrijf Groningen

Vestigingsplaats	Groningen
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Doelstelling	Waterbedrijf Groningen richt zich op een duurzame winning, zuivering en distributie van schoon, veilig en smaakvol water. De missie van Waterbedrijf Groningen is om als maatschappelijke onderneming de waterbelangen in de regio duurzaam veilig te stellen. Waterbedrijf Groningen is niet alleen een leverancier van verschillende soorten water, maar levert ook een bijdrage aan zaken als volksgezondheid, natuurbehoud, het creëren van duurzame bronnen, bestuurlijke vraagstukken, ruimtelijke ordening, werkgelegenheid en innovatie. Het openbaar belang wordt vertegenwoordigd door de levering van drinkwater aan ruim 280.000 woningen en bedrijven in de provincie Groningen en in Tynaarlo (Drenthe).
Financieel belang	6 aandelen a €454,- nominaal.
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder.
Financieel risico	Geen.
Beleidsrisico	Vanwege het mogelijk toekomstig te kort aan kwalitatief (drink)water is noodzakelijk om oplossingen te vinden voor het opslaan en besparen van water.

Bedragen x €1.000

	1-1-2025	31-12 2025
Eigen vermogen	N.n.b.	N.n.b.
Vreemd vermogen	N.n.b.	N.n.b.
Resultaat	**N.n.b.**	**N.n.b.**

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vestigingsplaats	's Gravenhage
Rechtsvorm	Structuurvennootschap
Doelstelling	BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.
Financieel belang	De gemeente Pekela heeft 26.130 aandelen a €2,50 nominaal.
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder.
Financieel risico	De bank kan geen voorspelling doen over de ontwikkelingen van de ongerealiseerde marktwaardeveranderingen. Daarom kan er geen betrouwbare schatting gemaakt worden van de nettowinst. Echter is de vermogenspositie van de BNG zeer sterk.
Beleidsrisico	Geen.

Bedragen x €1.000

	1-1-2025	31-12 2025
Eigen vermogen	4.777	4.863
Vreemd vermogen	123.164	110.701
Resultaat	**294**	**172**

Deelneming Enexis N.V.

Vestigingsplaats ‘s Hertogenbosch

Rechtsvorm Naamloze vennootschap

Doelstelling Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland is Essent gesplitst in een Netwerkbedrijf en een Productie- en Levering Bedrijf. Op basis van de wet worden de publieke aandeelhouders van Essent N.V. voor exact hetzelfde aandelenpercentage aandeelhouder van Enexis. De wetgever treedt in beginsel niet op in de wijze waarop gesplitst wordt. Bij de wijze van splitsing door Essent (afsplitsing van het Netwerkbedrijf) volgt de keuze voor deelname in Enexis Holding N.V., dit om een nevenschikking te creëren tussen de gereguleerde netwerkactiviteiten en de wettelijk toegestane nevenactiviteiten van het netwerkbedrijf.Doelstelling: Enexis beheert het energienetwerk voor elektriciteit en aardgas in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer €2,3 miljoen klanten (huishoudens, bedrijven en overheden) voor gas en €2,9 miljoen klanten voor elektriciteit. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.

Beleidsvoornemens: In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 2022 is het nieuwe strategisch plan vastgesteld. Daarin wordt gekozen voor focus op kerntaken met drie hoofddoelen:
1. Wij sturen op maatschappelijk optimale energiekeuzes: Mede richting geven aan maatschappelijk optimale keuzes voor een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem van de toekomst en een haalbare weg daarnaartoe.
2. Wij bieden iedereen altijd toegang tot energie: Voor iedereen een toegankelijke, veilige energie-infrastructuur met behoud van een hoge leveringszekerheid en tegen de laagst mogelijk kosten.
3. Klanten weten wat ze aan ons hebben: Transparante, betrouwbare en efficiente dienstverlening aan klanten en marktpartijen.

Deze missie komt voort uit maatschappelijke ontwikkelingen die een materiële impact op Enexis hebben: klimaatverandering & energietransitie; participatie en vertrouwen in instituties (burgers willen meer invloed op hun directe leefomgeving); digitale transformaties

Financieel: De missie en opgave hebben grote gevolgen voor de financiële positie van Enexis. Verkenningen van netbeheer NL en de individuele netbeheerders geven aan dat de energietransitie een enorme investeringsopgave en daaruit voortvloeiende kapitaalbehoefte tot gevolg heeft. Uitgangspunt is dat Enexis financieel solide blijft, geen financiële risico’s neemt en tenminste een A credit-rating behoudt.
In 2022 heeft Enexis de commerciële dochter Fudura verkocht, met een opbrengst van €1,3 miljard (boekwinst €1,1 mld).

Financieel belang 106.587 gewone aandelen, nominale waarde van €1,-.

Bestuurlijk belang Aandeelhouder.

Financieel risico De energietransitie leidt tot grote investeringsopgaven en kapitaalbehoeften. Dit kan ze niet op lang termijn realiseren met de huidige aandeelhouders.

Beleidsrisico Energietransitie wordt vertraagd doordat de benodigde investeringen om de energietransitie te realiseren niet tijdig genoeg worden uitgevoerd.

Bedragen x €1.000

	1-1-2025	31-12 2025
Eigen vermogen	5.538	5.811
Vreemd vermogen	5.949	7.627
Resultaat	**254**	**400**

Deelneming Gezamenlijke ICT Dienst (GRID) N.V.

Vestigingsplaats	Scheemda
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Doelstelling	Het verlenen van ICT-diensten aan (regionale) overheden, overheidsdiensten en instellingen, het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.
Financieel belang	4.500 aandelen (10% aandeel) van €1,- nominaal per aandeel. De aandelen zijn gewaardeerd op €65.864,- op basis van de overdracht van de aandelen bij de ontvlechting van De Kompanjie.
Bestuurlijk belang	Het bestuur van de N.V. is opgedragen aan een directie onder toezicht van de Raad van commissarissen bestaande uit 3 leden.
Financieel risico	Geen.
Beleidsrisico	Geen.

Bedragen x €1.000

	1-1-2025	31-12 2025
Eigen vermogen	2.434	2.694
Vreemd vermogen	1.876	2.542
Resultaat	**709**	**260**

Afvalsturing Friesland NV

Vestigingsplaats	Leeuwarden
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Doelstelling	Het voorkomen van het ontstaan van afvalstoffen dan wel te komen tot een doelmatige en uit een oogpunt van milieuhygiëne, verantwoorde wijze van overslag, transport, bewerking, verwerking of laten verwerken en/of vernietiging van afvalstoffen, het exploiteren of doen exploiteren van voor een doelmatige verwerking van afvalstoffen noodzakelijke inrichtingen en installaties een en ander binnen de relevante wetgeving.
Financieel belang	24 aandelen tegen een totale nominale waarde van circa €86.000,-.
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder.
Financieel risico	Het financiële risico dat zich voordoet is dat de kosten van de afvalverwerking stijgen.
Beleidsrisico	Geen.

Bedragen x €1.000

	1-1-2025	31-12 2025
Eigen vermogen	83.562	84.068
Vreemd vermogen	131.694	131.702
Resultaat	**7.130**	**2.530**

N.V. Fryslân Miljeu

Vestigingsplaats	Leeuwarden
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Doelstelling	Het -met name in opdracht van gemeenten alsmede bedrijven die actief zijn op het gebied van arbeidsbemiddeling en re-integratie- bieden van leer-/ werktrajecten aan mensen die om fysieke, psychische of sociaal- economische redenen de aansluiting met de maatschappij en/of de reguliere arbeidsmarkt missen en beroepspraktijkvorming in de vorm van stageprojecten.
Financieel belang	1.221 aandelen tegen een totale nominale waarde van circa €57.000,-.
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder.
Financieel risico	Het financiële risico dat zich voordoet is dat de kosten van de afvalverwerking stijgen.
Beleidsrisico	Geen.

Bedragen x €1.000

	1-1-2025	31-12 2025
Eigen vermogen	11.572	N.n.b.
Vreemd vermogen	26.299	N.n.b.
Resultaat	**1.007**	**N.n.b.**

Grondbeleid

Inleiding

Het grondbeleid heeft een sterke relatie en samenhang met diverse programma's, zoals Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting, Verkeer en Vervoer, Cultuur, Sport en Recreatie en Economische Zaken. Ook heeft het grondbeleid een grote financiële impact. De eventuele baten, maar ook de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van onze gemeente.

Bij de paragraaf Weerstandsvermogen is hieraan de nodige aandacht besteed en is het ten allen tijde mogelijk om financiële tegenvallers ten laste van de Algemene Risico Reserves (ARR) te brengen.

Tot op heden is door de gemeenteraad geen integraal grondbeleid vastgesteld. In 2025 is gewerkt aan een programma grondbeleid. Naar verwachting wordt deze in januari 2026 door de gemeenteraad vastgesteld. Hierna zal gewerkt worden aan een uitvoeringsprogramma.

Jaarlijks worden voor de diverse complexen de cijfers geactualiseerd op basis van realistische prognoses. De gemeenteraad heeft in december 2025 opnieuw de geactualiseerde grondexploitaties vastgesteld inclusief de meerjarenprognoses. In 2025 zijn alle resterende kavels aan Oud Alteveer verkocht en daarom wordt deze grondexploitatie per jaareinde afgesloten. Ook wordt de grondexploitatie Bosgrastraat afgesloten. Deze kavels is al geruime tijd onder optie maar gezien de geringe omvang is deze uit de exploitatie gehaald.

In november 2023 heeft de gemeenteraad de grondexploitatie Schoolstraat vastgesteld. Er is als doel gesteld een duurzame woonwijk te realiseren met daarin 14 woningen gemaakt van vezelhennep. In 2024 heeft de gemeente de locatie bouwrijp gemaakt. Naar verwachting worden de kavels in 2026 verkocht aan de ontwikkelaar Dun Agro Bv. In 2024 is vanuit de Regio Deal een aanvullende subsidie vitale kernen toegekend ter hoogte van €370.000 ten behoeve van het versterken van centrumgebieden. Deze subsidie is als bate verantwoord in de grondexploitatie waardoor de verliesvoorziening kon vrijvallen.

In mei 2024 heeft de gemeenteraad de grondexploitatie Albatrosstraat vastgesteld. De voormalige bakkerij Brans/Westers is hierna aangekocht en de sloop van het pand is in werking gezet. Tijdens de sloop is meer asbest aangetroffen dan vooraf verwacht en de grond was erger vervuild dan vooraf ingeschat. De totale eindwaarde wordt nu ingeschat op €347.000 negatief. Voor dit bedrag is in 2024 ook een voorziening gevormd. In 2025 is een stedenbouwkundig plan opgesteld om op deze locatie woningbouw te realiseren. In 2026 volgt de planologische procedure en start naar verwachting de verkoop van de kavels.

Binnen het grondbeleid gaat het om een verscheidenheid en diversiteit aan projecten. Deze projecten kunnen niet allemaal op een uniforme wijze met elkaar vergeleken worden. De verschillende projecten worden financieel vastgelegd in complexen. De complexen worden ingedeeld in een aantal productgroepen.

Te onderscheiden projecten binnen de gemeente Pekela zijn:
1. industriegebieden in exploitatie;
2. woongebieden in exploitatie;
3. overige gronden (geen vastgoedexploitaties) en erfpachtgronden.

Woongebieden
De gemeente heeft over 2025 drie woongebieden in exploitatie.

Oud Alteveer II, complex 78300020
Gedurende 2025 zijn alle kavels verkocht en daarom zal de grondexploitatie in deze jaarrekening worden afgesloten. Het afsluiten van de grondexploitatie Oud Alteveer zorgt voor een financiële winstneming van afgerond €561.000

Schoolstraat, nummer 78300070
Op de locatie Schoolstraat in Oude Pekela stond vroeger een school. De totale oppervlakte van dit gebied is ca. 6.943 m2. De gemeente heeft in samenwerking met Acantus en DunAgro een invulling geschetst van het gebied voor de realisatie van 5 sociale huurwoningen (Acantus) en 10 levensloopbestendige (patio)woningen. De Schoolstraat wordt een nieuw woongebied in Oude Pekela. Er is als doel gesteld een duurzame woonwijk te realiseren met daarin 14 woningen gemaakt van hennep. In 2024 is het bouwrijp maken van de locatie door de gemeente afgerond. Naar verwachting worden de kavels in 2026 verkocht aan de ontwikkelaar Dun Agro Bv.

Albatrosstraat B 57, nummer 78300090
Op de locatie Albatrosstraat B57 stond bakkerij Brans/Westers. De gemeente heeft dit pand met bijhorende grond in 2024 aangekocht. Het pand is gesloopt en in 2025 is gewerkt aan een stedenbouwkundig plan voor 4 kavels. In 2026 wordt de planologische procedure gestart en wordt naar verwachting de verkoop van de kavels gestart.

Industriegebieden
De gemeente heeft over 2025 twee industriegebieden in ontwikkeling.

Industrieterrein West, complex 78300030
Aan de westzijde van Oude Pekela is naast de N367 industrieterrein West in ontwikkeling. In 2025 zijn er in totaal drie kavels verkocht.

De gehanteerde grondprijs is per 1 januari 2025 €55,= per m^2.

De totale looptijd van de grondexploitatie zou op basis van het uitgifte tempo 12 jaar moeten bedragen. Vanuit regelgeving (BBV) mogen exploitaties alleen een langere looptijd hebben dan 10 jaar indien er voldoende maatregelen zijn getroffen voor de risico's en onzekerheden die op lange termijn spelen. In het laatste jaar (2030) is er daarom vanuit gegaan dat de, op dat moment, niet verkochte gronden à 1,6 hectare worden afgewaardeerd of worden verkocht tegen agrarische waarde. Gezien de huidige ontwikkelingen is de verwachting dat deze afwaardering niet noodzakelijk is en daarom zijn de prognoses geactualiseerd.

Bosgrastraat/Gaslaan, complex 78300050
Ten zuid-oosten van industrieterrein West in Oude Pekela ligt het terrein Bosgastraat/Gaslaan. Er ligt een afspraak over de verkoop van 4.665 m2 grond welke in 2019 is geëffectueerd. Het restant van ca. 795 m2 is nog niet verkocht. Het betreft een kavel waarop een woning kan worden gerealiseerd. Gezien de omvang van de kavel en de waarde hiervan is besloten om deze grondexploitatie per balansdatum af te sluiten en de kavel op te nemen onder de gronden op de balans. De kavel blijft wel gewoon in de verkoop.

Financiële positie van het grondbeleid

De stand van zaken van de diverse complexen wordt hieronder weergegeven:

Complex woongebieden	Balans-waarde 31-12-2025	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd resultaat (nominale waarde)	Geraamd resultaat (contante waarde)	Eindjaar
78300020 Oud Alteveer II						**2025**
Kosten						
Opbrengsten						
Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**V**
78300070 Schoolstraat						**2027**
Kosten	176.189					
Opbrengsten	370.000					
Resultaat	**193.811**	**390.457**	**240.000**	**43.354**	**36.247**	**V**
78300090 Albatrosstraat Nieuwe Pekela						**2026**
kosten	466.087					
opbrengsten	7.575					
voorziening verliesgevende grex	-347.553					
resultaat	**126.109**	**215.165**	**323.303**	**-350.373**	**-334.057**	**N**
Complex industriegebieden						
78300030 Industrieterrein West						**2031**
Kosten	4.705.847					
Opbrengsten	2.622.858					
Resultaat	**2.082.989**	**391.819**	**2.683.524**	**208.716**	**337.886**	**V**
78300050 Bosgrastraat						**2025**
Kosten						
Opbrengsten						
Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**V**

Voorziening achtervang grondexploitaties.

Over 2024 was er een verliesvoorziening Albatrosstraat ter hoogte van €318.715. Bij de actualisatie van de grondexploitaties kwamen naar voren dat de huidige verliesvoorziening ontoereikend was en een extra storting benodigd was ter hoogte van afgerond €28.800. De verliesvoorziening per balansdatum bedraagt daarmee €347.553.

Complex	Eindresultaat	Reeds voorzien t/m 2024	Actualisatie in 2025
78300090 Albatrosstraat Nieuwe Pekela		**-€318.715**	-€347.553
Totaal overige terreinen en gebieden	**€0**	**-€318.715**	**-€347.553**

Risico's

De financiële risico's voor de komende jaren zijn beheersbaar. Voor de grondexploitatie Albatrosstraat is een voorziening getroffen.

Wet Open Overheid

De gemeente voldeed reeds voor de gestelde datum van 1 november 2024 aan de publicatieverplichting op grond van tranche één. Vervolgens is het tijd geworden voor de inwerkingtreding van tranche twee.

Tweede tranche

De tweede tranche van de actieve openbaarmaking op grond van de Wet open overheid, betreft de volgende informatiecategorieën:

- Ontwerpen van wet- en regelgeving met adviesaanvraag
- Vergaderstukken decentrale overheden
- Agenda's en besluiten bestuurscolleges
- Adviezen
- Jaarplannen en jaarverslagen

De actieve openbaarmaking van de informatiecategorie 'Woo-verzoeken en -besluiten' behoorde ook tot tranche twee, maar is voor de decentrale overheid doorgeschoven naar tranche drie.

Uitstel tranche twee

Een definitieve datum waarop de decentrale overheid moet voldoen aan de actieve openbaarmaking van tranche twee, is niet gegeven maar het zou ergens in kwartaal vier van 2025 plaatsvinden.

Op 4 juli 2025 heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties een kamerbrief geschreven. Hierin geeft de minister aan dat de generieke Woo-voorziening (de Woo-index) nog niet in de gewenste mate gereed is en dus nog niet door alle bestuursorganen gebruikt kan worden. Hierdoor is nog geen definitieve inwerkingtredingsdata van de verschillende categorieën te geven.

Ondanks dat er nog geen definitieve datum van inwerkingtreding is, gaan wij wel door met de implementatie van de Woo.

Gemeente Pekela publiceert informatie via website

Sinds eind december beschikt gemeente Pekela over een Woo-pagina op de website. Hierop publiceren we zowel actieve als passieve informatie conform de 11 categorieën van de Wet open overheid (Woo). Via deze pagina kunnen inwoners en andere geïnteresseerden eenvoudig de reeds openbaar gemaakte informatie terugvinden.

Nog niet alle Woo-categorieën zijn in werking getreden. Daardoor is nog niet alle informatie beschikbaar op de pagina. De Woo-pagina blijft in ontwikkeling en zal de komende tijd verder worden aangevuld.

Fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik

Voorkomen van fraude en onregelmatigheden

Het college is zich bewust van inherente risico's van fraude die, zowel intern als extern, worden gelopen bij het uitvoeren van de gemeentelijke taken. In 2024 is het 'misbruik en oneigenlijk gebruik beleid' (hierna: M&O-beleid) opgesteld, dat in 2025 verder zal worden geconcretiseerd. Voorheen werd de rechtmatigheid en getrouwheid van baten en lasten getoetst tijdens de accountantscontrole door reeds passende maatregelen. Het M&O-beleid is opgesteld om structureel en gemeente-breed invulling te geven aan de verantwoordelijkheid die de gemeente draagt. Dit betreft de risico's en de maatregelen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik en een overkoepelend beleid. Het vastleggen van een M&O-beleid biedt een kader voor toekomstige activiteiten. Het M&O beleid heeft als doel het voorkomen en bestrijden van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden. Het beleid bestaat uit twee onderdelen: preventie en repressie. Daarmee bestaat het preventief beleid uit het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik door de juiste maatregelen en regels te implementeren. Het repressie onderdeel bestaat uit het sanctioneren wanneer er misbruik en oneigenlijk gebruik vastgesteld is. Achteraf wordt er gecontroleerd en indien nodig de beleidskaders bijgesteld.

Vanuit de bedrijfsvoering is er verhoogde aandacht voor de inrichting van onze administratieve organisatie en de interne beheersing (AO/IB) ten aanzien van de geïdentificeerde risicogebieden en tevens zijn de relevante geldstromen/processen betrokken in de interne controles die gedurende het jaar zijn uitgevoerd.

Stakeholders van de gemeente moeten er op kunnen vertrouwen dat wij op een betrouwbare, eerlijke en zorgvuldige manier zaken doen. De gemeente beschikt over een uitgebreid scala aan zogenaamde soft controls. Iedere medewerker van de gemeente Pekela legt bij indiensttreding een ambtseed of ambtsbelofte af en overlegt een verklaring omtrent gedrag. Daarnaast beschikt gemeente Pekela over vastgestelde regelingen en gedragscodes, onder andere op het gebied van nevenwerkzaamheden en financiële belangen, welke openbaar beschikbaar zijn.

De gemeente Pekela beschikt daarnaast over een regeling melden vermoeden misstanden, in de organisatie is een vertrouwenspersoon en er is een meldpunt ingesteld waar eventuele misstanden vertrouwelijk kunnen worden gemeld.

Onze (financiële) processen en systemen kenmerken zich door de aanwezigheid van functie scheidingen, zogenaamd hard controls. Hiermee voorkomen we dat slechts één persoon ongecontroleerd transacties of verplichtingen kan aangaan, autoriseren, verwerken en afwikkelen en/of zelfstandig toegang heeft tot activa.

Verder dragen de onderstaande punten er toe bij dat onregelmatigheden worden gesignaleerd:
- de governance structuur;
- een open cultuur waarbij we elkaar durven aan te spreken;
- de aanwezigheid van een vertrouwenspersoon om niet-integer handelen (anoniem) te melden;
- periodieke interne en externe audits op de naleving van beheersingsmaatregelen;
- een transparante besluitvorming.

De afgelopen jaren staan regelmatig berichten in de media over cyberaanvallen, gevallen van ransomware en datalekken. Informatiebeveiliging vanuit de perspectieven continuïteit, fraude en privacy hebben een hoge prioriteit. Tijdens de dagelijkse bedrijfsvoering vinden controles plaats om vast te stellen of gewerkt wordt volgens de daarover gemaakte afspraken, waaronder de diverse protocollen voor informatiebeveiliging.

Daarnaast beoordelen de security en privacy officer de kwaliteit en naleving van de getroffen beheersingsmaatregelen. Periodiek wordt de beheersing van informatiebeveiliging getoetst. Eventuele verbeterpunten vormen de input voor verdere aanscherping en/of naleving van het informatie-beveiligingsproces.

FINANCIËLE PROGRAMMAREKENING 2025

BALANS

ACTIVA	31 december 2025		31 december 2024	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		**199.526**		**75.656**
Kosten onderzoek en ontwikkeling	198.020		72.643	
Bijdrage activa in eigendom van derden	1.507		3.013	
Materiele vaste activa		**26.800.119**		**24.159.946**
Investeringen met een economisch nut	14.203.524		14.268.436	
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	7.205.700		6.895.092	
Investeringen met een maatschappelijk nut	5.390.895		2.996.418	
Financiële vaste activa		**516.663**		**548.219**
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	288.664		288.664	
Kapitaalverstrekking aan overige verbonden partijen	356		356	
Leningen aan deelnemingen	-		-	
Overige langlopende leningen	227.643		259.199	
Totaal vaste activa		**27.516.307**		**24.783.821**
Vlottende activa				
Voorraden		**2.064.499**		**1.658.279**
Overige grond- en hulpstoffen	51.693		-	
Onderhanden werken, waaronder bouwgronden in exploitatie	2.012.806		1.658.279	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		**31.517.256**		**29.779.768**
Vorderingen op openbare lichamen	8.672.907		3.445.759	
Uitzettingen in ‘s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	21.147.546		25.291.062	
Overige vorderingen	1.696.803		1.042.947	
Liquide middelen		**148.585**		**627.778**
Kassaldi	7.813		8.933	
Banksaldi	140.772		618.845	
Overlopende activa		**6.353.432**		**4.578.469**
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	-		-	
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	6.353.432		4.578.469	
Totaal vlottende activa		**40.083.772**		**36.644.294**
Totaal generaal		**67.600.079**		**61.428.115**

PASSIVA	31 december 2025		31 december 2024	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		**38.958.629**		**34.105.675**
Algemene reserve	17.182.662		14.380.331	
Bestemmingsreserves	17.784.806		15.997.253	
Gerealiseerd resultaat	3.991.162		3.728.091	
Voorzieningen		**9.454.772**		**9.206.149**
Voorzieningen	9.454.772		9.206.149	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer		**4.731.644**		**5.290.622**
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	4.731.644		5.290.622	
Totaal vaste passiva		**53.145.045**		**48.602.446**
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		**4.957.103**		**3.349.385**
Overige kasgeldleningen	-		-	
Banksaldi	-		332.034	
Overige schulden	4.957.103		3.349.385	
Overlopende passiva		**9.497.932**		**9.476.282**
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd	2.600.641		4.101.242	
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen met een specifiek bestedingsdoel	6.849.291		5.354.040	
Overige vooruit ontvangen bedragen	48.000		21.000	
Totaal vlottende passiva		**14.455.034**		**12.825.667**
Totaal generaal		**67.600.079**		**61.428.113**

Gewaarborgde geldleningen	**11.048.000**	**11.048.000**
Garantstellingen	**-**	**18.332**

Beleidsproduct		Realisatie 2024			Primaire begroting 2025			Begroting ná wijziging 2025			Realisatie 2025		
Programma		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1	Woonomgeving	5.871.302	14.690.695	-8.819.393	6.023.856	14.302.595	-8.278.739	8.540.912	17.448.546	-8.907.634	7.089.462	14.198.692	-7.109.230
2	Gezondheid	10.407.240	24.309.033	-13.901.793	1.011.756	18.257.768	-17.246.012	9.161.197	26.621.383	-17.460.186	8.690.228	25.124.070	-16.433.842
3	Leren	1.237.961	2.198.686	-960.725	752.419	1.876.057	-1.123.638	1.084.146	2.181.629	-1.097.483	1.086.911	2.155.380	-1.068.469
4	Werk en Inkomen	7.727.890	15.829.635	-8.101.745	7.478.700	16.043.343	-8.564.643	8.130.488	17.111.109	-8.980.621	8.211.409	16.808.874	-8.597.465
5	Bestuur en Organisatie	362.699	2.604.584	-2.241.885	246.373	2.202.495	-1.956.122	288.554	2.428.989	-2.140.435	406.477	2.671.887	-2.265.410
Subtotaal programma's (A)		**25.607.092**	**59.632.633**	**-34.025.540**	**15.513.104**	**52.682.258**	**-37.169.154**	**27.205.297**	**65.791.656**	**-38.586.359**	**25.484.487**	**60.958.903**	**-35.474.416**
Algemene dekkingsmiddelen		**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
	Lokale heffingen	3.483.487	-	3.483.487	3.418.000	-	3.418.000	3.638.694	-	3.638.694	3.821.433	-	3.821.433
	Algemene uitkeringen	40.073.928	-	40.073.928	39.113.557	-	39.113.557	42.616.049	-	42.616.049	43.161.401	-	43.161.401
	Dividend	122.132	-	122.132	156.000	-	487	146.679	-	146.679	161.905	-	161.905
	Saldo financieringsfunctie	1.033.581	248.556	785.025	300.000	93.989	206.011	550.000	83.736	466.264	531.987	83.563	448.424
	Overige algemene dekkingsmiddelen	-	169.677	-169.677	-	301.636	-301.636	-	100.000	-100.000	-	50.962	-50.962
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen (B)		**44.713.127**	**418.233**	**44.294.895**	**42.987.557**	**396.112**	**42.591.445**	**46.951.422**	**183.736**	**46.767.686**	**47.676.725**	**134.525**	**47.542.200**
	Overhead	22.092	6.469.487	-6.447.395	21.011	7.468.803	-7.447.792	212.377	7.347.019	-7.134.642	20.774	7.357.359	-7.336.585
	Vennootschapsbelasting	-	19.741	-19.741	-	40.000	-40.000	-	40.000	-40.000	-	-916	916
	Onvoorzien	-	-	-	-	40.000	-40.000	-	-	-	-	-	-
Subtotaal overige middelen (C)		**22.092**	**6.489.228**	**-6.467.136**	**21.011**	**7.548.803**	**-7.527.792**	**212.377**	**7.387.019**	**-7.174.642**	**20.774**	**7.356.443**	**-7.335.669**
Gerealiseerd/geraamd totaal baten en lasten (A+B+C=D)		**70.342.312**	**66.540.093**	**3.802.219**	**58.521.672**	**60.627.173**	**-2.105.501**	**74.369.096**	**73.362.411**	**1.006.685**	**73.181.986**	**68.449.871**	**4.732.115**
Toevoeging/onttrekking aan reserves		**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
1	Woonomgeving	444.908	541.000	-96.092	881.094	386.000	495.094	883.594	392.000	491.594	883.594	392.000	491.594
2	Gezondheid	75.000	75.000	-	75.000	-	75.000	75.000	-	75.000	75.000		75.000
5	Bestuur en Organisatie	1.958.964	1.937.000	21.964	1.542.853	-	1.542.853	3.900.353	5.207.900	-1.307.547	3.900.353	5.207.900	-1.307.547
Subtotaal mutaties reserves (E)		**2.478.872**	**2.553.000**	**-74.128**	**2.498.947**	**386.000**	**2.112.947**	**4.858.947**	**5.599.900**	**-740.953**	**4.858.947**	**5.599.900**	**-740.953**
Gerealiseerd/geraamd resultaat (D+E=F)		**72.821.184**	**69.093.093**	**3.728.091**	**61.020.619**	**61.013.173**	**7.446**	**79.228.043**	**78.962.311**	**265.732**	**78.040.933**	**74.049.771**	**3.991.162**

1. De grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening wordt opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincie en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. Alle gehanteerde cijfers in de jaarrekening zijn in euro's.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld onder de veronderstelling van de continuïteit van de organisatie en diens activiteiten. Er zijn geen plannen om taken of activiteiten af te stoten.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten (overhead) en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend. In dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.

Afschrijving van activa vindt plaats op basis van de lineaire methode. Investeringen met een verkrijgingsprijs van < €10.000 worden niet geactiveerd. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven. In het jaar van aanschaf wordt geen afschrijving en geen rentelast toegerekend. De afschrijvingstermijnen op grond van de bijlage bij de financiële verordening zijn:

Algemeen		
Activa met een verkrijgingsprijs < €10.000		niet activeren

Immateriële activa		
Kosten van sluiten van geldleningen en disagio		niet activeren
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	5	jaar (maximaal)
Bijdragen aan activa van derden		conform soort activa

Materiële vaste activa		
Gronden en terreinen		niet afschrijven
Gemeentelijk vastgoed	50	jaar
Wijkcentra en multifunctionele centra	50	jaar
Renovatie en verbouw gebouwen	25	jaar
Technische installaties gebouwen	15	jaar
Eerste inrichting bij nieuwbouw	20	jaar
Inventaris	15	jaar
Reguliere vervanging van meubilair en inventaris	10	jaar
Schoolgebouwen permanent	60	jaar
Schoolgebouwen semipermanent	20	jaar
Schoolgebouwen; inventaris (1ste inrichting)	20	jaar
Zonnepanelen	20	jaar

Riolering; eerste aanleg	60	jaar
Riolering; pompputten en rioolgemalen	40	jaar
Riolering; aanleg bezinkbassin	60	jaar
Riolering; IBA / pompgemalen	30	jaar
Riolering; mechanisch deel bezinkbassins	25	jaar
Riolering: religning	40	jaar
Wegen/ fietspaden beton	50	jaar
Wegen/ fietspaden asfalt	30	jaar
Trottoirs	25	jaar
Elementenverharding	30	jaar
Parkeervoorzieningen	25	jaar
Verkeersmaatregelen	25	jaar
Straatmeubilair	10	jaar
Speelvoorzieningen	10	jaar
Openbare verlichting; masten	40	jaar
Openbare verlichting armaturen	20	jaar
Groenvoorzieningen	25	jaar
Aanleg / inrichting speelvoorzieningen	15	jaar
Borden en bewegwijzering	10	jaar
Verkeersregelinstallaties	15	jaar

Grond-, weg en waterbouwkundige werken		
Bruggen, beweegbaar staal	80	jaar
Bruggen, beweegbaar overig	60	jaar
Stalen damwanden	60	jaar
Beschoeiingen	60	jaar
Sportvoorziening; gymlokalen/sporthallen	40	jaar
Sportvoorziening; gymlokalen/ sporthallen renovatie	25	jaar
Sportvoorziening; inventaris gymlokalen	15	jaar
Sportvoorziening; nieuwbouw kleedaccommodatie	40	jaar
Sportvoorziening; renovatie kleedaccommodatie	25	jaar
Sport en recreatievelden	20	jaar
Lichtmasten op sportparken	40	jaar
Bestel- en personenauto’s	10	jaar
Materieel	8-10	jaar
Materieel; sneeuwschuif	15	jaar
Tractie	8	jaar
Tractie; maaimachine	5	jaar
Aanhangwagens	10	jaar
Laadpalen e-auto’s	10	jaar
Tablets en smartphones	4	jaar
Automatisering; netwerkbekabeling	8	jaar
Automatisering; hardware	4	jaar
Automatisering; software	5	jaar
Automatisering; printers	5	jaar
Automatisering; servers	4	jaar
Digitale kaarten	5	jaar
Luchtfoto’s	5	jaar

Voor bijdragen aan de activa in eigendom van derden is de afschrijvingsduur maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd. Eventuele voorzieningen
wegens oninbaarheid worden met de boekwaarde van vorderingen (debiteuren) en voorraden (grondexploitaties) in mindering gebracht.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. De algemene uitkering wordt verantwoord op basis van de december circulaire.
Verliezen en risico’s die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.
Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden
uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode
waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken en
dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De
referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd
te worden.

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt,
en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Inherent aan het maken van schattingen is dat de werkelijke uitkomst kan afwijken.

Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2025. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader;
  - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
- Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording;
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
  - Een verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
  - Een rapporteringstolerantie van €50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling van de balans het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is hierover nadere informatie opgenomen.

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het college over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat door of namens het college schattingen worden gemaakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten. Hieronder zijn de grondslagen per balanspost nog nader uitgewerkt:

Balans

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het verschil tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden of kunnen bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met een economisch nut. De vraag of de investering kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij de ingebruikname van het gerelateerde materiële vaste actief. Afsluitkosten van geldleningen worden niet geactiveerd.

Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd als zij een bedrag van €10.000 te boven gaan. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak. Aan nadere gedetailleerde voorwaarden voor dergelijke bijdragen aan activa van derden wordt nog gewerkt.

Materiële vaste activa met een economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op het desbetreffende investeringsbedrag in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo van de investering afgeschreven.

De regels hiervoor zijn opgenomen in de bijlage bij de financiële verordening. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven.

Materiële vaste activa met uitsluitend een maatschappelijk nut

Infrastructurele werken zoals wegen, pleinen, bruggen, viaducten, etc. worden geactiveerd en opgenomen op de balans. Afschrijving vindt plaats op basis van de door de raad vastgestelde bijlage bij de financiële verordening. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als onderdeel van het werk beschouwd en er wordt dus op afgeschreven.

Materiële vaste activa met economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven
In 2013 is het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gewijzigd. In het verleden was sprake van twee categorieën investeringen (met economisch nut en met maatschappelijk nut). Daaraan is vanaf 2015 een derde categorie toegevoegd: Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Het gaat om rioleringen, afval en begraafplaatsen. Het waarderings- en afschrijvingsbeleid is identiek aan het beleid van de Materiële vaste activa met een economisch nut.

Financiële vaste activa
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g (verstrekt) zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen deelnemingen") zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen daalt beneden de verkrijgingsprijs zullen de aandelen worden afgewaardeerd. Tot op heden is deze situatie niet opgetreden en ligt de verkrijgingsprijs beneden de actuele waarde.

Onder de Financiële vaste activa zijn tevens de BBZ en TOZO bedrijfskredieten gepresenteerd vanwege het langdurig karakter van de leningen (langer dan één jaar).

Vlottende activa

Voorraden
De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, zoals grondaankopen, bouw- en woonrijp maken.

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in het leven geroepen. De hoogte van deze voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Algemene informatie over pensioenen wethouders
Het pensioen voor wethouders is geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Gemeenten hebben op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) de taak om hiervoor een toereikende voorziening te vormen.

Vanaf 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers over naar het nieuwe pensioenstelsel en wordt het overgedragen aan het pensioenfonds ABP, waarbij de aanwezige voorziening per 1 januari 2028 voldoende dient te zijn om de benodigde overdrachtswaarde te kunnen dekken. Nu de inwerkingtreding van de nieuwe pensioenwet een zekerheid is, zijn wij op basis van een stellige uitspraak van de Commissie BBV verplicht om de voorziening te actualiseren waarbij rekening dient te worden houden met de dekkingsgraad van het ABP, deze was ultimo 2025 123,5%. De voorziening moet tot het moment van overdracht aan het ABP jaarlijks worden herzien met als uitgangspunt de benodigde overdrachtswaarde. Dat betekent ook dat de mogelijkheid bestaat dat er, bij bijvoorbeeld een veranderde rente, levensverwachting en/of dekkingsgraad, een stijging danwel daling mogelijk is.

Voor onze huidige wethouders en oud-wethouders die op dit moment nog niet met pensioen zijn, moeten we een voorziening vormen die op termijn toereikend moet zijn om ieders pensioen te kunnen betalen. Voor de bepaling van de hoogte van deze voorziening moeten we gebruik maken van actuariële berekeningen. Hierbij is rekening gehouden met de actuele rekenrente, sterftecijfers en indexering van de pensioenen. Ten opzichte van vorig jaar is de rekenrente op basis van de circulaire van BZK verhoogd van 2,325% naar 2,954%. In de circulaire van BZK is bepaald dat de ABP-pensioenen met ingang van 1 januari 2026 worden verhoogd met 2,84%. Dat betekent dat ook de Appa pensioenen met ingang van 1 januari 2026 worden verhoogd met 2,84%. De indexatie is opgenomen in de waardeberekeningen. Actueel geldende sterftecijfers zijn van toepassing.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Verplichting voortvloeiende uit leasing
De waardering van de verplichtingen uit hoofde van financial leasing van vervoermiddelen vindt plaats tegen de contante waarde van de contractueel verschuldigde leasetermijnen. Op balansdatum waren er geen financial lease verplichtingen.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

2. De toelichting op de balans

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het verslagjaar.

Omschrijving	Balans-waarde 31/12/2024	Investering	Des-investering	Afschrijving/ Aflossing	Bijdragen van derden	Balans-waarde 31/12/2025
Kosten van geldleningen	0	0	0	0	0	0
Kosten onderzoek en ontwikkeling	72.643	138.577	0	0	13.200	198.020
Bijdrage activa in eigendom van derden	3.013	0	0	1.507	0	1.506
Totaal	**75.656**	**138.577**	**0**	**1.507**	**13.200**	**199.526**

De specificatie van de investeringen is opgenomen in de bijlage specificatie kredieten.

Materiële vaste activa totaaloverzicht

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de materiële vaste activa gedurende het verslagjaar. Er hebben zich geen duurzame waardeverminderingen voorgedaan binnen de materiële vaste activa.

Omschrijving	Balans-waarde 31/12/2024	Correctie	Investering	Des-investering	Afschrijving/ Aflossing	Bijdragen van derden	Balans-waarde 31/12/2025
Met een economisch nut	14.268.436	-96.832	7.631.882	0	799.962	6.800.000	14.203.524
Met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	6.895.092		598.783	0	288.176	0	7.205.700
Met een maatschappelijk nut aangeschaft vóór 2017	0		0	0	0	0	0
Met een maatschappelijk nut aangeschaft in 2017 of later	2.996.418	96.832	2.839.925	269.809	172.470	100.000	5.390.895
Totaal	**24.159.946**	**0**	**11.070.590**	**269.809**	**1.260.608**	**6.900.000**	**26.800.119**

Het verloop van de materiële vaste activa wordt hierna per categorie gespecificeerd.

Materiële vaste activa met een economisch nut

Omschrijving	Balans-waarde 31/12/2024	Correctie	Investering	Des-investering	Afschrijving/ Aflossing	Bijdragen van derden	Balans-waarde 31/12/2025
Gronden en terreinen	116.429		114.785				231.214
Woonruimten	4.618.540		6.974.582			6.800.000	4.793.122
Bedrijfsgebouwen	7.476.220		220.320		480.084		7.216.456
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	393.748	-96.832			25.190		271.726
Vervoermiddelen	351.017		31.048		73.129		308.936
Machines, apparaten en installaties	1.185.366		256.551		209.470		1.232.447
Overige materiële vaste activa	127.116		34.597		12.089		149.624
Totaal	**14.268.436**	**-96.832**	**7.631.882**	**0**	**799.962**	**6.800.000**	**14.203.524**

De specificaties van de investeringen zijn opgenomen in de bijlage specificatie kredieten.

Materiële vaste activa met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Omschrijving	Balans-waarde 31/12/2024	Correctie	Investering	Des-investering	Afschrijving/ Aflossing	Bijdragen van derden	Balans-waarde 31/12/2025
Gronden en terreinen							
Woonruimten							
Bedrijfsgebouwen							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6.847.444	7.261	569.683		274.847		7.149.541
Vervoermiddelen							
Machines, apparaten en installaties	47.648	-7.261	29.101	3.834	9.495		56.159
Overige materiële vaste activa							
Totaal	**6.895.092**	**0**	**598.783**	**3.834**	**284.342**	**0**	**7.205.700**

De specificaties van de investeringen zijn opgenomen in de bijlage specificatie kredieten.

Materiële vaste activa met een maatschappelijk nut

Omschrijving	Balans-waarde 31/12/2024	Correctie	Investering	Des-investering	Afschrijving/ Aflossing	Bijdragen van derden	Balans-waarde 31/12/2025
Gronden en terreinen	66.364						66.364
Woonruimten							
Bedrijfsgebouwen							
Grond-, weg- en water-bouwkundige werken	2.707.809	96.832	2.663.723	269.809	158.551	100.000	4.940.003
Vervoermiddelen							
Machines, apparaten en installaties							
Overige materiële vaste activa	222.245		176.202		13.919		384.528
Totaal	**2.996.418**	**96.832**	**2.839.925**	**269.809**	**172.470**	**100.000**	**5.390.895**

De specificaties van de investeringen zijn opgenomen in de bijlage specificatie kredieten.

Financiële vaste activa

Omschrijving	Balans-waarde 31/12/2024	Correctie	Investering	Des-investering	Afschrijving/ Aflossing	Bijdragen van derden	Balans-waarde 31/12/2025
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	288.664	0	0	0	0	0	288.664
Kapitaalverstrekkingen aan overige verbonden partijen	356		0	0	0	0	356
Leningen aan deelnemingen	0	0	0	0	0	0	0
Overige langlopende leningen	259.199	0	0	0	31.556	0	227.643
Totaal	**548.218**	**0**	**0**	**0**	**31.556**	**0**	**516.663**

Vlottende activa

Voorraden

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de voorraden gedurende het verslagjaar.

Omschrijving	Balans-waarde 31/12/2024	Investering	Des-investering	Op-brengsten	Winst-uitname	Getroffen Voorziening in 2025	Balans-waarde 31/12/2025
Overige grond- en hulpstoffen	0	51.693	0	0	0	0	51.693
Onderhanden werken, waaronder bouwgronden in exploitatie	1.658.279	541.577	815.107	0	656.895	-28.838	2.012.806
Totaal	**1.658.279**	**593.270**	**815.107**	**0**	**656.895**	**-28.838**	**2.064.499**

Er zijn vijf bestaande grondexploitaties in 2025. Dit betreft Oud Alteveer II, Schoolstraat, Albatrosstraat Nieuwe Pekela, Industrieterrein West en Bosgrastraat. De financiële positie van bovengenoemde grondexploitaties ziet eruit als volgt:

Grond-exploitatie	Boekwaarde 1 januari 2025	Voorziening verlieslatend complex	Balanswaarde 1 januari 2025	Vermeer-deringen	Verminderingen	Winstuitname	Boekwaarde 31 december 2025	Voorziening verlieslatend complex	Balanswaarde 31 december 2025
Oud Alteveer II	€-450.911		€-450.911	€100.501	€210.661	€561.071	€0		€0
Schoolstraat	€-230.417		€-230.417	€36.606			€-193.811		€-193.811
Albatrosstraat Nieuwe Pekela	€353.309	€-318.715	€34.594	€113.726	€7.575		€459.460	€-347.553	€111.907
Industrie-terrein West	€2.253.817		€2.253.817	€290.248	€545.178	€95.824	€2.094.711		€2.094.711
Bosgrastraat*	€51.197		€51.197	€496	€51.693		€0		€0
Totaal	**€1.976.994**	**€-318.715**	**€1.658.279**	**€541.577**	**€815.107**	**€656.895**	**€2.360.359**	**€-347.553**	**€2.012.806**

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten van december 2025 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek, maar minimaal jaarlijks, wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.

Het college hanteert de volgende algemene uitgangspunten ten aanzien van haar schattingen:
- rentepercentage bedraagt 0,2%
- kostenindexatie bedraagt voor civieltechnische kosten 4% en voor overige kosten 6%
- opbrengstenindexatie bedraagt voor woningbouw 2%
- de geplande afzet is gebaseerd op de marktontwikkelingen van afgelopen jaren.

Op basis van het gemotiveerde besluit van de raad d.d. 16-07-2024 kent het project aan de Industrieterrein West een looptijd langer dan de voorgeschreven maximale looptijd van tien jaar. Dit komt omdat in de eerste jaren van de grondexploitatie de verkoop van kavels, door de economische recessie, erg tegenvielen en deze achterstand de afgelopen jaren langzaam is ingehaald.

De risico's zijn nader toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag. De grootste risico's ten aanzien van de huidige schattingen en de mogelijke uitkomst daarvan zijn gelegen in de nieuwe grondexploitatie Albatrosstraat Nieuwe Pekela gezien het feit dat de grond ernstiger vervuild is dan wat vooraf wat ingeschat. Voor dit verlieslatende complex is een verliesvoorziening gevormd ter hoogte van €347.553. In verband met een later toegekende subsidie vanuit de vitale kernen, kon de verliesvoorziening voor de Schoolstraat vrijvallen.

Complex woongebieden	Balans-waarde 31-12-2025	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd resultaat (nominale waarde)	Geraamd resultaat (contante waarde)	Eindjaar
78300020 Oud Alteveer II						**2025**
Kosten						
Opbrengsten						
Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**V**
78300070 Schoolstraat						**2027**
Kosten	176.189					
Opbrengsten	370.000					
Resultaat	**193.811**	**390.457**	**240.000**	**43.354**	**36.247**	**V**
78300090 Albatrosstraat Nieuwe Pekela						**2026**
kosten	466.087					
opbrengsten	7.575					
voorziening verliesgevende grex	-347.553					
resultaat	**126.109**	**215.165**	**323.303**	**-350.373**	**-334.057**	**N**
Complex industriegebieden						
78300030 Industrieterrein West						**2031**
Kosten	4.705.847					
Opbrengsten	2.622.858					
Resultaat	**2.082.989**	**391.819**	**2.683.524**	**208.716**	**337.886**	**V**
78300050 Bosgrastraat						**2025**
Kosten						
Opbrengsten						
Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**V**

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Omschrijving	Balanswaarde 31/12/2024	Boekwaarde 31/12/2025	Voorziening voor onin-baarheid	Balanswaarde 31/12/2025
Debiteuren openbare lichamen	3.445.759	2.552.907	0	2.552.907
Debiteuren openbare lichamen COA langlopend*		6.120.000	0	6.120.000
Subtotaal vorderingen op openbare lichamen	**3.445.759**	**8.672.907**	**0**	**8.672.907**
Vorderingen schatkistbankieren	25.291.062	21.147.546	0	21.147.546
Subtotaal uitzetting in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**25.291.062**	**21.147.546**	**0**	**21.147.546**
Vorderingen algemeen	432.491	1.294.622	385.071	909.551
Vorderingen gemeentelijke belastingen	332.050	359.466	93.124	266.342
Vorderingen sociale zaken	278.406	997.676	712.233	285.443
Creditfacturen crediteuren	0	235.468		235.468
Subtotaal overige vorderingen	**1.042.947**	**2.887.231**	**1.190.428**	**1.696.803**

* De baten zijn al in mindering gebracht op de activering van de Hooiweg, de facturatie iom het COA vindt, conform de overeenkomst, jaarlijks plaats.

Benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x €1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**				**1.220**
		Kwartaal 1	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**171**	**278**	**423**	**466**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.049	942	797	755
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag			
		Verslagjaar	
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar		61.013
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan €500 miljoen		61.013
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de €500 miljoen te boven gaat		-
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan €500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan €10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de €500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag		1.220

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten ‘s Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	15.394	25.283	38.910	42.843
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	171	278	423	466

Liquide middelen

Omschrijving	Balanswaarde 31/12/2024	Boekwaarde 31/12/2025
Burgerzaken	8.833	7.713
Voorschotkas Bode	100	100
Subtotaal Kassaldi	**8.933**	**7.813**
BNG	618.598	140.021
Rabobank	138	155
Kruisposten	109	597
Subtotaal Banksaldi	**618.845**	**140.772**
Totaal	**627.778**	**148.585**

Overlopende activa

Omschrijving	Balanswaarde 31/12/2024	Boekwaarde 31/12/2025
Overige OP	17.729	29.669
Nog te versturen facturen	4.067.335	5.365.575
Subtotaal nog te ontvangen bedragen	**4.085.064**	**5.395.245**
Vooruitontvangen facturen	149.007	502.029
Doorstorten belastingontvangsten	344.398	456.159
Subtotaal vooruitbetaalde bedragen	**493.405**	**958.188**
Totaal	**4.578.469**	**6.353.432**

Specificatie nog te versturen facturen

De 5 grootste nog te ontvangen bedragen in deze post zijn:

Omschrijving	Bedrag
Kosten drugslab Oude Pekela	€225.738,67
Te ontvangen rente schatkistbankieren 2025	€113.866,43
Te ontvangen SPUK J7 Realisatiestimulans	€420.000,00
Financiële afrekening Hooiweg	€112.024,38
Belastingdienst, Jaaropgaaf btw compensatiefonds 2025	€4.126.757,00

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Categorie	Balans-waarde 31/12/2024	Correctie begin-vermogen*	Vermogen 01/01/2025	Toevoeging	Onttrekking	Onttrekking ter dekking van afschrij-vingen	Bestemming resultaat vorig begro-tingsjaar	Gerealiseerde resultaat begrotings-jaar	Balans-waarde 31/12/2025
Algemene reserves	14.380.331	120.840	14.501.171	3.007.900	2.454.500	0	2.128.091	0	17.182.662
Bestemmings-reserves	15.997.253			2.592.000	2.348.282	56.165	1.600.000	0	17.784.806
Gerealiseerde resultaat	3.728.091			0	0	0	-3.728.091	3.991.162	3.991.162
Totaal	**34.105.675**	**120.840**	**14.501.171**	**5.599.900**	**4.802.782**	**56.165**	**0**	**3.991.162**	**38.958.630**

* Gerealiseerd resultaat 2024 correctie: betreft een vermindering op de post vooruit ontvangen bedragen overheid (SPUK) ten gunste van het resultaat 2024.

Algemene reserves

Categorie	Balanswaarde 31/12/2024	Toevoeging	Onttrekking	Onttrekking ter dekking van afschrijvingen	Bestemming resultaat vorig begrotingsjaar	Balanswaarde 31/12/2025
1. Algemene Risico reserve	5.096.000	1.715.000	0	0	0	6.811.000
2. Algemene reserve	9.284.331	1.292.900	2.454.500	0	2.248.931	10.371.662
Totaal	**14.380.331**	**3.007.900**	**2.454.500**	**0**	**2.248.931**	**17.182.662**

Omschrijving	Aard algemene reserves	Reden algemene reserves
1. Algemene Risico reserve	Bufferfunctie	Buffer voor onverwachte tegenvallers. Wordt aangemerkt als weerstandsvermogen
2. Algemene reserve	Bufferfunctie	Buffer voor onverwachte tegenvallers. Wordt aangemerkt als weerstandsvermogen

	raadsbesluit	Begroting ná wijziging	Realisatie	Toelichting mutatie
Stortingen				
2. Algemene reserve	Collegerapportage 2025	1.292.900	1.292.900	helft van saldo bij NJN in AR
2. Algemene reserve	Collegerapportage 2025	€1.715.000	€1.715.000	Storting in Algemene Risico Reserve
Totaal stortingen:		**3.007.900**	**3.007.900**	
Onttrekkingen				
2. Algemene reserve	primaire begroting	57.000	57.000	inzet beweegcoach (202200321)
2. Algemene reserve	primaire begroting	55.000	55.000	urenuitbreiding jongerenwerker (202200401)
2. Algemene reserve	primaire begroting	75.000	75.000	Open Dag Pekela 35 jaar zelfstandig
2. Algemene reserve	primaire begroting	50.000	50.000	Onderzoek nieuw afvalbrengstation
2. Algemene reserve	Kaderbrief 2025	50.000	50.000	Opstellen Erfgoedvisie
2. Algemene reserve	Kaderbrief 2025	38.000	38.000	Harmonisering sportlocaties (lagere kosten in 2024)
2. Algemene reserve	Kaderbrief 2025	42.000	42.000	Restant analyse gebruik Jeugdhulp
2. Algemene reserve	Kaderbrief 2025	38.000	38.000	Restant vervolgonderzoek gemeentehuis
2. Algemene reserve	Rek.24	55.000	55.000	RK24 res.bestemm. Restant budget digitaliseren archief
2. Algemene reserve	Rek.24	30.000	30.000	RK24 res.bestemm. Restant budget visie recreatie Heeresmeer
2. Algemene reserve	Rek.24	50.000	50.000	RK24 res.bestemm. Project Buten om in Boven Pekela
2. Algemene reserve	Rek.24	22.000	22.000	RK24 res.bestemm. Onderhoudsplan Gebouwen
2. Algemene reserve	2024R0036	160.000	160.000	transitiekosten GRID (2024R0036)
2. Algemene reserve	2024R0109	17.500	17.500	Opstellen BOSS-beleid
2. Algemene reserve	Collegerapportage 2025	1.715.000	1.715.000	Storting in Algemene Risico Reserve
Totaal onttrekkingen:		**2.454.500**	**2.454.500**	
Bestemming resultaat vorig dienstjaar				
2. Algemene reserve	Rek.24	1.971.091	1.971.091	RK24 res.bestemm. Storting in Algemene Reserve
2. Algemene reserve	Rek.24	55.000	55.000	RK24 res.bestemm. Restant budget digitaliseren archief
2. Algemene reserve	Rek.24	30.000	30.000	RK24 res.bestemm. Restant budget visie recreatie Heeresmeer
2. Algemene reserve	Rek.24	50.000	50.000	RK24 res.bestemm. Project Buten om in Boven Pekela
2. Algemene reserve	Rek.24	22.000	22.000	RK24 res.bestemm. Onderhoudsplan Gebouwen
2. Algemene reserve	Correctie	-	120.840	Correctie ivm post vooruit ontvangen bedragen overheid
Totaal Bestemming vorig jaar:		**2.128.091**	**2.248.931**	

Bestemmingsreserves

Categorie	Balanswaarde 31/12/2024	Toevoeging	Onttrekking	Onttrekking ter dekking van afschrijvingen	Bestemming resultaat vorig begrotingsjaar	Balanswaarde 31/12/2025
9202. Uitbreiding gemeentehuis	476.053	900.000	0	56.165	0	1.319.888
9207. Onderhoud bruggen	136.352	0	0	0	0	136.352
9208. Onderhoud wegen	921.714	370.000	500.000	0	0	791.714
9221. Onderhoud technische kunstwerken	435.327	0	0		0	435.327
9223. Reserve proeftuin aardgasvrij	3.628.253	0	258.594	0	0	3.369.659
9224. Reserve organisatieontwikkeling	120.000	0	90.000	0	0	30.000
9225. Reserve ontwikkelingsfonds	9.587.554	1.300.000	1.299.688	0	1.600.000	11.187.866
9226. Reserve Sociaal Cultureel Werk NP	150.000	0	75.000	0	0	75.000
9227. Reserve Leefbaarheidsfonds Pekela	542.000	22.000	125.000	0	0	439.000
Totaal	**15.997.253**	**2.592.000**	**2.348.282**	**56.165**	**1.600.000**	**17.784.806**

Bestemmingsreserves

Omschrijving	Aard bestemmingsreserves	Reden bestemmingsreserves
9202. Uitbreiding gemeentehuis	Financieringsfunctie	Dekking van de kapitaallasten van de verbouw van het gemeentehuis. Op basis van de BBV mag een reserve niet meer worden afgeboekt op de investering, maar dient de reserve te worden gebruikt als dekking voor de kapitaallasten. De reserve heeft een looptijd gelijk aan de afschrijvingsduur van de verbouwing.
9207. Onderhoud bruggen	Bestedingsfunctie	Gelijkmatige verdeling van de lasten voortvloeiende uit de uitvoering van het meerjarige onderhoudsplan bruggen.
9208. Onderhoud wegen	Bestedingsfunctie	Gelijkmatige verdeling van de lasten voortvloeiende uit het onderhoud van de wegen (incl. overlaging van asfaltwegen) en de uitvoering van het meerjarig onderhoudsplan wegen.
9221. Onderhoud technische kunstwerken	Bestedingsfunctie	Bestemmingsreserve ten behoeve van het beheer en onderhoud van bruggen. Hierbij kan worden gedacht aan groot onderhoud maar ook aan reparatie en/of vervanging.
9223. Proeftuin Aardgasvrij	Bestedingsfunctie	Deze bestemmingsreserve heeft als doel het stimuleren van lokale initiatieven voor aardgasloos wonen. Het betreft hier een pilot waaruit nieuwe initiatieven rondom verduurzaming gefinancierd kunnen worden.
9224. Organisatieontwikkeling	Bestedingsfunctie	Deze bestemmingsreserve is in het leven geroepen voor een verdere ontwikkeling en professionalisering van de gemeentelijke organisatie. Deze bestemmingsreserve kan onder andere worden ingezet voor extra benodigde inzet in verband met de ontvlechting van de DVO. Het doel is om de gemeente Pekela als organisatie volledig zelfstandig te laten functioneren.
9225. Ontwikkelfonds	Bestedingsfunctie	Een bestemmingsreserve die dient als projectenfonds voor grote uitgaven en cofinanciering bij toekomstige ontwikkelingen binnen de gemeente.
9226. Sociaal Cultureel Werk Nieuwe Pekela	Bestedingsfunctie	Een bestemmingsreserve die wordt gebruikt ter bevordering en instandhouding van het sociaal cultureel werk in Nieuwe Pekela.
9227. Reserve Leefbaarheidsfonds Pekela	Bestedingsfunctie	Een bestemmingsreserve die wordt gebruikt om via subsidies projecten te ondersteunen die de leefbaarheid en sociale samenhang in de gemeente ten goede komen. Het geld in het fonds komt uit de opbrengst van twee zonneparken in de gemeente.

Toelichting per mutatie

	raadsbesluit	Begroting ná wijziging	Realisatie	Toelichting mutatie
Onttrekkingen				
9202. Uitbreiding gemeentehuis	primaire	56.165	56.165	kapitaallasten gemeentehuis (structureel)
9208. Onderhoud wegen	primaire	500.000	500.000	Wegenbeleidsplan 2024R0054
9223. Proeftuin aardgasvrij	primaire	258.594	258.594	kosten proeftuin aardgasvrij
9224. Organisatieontwikkeling	primaire	90.000	90.000	extra kosten Bedrijfsvoering ivm ontvlechte DVO
9225. Ontwikkelingsfonds	primaire	130.000	130.000	kosten omgevingsplan
-	primaire	50.000	50.000	Bestedingen volwassenenfonds
-	primaire	250.000	250.000	Uitvoeringsbudget GGA Nieuwe Pekela
	primaire	75.000	75.000	Onderzoek onderwijshuisvesting
-	primaire	50.000	50.000	Beleidsnota uitgangspunten ABRI's
-	primaire	150.000	150.000	Invulling Groenbeleid
-	2023R0132	15.000	15.000	instandhouding De Kiepe
-	2025R233	300.000	300.000	Bijdrage ontw Feiko Clockstraat 92 Acantus
-	primaire	279.688	279.688	Co-financiering RegioDeal
9226. Sociaal Cultureel Werk NP	2023R0132	50.000	50.000	kosten Instandhouding De Kiepe
-	2023R0132	25.000	25.000	kosten Sociaal cultureel werk Nieuwe-Pekela
9227. Leefbaarheidsfonds Pekela	collegerapp.25	125.000	125.000	subsidie leefbaarheidsfonds
Totaal onttrekkingen:		**2.404.447**	**2.404.447**	
Stortingen				
9202. Uitbreiding gemeentehuis	Kaderbrief 2025	900.000	900.000	Storting Afschrijvingsreserve Gemeentehuis
9208. Onderhoud wegen	primaire	370.000	370.000	structureel 200.000 en incidenteel 170.000
9225. Ontwikkelingsfonds	collegerapp.25	1.300.000	1.300.000	Tussentijdse resultaatneming 2025
9227. Leefbaarheidsfonds Pekela	2024R0028	16.000	16.000	jaarlijkse subsidie Zonnepark SPD (2024R0028)
-	Eindejaarsbrief	6.000	6.000	Bijstelling jaarlijkse subsidie Zonnepark SPD
Totaal Stortingen:		**2.592.000**	**2.592.000**	
Bestemming resultaat vorig dienstjaar				

	raadsbesluit	Begroting ná wijziging	Realisatie	Toelichting mutatie
9225. Ontwikkelingsfonds	Rek.24	1.600.000	1.600.000	RK24 storting ontwikkelfonds
Totaal Bestemming vorig jaar:		**1.600.000**	**1.600.000**	

Voorzieningen

De post voorzieningen wordt onderscheiden in:

Omschrijving	Balanswaarde 31/12/2024	Boekwaarde 31/12/2025
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.476.148	2.619.789
Totaal voorzieningen ter egalisering van kosten	6.248.768	6.277.606
Totaal voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven	0	0
Totaal voorzieningen voor middelen van derden waarvan bestemming gebonden is	2.018.482	2.111.411
Totaal voorzieningen	**10.743.398**	**11.008.806**

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de voorzieningen gedurende het jaar 2025:

Categorie	Balans-waarde 31/12/2024	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	Balans-waarde 31/12/2025
9302. Pensioenen wethouders	1.034.734	514.938	0	129.356	1.420.316
9303. Voorziening Wachtgeld	39.365	0	0	39.365	0
9304. Dubieuze debiteuren algemeen *	418.228	0	0	33.157	385.071
9304. Dubieuze debiteuren overheid *	0	0	0	0	0
9305. Dubieuze debiteuren SOZA *	668.155	44.078		0	712.233
9306. Dubieuze debiteuren Belasting *	116.098	50.962	73.936	0	93.124
9307. Verplichtingen spaarverlof	9.045	0	0	0	9.045
9308. Voorziening verplichting verlofuren	190.523	-190.523	0	0	0
Totaal voorzieningen voor verplich-tingen, verliezen en risico's	**2.476.148**	**419.455**	**73.936**	**201.878**	**2.619.789**
9350. Achtervang grondexploitaties *	334.768	28.838	0	0	363.606
9361. Achterstallig onderhoud Bruggen	5.914.000	0	0	0	5.914.000
Totaal voorzieningen ter egalisering van kosten	**6.248.768**	**28.838**	**0**	**0**	**6.277.606**
9322. Afkoop groenonderhoud begraafplaatsen	142.433	1.722	0	0	144.155
9403. Egalisatie tarieven riolering	1.738.577	136.189	0	0	1.874.766
9404. Egalisatie tarieven afval	137.472	0	0	44.983	92.489
Totaal voorzieningen voor middelen van derden waarvan bestemming gebonden is	**2.018.483**	**137.911**	**0**	**44.983**	**2.111.411**
Totaal voorzieningen	**10.743.399**	**586.204**	**73.936**	**246.861**	**11.008.806**
* Naar activa	1.537.249	123.878	73.936	33.157	1.554.034
Totaal balans	**9.206.150**	**462.326**	**0**	**213.704**	**9.454.772**

Omschrijving	Aard voorziening	Reden voorziening
9302. Pensioenen wethouders	Toekomstige verplichtingen	Voor de dekking van toekomstige pensioenverplichtingen van de wethouders. Tevens voor de bekostiging van de inkoop van pensi-oenrechten als gevolg van het toepassen van de wet APPA
9303. Voorziening Wachtgeld	Toekomstige verplichtingen	Voorziening met een verplicht karakter voor toekomstig wachtgeld van oud wethouders
9304. Dubieuze debiteuren algemeen *	Toekomstige verplichtingen	Mogelijke verliezen (niet incasseerbare vorderingen handelsdebiteuren)
9304. Dubieuze debiteuren overheid *	Toekomstige verplichtingen	Mogelijke verliezen (niet incasseerbare vorderingen handelsdebiteuren)
9305. Dubieuze debiteuren SOZA *	Toekomstige verplichtingen	Mogelijke verliezen (niet incasseerbare vorderingen) waarvan de omvang op de balansdatum onzeker, doch redelijkerwijs te schatten is
9306. Dubieuze debiteuren Belasting *	Toekomstige verplichtingen	Ter dekking van oninbare vorderingen OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffingen
9307. Verplichtingen spaarverlof	Toekomstige verplichtingen	Om de extra loonkosten voor de vervanging van het personeel dat spaarverlof heeft opgenomen te betalen. Hierdoor komt de continuï-teit van het bedrijfsproces minder in gevaar
9308. Voorziening verplichting verlofuren	Toekomstige verplichtingen	Ter dekking van de kosten van de uit te betalen verlofuren of de eventuele lasten van vervangende inhuur als de verlofuren worden opgenomen.
9322. Afkoop groenonderhoud begraafplaatsen	middelen van derden met gebonden bestemming gebonden	Voor de dekking van toekomstige verplichtingen in het kader van het groenonderhoud begraafplaatsen
9350. Achtervang grondexploitaties *	Toekomstige verplichtingen	Afdekking van een mogelijk exploitatietekort als gevolg van een vertraagde uitgifte van bedrijfskavels
9361. Achterstallig onderhoud Bruggen	Toekomstige verplichtingen	Voorziening met een verplicht karakter voor het op de balansdatum bestaande achterstallig onderhoud bij de bruggen. Dit betreft het onderhoud dat noodzakelijk is om te zorgen dat (weer) wordt voldaan aan het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau of wette-lijke normen
9403. Egalisatie tarieven riolering	middelen van derden met gebonden bestemming gebonden	Om de tarieven gelijkmatig over de jaren verdeeld te laten stijgen. De tariefsverhogingen worden op deze wijze losgekoppeld in enig jaar als gevolg waarvan sterke jaarlijkse schommelingen op zouden treden
9404. Egalisatie tarieven afval	middelen van derden met gebonden bestemming gebonden	Om de tarieven gelijkmatig over de jaren verdeeld te laten stijgen. De tariefsverhogingen worden op deze wijze losgekoppeld in enig jaar als gevolg waarvan sterke jaarlijkse schommelingen op zouden treden

Toelichting per mutatie

	Raadsbesluit	Begroting ná wijziging	Realisatie	Toelichting mutatie
Aanwendingen/vrijval				
9302. Pensioenen wethouders	Prim.	12.312	129.356	Ter dekking van de pensioenkosten in 2025.
9303. Voorziening Wachtgeld			39.365	Betreft inzet voor het betaalde wachtgeld in 2025.
9304. Dubieuze debiteuren algemeen *			33.157	Vrijval voorziening dub. debiteuren
9306. Dubieuze debiteuren Belasting *			73.936	Afboeking oninbare belastingen 2025
9308. Voorziening verplichting verlofuren	Slotwijz.	190.523	-	
9403. Egalisatie tarieven riolering	Prim.	114.000	-	
9404. Rgalisatie tarieven afval *			44.983	Onttrekking tbv kostendekkendheid 2025
Totaal aanwendingen/vrijval:		**316.835**	**320.797**	
Toevoeging				
9302. Pensioenen wethouders	Prim. + Slotwijz.	205.471	514.938	De voorziening is aangevuld nav de jaarlijkse actualisatie.
9305. Dubieuze debiteuren SOZA *			44.078	N.a.v. de jaarlijks beoordeelding van de openstaande vorderingen.
9306. Dubieuze debiteuren Belasting *			50.962	N.a.v. de jaarlijks beoordeelding van de openstaande vorderingen.
9308. Voorziening verplichting verlofuren			-190.523	Afboeking voorziening 2025
9322. Afkoop groenonderhoud			190.523	Voorziening verplichtingen aan medewerkers die ontstaan zijn in 2024 en/of eerder.
begraafplaatsen			1.722	De voorziening is aangevuld nav de jaarlijkse actualisatie.
9350. Achtervang grondexploitaties *			28.838	De voorziening is aangevuld nav de jaarlijkse actualisatie.
9403. Egalisatie tarieven riolering			136.189	Deze toevoeging was conform 100% kostendekkendheid bij riool nodig.
Totaal toevoegingen:		**205.471**	**586.204**	

Vaste schulden rentetypische looptijd > 1 jaar

Het verloop van de vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar kan als volgt worden weergegeven:

Categorie	Balanswaarde 31/12/2024	Nieuwe leningen	Aflossingen	Balanswaarde 31/12/2025
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiele instellingen	5.290.622	0	558.978	4.731.644
Totaal	**5.290.622**	**0**	**558.978**	**4.731.644**

De totale rentelast voor deze vaste schuld over 2025 bedraagt €208.192,-.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden

Categorie	Balanswaarde 31/12/2024	Balanswaarde 31/12/2025
Crediteuren algemeen	2.985.525	4.324.623
Memoriaal	66.197	-2.556
Belastingdienst	501.275	635.035
Overige schulden	**3.552.997**	**4.957.103**
Totaal	**3.552.997**	**4.957.103**

Overlopende passiva

Categorie	Balans-waarde 31/12/2024	Correctie beginbalans 2025	Balans-waarde 31/12/2025
Belastingen	0		105.810
Nog te betalen rente	80.541		71.758
Waarborgsommen	705		205
Tussenrekeningen SoZa	580.100		781.862
Tussenrekeningen Raet	24.349		52.057
Nog te ontvangen facturen	3.415.547		1.588.950
Subtotaal verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd	**4.101.242**		**2.600.641**
De van Europese overheden en het Nederlandse rijk ontvangen voorschotbedragen	4.324.865		5.366.779
De van Provincies ontvangen voorschotbedragen	453.258	-120.840	1.299.697
De van Gemeenten ontvangen voorschotbedragen	575.917		182.816
Subtotaal voorschotbedragen voor uitkering met een specifiek bestedingsdoel	**5.354.040**	**-120.840**	**6.849.292**
Overige vooruit ontvangen bedragen	21.000		48.000
Subtotaal vooruitontvangen bedragen	**21.000**		**48.000**
Totaal	**9.476.282**	**-120.840**	**9.497.933**

Specificatie nog te ontvangen facturen per type factuur

Omschrijving	Bedrag
ABP/UWV	€3.787,53
Advieskosten	€23.389,13
Afvalverwerking	€88.730,93
Belastingen	€49.050,79
Dienstverlening	€34.808,27
Energie	€15.202,21
Gemeentelijke belastingen	€37.535,76
Groenonderhoud	€22.232,26
Herinrichting openbare ruimte	€53.782,01
Inhuur	€152.837,23
Jeugdzorg	€33.911,50
Onderwijs	€32.493,88
Opvang Oekraïners	€174.076,99
Personeel	€38.238,00
Publiekszaken	€8.651,80
Riool	€27.070,91
Subsidies	€64.565,00
Vluchtelingen	€120.571,99
Wegen	€2.685,00
Werk en inkomen	€7.056,00
WMO	€418.308,03
Woningen Hooiweg	€77.570,00
Zorg	€102.394,83
Totaal	**€1.588.950,05**

Specificatie van de van overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen

Omschrijving	Balans-waarde 31/12/2024	Correctie begin-stand*	Ontvangst	Besteding	Vrijval	Balans-waarde 31/12/2025
Min. OCW, SPUK D8 OAB middelen	169.671		675.002	828.501		16.172
Min. OCW, SPUK D23 Lokale bibliotheekvoorziening	219.898			219.898		0
Min. I&W, SPUK E81 OV-ambassadeurprojecten 2023	25.000					25.000
Min. RVO Subsidie DUMAVA	0		490.647			490.647
Min. J&V, SPUK A38 / G10 Wet Inburgering	270.652		219.835	189.461		301.026
Min, J&V, SPUK A39 / G13 Onderwijsroute	6.666		15.794	22.460		0
Min. VWS, SPUK H30 GALA	2.453		115.082	117.535		0
Min. VRO, SPUK J7 Ontzorgingsprogramma isolatie	111.605		175.097			286.702
Min. BZK, SPUK J55 / C55, aanpak energiearmoede	535.750			74.412		461.338
Min. I&F, Stimulering verkeersveiligheid Raadhuislaan	0		139.275			139.275
Min. RVO, SPUK J94 / C94 Nationaal Isolatie Programma	2.044.120		1.064.936	272.465		2.836.591
Min. BZK, SPUK J105 / C105 Startbouwimpuls	371.901			371.901		0
Min. RVO, SPUK K28 / F28 CDOKE	567.149		514.344	271.465		810.028
Vooruit ontvangen bijdragen Rijk	**4.324.865**		**3.410.011**	**2.368.098**	**0**	**5.366.778**
Gem. Groningen, Bijdrage onderwijs nieuwkomers	80.000			80.000		0
Gem. Groningen, Lokale investeringen BW	5.665		70.813	15.000		61.478
Gem. Groningen, Preventieve OGGZ 2024-2025	63.088		63.195	124.354		1.929
Gem. Groningen, Sociale agenda Nij Begun, Welzijn op recept	0		9.909			9.909
Gem. Oldambt, Bijdrage Kansrijke Start tm juli 2025	14.311			14.311		0
Gem. Oldambt, Inrichting openbare ruimte Nieuwe Pekela	177.000			177.000		0
Gem. Oldambt, Kansen voor kinderen 24-25 GRO7c	61.244			61.244		0
Gem. Oldambt, Ondersteuner Sociaal Domein 24-25	29.849		29.849	59.698		0
Gem. Oldambt, Project Vitalisering Ouderen	36.951			36.951		0
Gem. Oldambt, Speel- en beweegplek	15.000			15.000		0
Gem. Oldambt, Tijd voor Toekomst - Verrijkte schooldag 2026	0		109.500			109.500
Gem. Oldambt, Verduurzaming part. Woningen	92.809			92.809		0
Vooruit ontvangen bijdragen gemeenten	**575.917**		**283.266**	**676.367**	**0**	**182.816**
Prov. Groningen subs. 75 jaar	7.000			7.000		0
Prov. Groningen, GOW 30 Raadhuislaan Oude Pekela	0		89.600			89.600
Prov. Groningen, Grondbeleid J210 / C210	42.562			31.008		11.554
Prov. Groningen, Hechte gemeenschappen GRO7C	0		65.000			65.000
Prov. Groningen, Kansen voor Kinderen GRO7c	48.055		92.934	52.282		88.707
Prov. Groningen, Laaggeletterdheid 2024-2025	10.000			10.000		0
Prov. Groningen, Masterplan regiocentra Nwe Pekela	0		881.818			881.818
Prov. Groningen, Subsidie filmavonden voor inclusie	0		3.651			3.651
Prov. Groningen, Tijd voor Toekomst - Verrijkte schooldag 2026 GRO7C	0		17.500	5.800		11.700
Prov. Groningen, Tijd voor Toekomst - Verrijkte schooldag 2026	0		11.200	3.700		7.500
Prov. Groningen, Tijd. imp.reg.klim. adap.21-27 E44B	95.641			42.366		53.275
Prov. Groningen, Verd. part. woningvoorraad GGA	200.000	-120.840		29.068		50.092
Prov. Groningen, Woningbouwlocatie Heeresmeer J210 / C210	50.000			13.200		36.800
Vooruit ontvangen bijdragen provincie	**453.258**		**1.161.703**	**194.424**	**0**	**1.299.697**
Totaal vooruit ontvangen overheid	**5.354.040**		**4.884.529**	**3.238.889**	**0**	**6.849.291**
Centraal beheer, schadeuitkering Abri	11.000					11.000
Acantus, bijdrage spelen in de wijk	10.000					10.000
Huur Hooiweg januari 2026	0		27.000			27.000
Overige vooruit ontvangen bijdragen	**21.000**		**27.000**	**0**	**0**	**48.000**

Gewaarborgde geldleningen

Categorie	Oorspronkelijk bedrag	% borgstelling	Restantbedrag op 31-12-2024	Restantbedrag op 31-12-2025
Stichting Acantus Groep	9.200.000	Achtervang	9.200.000	9.200.000
Woonzorg Nederland	5.721.000	Achtervang	1.848.000	1.848.000
Totaal	**14.921.000**		**11.048.000**	**11.048.000**

Garantstellingen

Categorie	Garantie (100%) oorspronkelijk	Restantbedrag op 31-12-2024	Restantbedrag op 31-12-2025
V.V. Noordster	100.000	18.332	16.734
Totaal	**100.000**	**18.332**	**16.734**

Tot op heden zijn er geen betalingen verricht inzake de borg- en garantstellingen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Ná balansdatum is besloten om de Blijhamsterbrug over te dragen aan de Provincie Groningen. Ten tijde van het vaststellen van deze jaarrekening is de juridische overdracht nog niet afgerond. Dit is geen onderdeel van de financiële positie per balansdatum in deze jaarrekening omdat het risico tot aan de juridische overdacht bij de gemeente blijft en omdat de afkoopsom die met de Provincie is afgestemd ziet op het toekomstig onderhoud aangezien er geen sprake is van achterstallig onderhoud bij deze brug.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste verplichtingen. .

Onderwerp	Leverancier	Duur van de overeenkomst	Einddatum overeenkomst	Verlenging	Jaarlijkse opdracht-waarde
Woonbegeleiding opvang Oekraine	Start People	4 jaar	31-dec-28	geen	1.250.000
Gas	Vattenval	2 jaar	31-dec-25	2x 1 jaar	150.000
Elektra	Vattenval	2 jaar	31-dec-25	2x 1 jaar	160.000
Beveiliging opvang Oekraine	PM Security	4 jaar	1-mrt-29	2x 1jaar	1.040.000
Linnengoed	Rentex	4 jaar	31-dec-28	geen	150.000

Aanwending bedrag onvoorzien

In de primitieve begroting is een post onvoorzien opgenomen van €40.000. In het begrotingsjaar 2025 is deze post gebruikt voor onderstaande:
Toelichting:

- Joodse begraafplaats €15.000
- Herinrichtingsontwerp De Binding €25.000

Overzicht incidentele baten en lasten

Onder incidentele baten en lasten worden de eenmalige baten en lasten verstaan die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. In beginsel wordt iedere aanwending van de reserves beschouwd als een incidentele bate.

De bestemmingsreserve dekking kapitaallasten is hierop een uitzondering. Wanneer de bestemmingsreserve dekking kapitaallasten wordt gevormd voor dekking van de kapitaallasten van een geactiveerde investering, is de dekking van de kapitaallasten structureel geregeld. Door de onttrekkingen aan bestemmingsreserves dekking kapitaallasten apart te benoemen is het duidelijk dat deze een structureel karakter hebben. De looptijd van de ingestelde reserve is gelijk aan de afschrijvingstermijn van de geactiveerde investering. Hierdoor hebben zowel de kapitaallasten als de onttrekking aan deze reserve geen invloed op het structurele begrotingssaldo. Zie voor nadere voorwaarden ook de Notitie Materiële vaste activa van de Commissie BBV. Wanneer de bespaarde rente over reserves, op basis van bestaand structureel financieel beleid, toegevoegd wordt aan de reserves, zijn deze toevoegingen (ook) structureel van aard.

In deze benadering wordt geen rekening gehouden met eenmalige voor- dan wel nadelen als gevolg van bijvoorbeeld onder- dan wel overuitputting van budgetten.

		Realisatie	
		Baten	Lasten
Programma 1 Woonomgeving			
1	Afwikkeling schade drugslab		€16.000
1	Kosten schade brand Hempflax		€23.000
1	Uitvoeringsbudget GGA		€240.095
1	Groot onderhoud bruggen (incidenteel)		€312.809
1	Juridische bijstand omgevingsplan		€20.000
1	Kosten implementatie omgevingswet		€224.271
1	CDOKE-middelen	€271.464	€271.464
1	Invulling groenbeleid		€110.000
1	Bewegen in de openbare ruimte		€251.387
1	Exploitatie de Kiepe		€53.583
1	Investering Lokale Bibliotheekvoorzieningen	€220.000	€220.000
1	Opstellen erfgoedvisie		€50.220
1	Onderhoudsplan gebouwen		€11.000
1	Subsidie Leefbaarheidsfonds		€124.388
1	Opstellen BBOS beleid		€23.000
1	Proeftuin Aardgasvrij		€58.879
1	Actualiseren gemeentelijk rioleringsplan		€12.500
1	Projectplan Boven Pekela Buten Om		€33.000
1	Visievorming recreatie Heeresmeer		€13.500
1	Bijdrage Realisatiestimulans	€420.000	
1	Verkoop materieel buitendienst	€34.000	
1	Vergoeding inzameling zwerfafval	€64.000	
Totaal programma 1		**€1.009.464**	**€2.069.096**
Programma 2 Gezondheid			
2	Jongeren op gezond gewicht (JOGG)		€62.173
2	Urenuitbreiding jongerenwerker		€61.649
2	Incidentele uitbreiding buurtsportcoach		€115.783
2	Opvang Oekraïnse vluchtelingen	€6.491.529	€5.627.658
2	Analyse gebruik jeigdhulp 2025		€45.500
2	Bestedingen volwassenenfonds		€7.181
2	Inzet begeleiding volwassen statushouders		€54.283
2	Extra inzet buurtwerker vrijwilligerswerk en mantelzorg		€73.696
2	Extra inzet praktische gezinsondersteuning		€146.865
Totaal programma 2		**€6.491.529**	**€6.194.788**
Programma 3 Leren			
3	Onderzoek onderwijshuisvesting		€26.500
Totaal programma 3		**-**	**€26.500**
Programma 4 Werk en inkomen			
4	De verrijkte schooldag	€50.000	€50.000
4	Kansen voor Kinderen	€113.527	€123.544
Totaal programma 4		**€163.527**	**€173.544**
Programma 5 Bestuur en organisatie			
5	Transitiekosten GRID		€110.000
5	Extra Storting APPA ivm nieuwe pensioenwet		€515.000
5	Organisatieontwikkeling		€54.000
5	Feestdag Pekela 35 jaar zelfstandig		€81.000
5	Projectleider verkiezingen		€22.000
Totaal programma 5		**-**	**€782.000**

	Realisatie	
	Baten	Lasten
Reserves		
Diversen Algemene Reserve	€2.454.500	€3.007.900
Diversen Bestemmingsreserves	€2.348.282	€2.592.000
Totaal Reserves	**€4.802.782**	**€5.599.900**

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 9 december 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op €1.369.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen €794.752 (€542.462+€252.290) bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van €1.369.000.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:
- Voorwaardencriterium (EU-aanbesteden): €542.462;
- Begrotingscriterium: €252.290 (waarvan €242.898 als acceptabel is aangemerkt).

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

3. Sisa

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C92	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**		Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C92/01*	Bedrag doorgeschoven naar t+1 *Aard controle R* *Indicator: C92/02*	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/03*	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/04*	Aantal gebruikte leermiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/05*	
				€ 12.894	€ 0	1	145	41	
OCW	D8	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)** Gemeenten		Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05* *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D8/06*
				€ 393.073	€ 215.780	€ 219.648	€ 0	€ 169.671	€ 16.172
				Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/09*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/10*		
			1						
			2						
			100						
OCW	D23	**Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen**		Beschikkingsnummer/referentienummer *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/01*	Aard van de activiteit besteding (jaar T) *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/02*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D23/03*	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2025 naar 2026. *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/04*	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/06*
			1	SB240119	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorzieng	€ 273.398	€ 0	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorzieng	€ 273.398
				Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23/07*					
			1	Ja					
IenW	E44B	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)**		Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen emaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/01*	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/02*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R* *Indicator: E44B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/04*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E44B/05*	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/06*
			1	030001 Provincie Groningen	2023-079931	€ 10.496	€ 10.496	€ 27.107	€ 27.107
			2	030001 Provincie Groningen	2023-079931	€ 21.970	€ 21.970	€ 8.609	€ 8.609
			3	030001 Provincie Groningen	2023-079931	€ 9.821	€ 9.821	€ 21.584	€ 21.584
			4						
			5						
				Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/07*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/09*			
			1	030001 Provincie Groningen	2023-079931	Ja			
			2	030001 Provincie Groningen	2023-079931	Ja			
			3	030001 Provincie Groningen	2023-079931	Ja			
			4						
				Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/10*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/11*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/12*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/13*		
			1	030001 Provincie Groningen	2023-079931	waterberging	Ja		
			2	030001 Provincie Groningen	2023-079931	waterberging	Ja		
			3	030001 Provincie Groningen	2023-079931	waterberging	Ja		
			4						
IenW	E81	**Regeling specifieke uitkering OV-ambassadeurprojecten 2022**		Besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: E81/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E81/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E81/03*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E81/04*		
				€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
SZW	G2	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
				€ 6.263.568	€ 0	€ 231.533	€ 1.202	€ 13.432	€ 0
				Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
				€ 23.064	€ 531	€ 0	€ 853.264	€ 16.505	€ 0

			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Ja				
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 7.336	€ 0	€ 0	€ 12.618
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 1.871		
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0		€ 3.767	€ 138
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 100	€ 2.825	€ 106
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.693	€ 345
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.483	€ 402
		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 1.971	€ 9.768	€ 991
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.*		

			Indicator: G4/07	*Indicator: G4/08*	*Indicator: G4/09*	*Indicator: G4/10*	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja	
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja	
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja	
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja	
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja	
		6	Totaal	0	0	N.v.t.	
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/16*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/19*	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		6	Totaal	0	0	0	
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*		
			€ 135.114	€ 0	Ja		

SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*				
			€ 0	€ 0	Ja				
SZW	**G13**	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G13/05*		
			€ 33.650	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende uitkering *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*					
			€ 41.574	€53.567					
			Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken *Aard controle R* *Indicator: H4/03*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/06*			
			€33.955	€9.010	€10.602				
VWS	**H30**	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026**	Totaalbedrag (jaar T) toegekend *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/01*	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026) *Aard controle R* *Indicator: H30/02*	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H30/03*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H30/04*	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/05*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/06*	
			€ 300.335	€ 0	€ 302.788	€ 887.520	Ja		
			Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/08*					
			Ja	Nee					
VRO	**J4B**	**Regiodeals 5e tranche** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J4B/01*	Kenmerk/ beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J4B/02*	Naam actielijn/ programmalijn/ pijler *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J4B/03*	Besteding van de Rijksbijdrage per actielijn/ programmalijn/ pijler (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J4B/04*	Besteding regionale financiering (jaar T) per actielijn/ programmalijn/ pijler. *Aard controle R* *Indicator: J4B/05*		
		1	030001 Provincie Groningen	2025-212180	Uitvoering Masterplan Regiocentra	€ 0	€ 0		
			Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator C96B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J4B/06*	Totale cumulatieve besteding van de Rijksbijdrage per actielijn/ programmalijn/ pijler (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J4B/07*	Totale cumulatieve besteding regionale financiering (t/m jaar T) per actielijn/ programmalijn/ pijler. *Aard controle R* *Indicator: J4B/08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J4B/09*			
		1	*030001 Provincie Groningen*	€ 0	€ 0				
			Totale compensabele BTW (t/m jaar T) deel rijksbijdrage *Aard controle R* *Indicator: J4B/10*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J4B/11*					
			€ 0	Nee					
VRO	**J7**	**Regeling ontzorgingsprogramma eigenaren isolatie en ventilatie woningen van de gemeenten in de provincie Groningen en de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J7/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J7/02*					
			€ 0	Nee					
VRO	**J17**	**Realisatiestimulans**	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. *Aard controle D1* *Indicator: J17/01*	Geprognotiseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J17/02*	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. *Aard controle D1* *Indicator: J17/03*				
			60	39	0				
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J17/04*	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) . *Aard controle R* *Indicator: J17/05*	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling. *Aard controle R* *Indicator: J17/06*	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw). *Aard controle R* *Indicator: J17/07*	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling. *Aard controle R* *Indicator: J17/08*		
		1							
		2							
VRO	**J55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/06*	
			0	€ 0	€ 44.757	34	€ 40.250	€ 180.098	

			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/09*			
			308	€ 34.162	€ 78.919			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/15*
			0	0	34	0	0	0
VRO	**J85**	**Stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen** Gemeenten	Projectnaam *Aard controle n.v.t* *Indicator: J85/01*	Cumulatief aantal flex- of transformatiewoningen gerealiseerd per project (t/m jaar T) - betreft totalen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J85/02*	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd voor Ontheemden of vergunninghouders per project (t/m jaar T) - betreft totalen *Aard controle n.v.t* *Indicator: J85/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden *Aard controle R* *Indicator: J85/04*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden *Aard controle R* *Indicator: J85/05*	
		1	Hooiweg	70	34	€ 817.266	€ 816.000	
		2						
		20						
			Kopie projectnaam *Aard controle n.v.t* *Indicator: J85/06*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J85/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J85/08*			
		1	*Hooiweg*	Ja	Ja			
		2						
		20						
VRO	**J94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/01*	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst *Aard controle R* *Indicator: J94/02*	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a *Aard controle D1* *Indicator: J94/03*	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000 *Aard controle D1* *Indicator: J94/04*	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3). *Aard controle R* *Indicator: J94/05*	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b *Aard controle R* *Indicator: J94/06*
		1	*LAI23-03494198*	€ 272.465	155	0	€ 0	€ 3.292
		2						
		100						
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			

			Aard controle n.v.t. *Indicator: J94/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/09*			
		1	€ 0	€ 269.173	Nee			
		2						
		100						
VRO	**J105**	**Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls**	Projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/01*	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/02*	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht *Aard controle D1* *Indicator: J105/03*	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/04*	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht *Aard controle D1* *Indicator: J105/05*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: J105/06*
		1	*Action Locatie*	24	Nee	24	Ja	€ 247.934
		2	*Raadhuislaan*	12	Nee	12	Ja	€ 123.967
			Kopie projectnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/07*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/08*	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/09*	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/10*	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/11*	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: J105/12*
		1	*Action Locatie*	€ 247.934	Ja	iets later gestart, oplevering tijdig	24	Ja
		2	*Raadhuislaan*	€ 123.967	Ja	iets later gestart, oplevering tijdig	12	Ja
		20						
			Kopie projectnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/13*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J105/14*				
		1	*Action Locatie*	Ja				
		2	*Raadhuislaan*	Ja				
		20						
VRO	**J210B**	**Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw** Sisa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise *Aard controle R* *Indicator: J210B/02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J210B/03*	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/04*	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J210B/06*
		1	030001 Provincie Groningen	€ 31.008	€ 0	0	0	Nee
		2	030001 Provincie Groningen	€ 13.200	€ 0	1	0	Nee
KGG	**K28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R* *Indicator: K28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R* *Indicator: K28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/06*
			€ 116.120	€ 146.545	€ 8.800	€ 283.854	€ 0	€ 13.138
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/07*					
			Nee					

AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen nombedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) Gemeenten *Aard controle R* *Indicator: M16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: M16/02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: M16/04*	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie *Aard controle R* *Indicator: M16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO) *Aard controle R* *Indicator: M16/06*
			€ 5.942.200		€ 0	€ 0	€ 0	€ 490.783
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/07*	Totaal te ontvangen nombedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/08*	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/09*	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd *Aard controle D2* *Indicator: M16/10*	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd *Aard controle D2* *Indicator: M16/11*	
			€ 0	€ 0	€ 200.160	01-jan	01-okt	
			Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/12*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/13*				
			€ 6.232.823	€ 32.766.191				
GRO	**GRO7C**	**Nationaal Programma Groningen**	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie SiSa tussen medeoverheden - provinciale middelen Groningen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: GRO7C/01*	Welke regeling betreft het (taakveld waarop van toepassing zelf invullen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: GRO7C/02*	Totale besteding in jaar T De besteding in jaar T ten laste van zowel provinciale middelen als overige middelen *Aard controle R* *Indicator: GRO7C/03*	Correctie t.o.v. jaar T-1 van verantwoorde totale besteding Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordings-informatie ten laste van zowel provinciale als overige middelen *Aard controle R* *Indicator: GRO7C/04*	Cumulatieve totale besteding tot en met jaar T Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordings-informatie ten laste van zowel provinciale als overige middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: GRO7C/05*	Toelichting Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: GRO7C/06*
		1	2023-145446	Kansen voor kinderen	€ 126.646		€ 224.591	
		2	2025-081486	Subsidie Welzijn op Recept	€ 99.646		€ 99.646	
		3	2025-074404	Hechte gemeenschappen	€ 0		€ 0	
		4	2025-184234	Tijd voor Toekomst	€ 50.000		€ 50.000	
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: GRO7C/07*	De besteding in jaar T ten laste van alleen provinciale middelen Alleen de besteding in jaar T ten laste van alleen provinciale middelen *Aard controle R* *Indicator: GRO7C/08*	Correctie t.o.v. jaar T-1 van besteding ten laste van alleen provinciale middelen Als de correctie een vermeerdering is, gaat het om nog niet verantwoorde besteding ten laste van alleen provinciale middelen *Aard controle R* *Indicator: GRO7C/09*	Cumulatieve besteding tot en met jaar T ten laste van alleen provinciale middelen Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordings-informatie ten laste van alleen provinciale middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: GRO7C/10*	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit, dat hiervoor alle besteding is afgerond en u er de komende jaren geen besteding meer voor wilt verantwoorden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: GRO7C/11*	
		1	2023-145446	€ 52.282		€ 97.161	Nee	
		2	2025-081486	€ 94.607		€ 94.607	Ja	
		3	2025-074404	€ 0		€ 0	Nee	
		4	2025-184234	€ 5.800		€ 5.800	Nee	

GRO	GRO8C	Leefbaarheid Groningen	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie SiSa tussen medeoverheden - provinciale middelen Groningen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: GRO8C/01*	Welke regeling betreft het *Aard controle n.v.t.* *Indicator: GRO8C/02*	Totale besteding in jaar T De besteding in jaar T ten laste van zowel provinciale middelen als overige middelen *Aard controle R* *Indicator: GRO8C/03*	Correctie t.o.v. jaar T-1 van verantwoorde totale besteding Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordings-informatie ten laste van zowel provinciale als overige middelen *Aard controle R* *Indicator: GRO8C/04*	Cumulatieve totale besteding tot en met jaar T Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordings-informatie ten laste van zowel provinciale als overige middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: GRO8C/05*	Toelichting Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: GRO8C/06*
		1	2024-082794	Leefbaarheid Groningen	€ 0	€ 177.848	€ 177.848	In 2024 niet in te verantwoorden regelingen.
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: GRO8C/07*	De besteding in jaar T ten laste van alleen provinciale middelen Alleen de besteding in jaar T ten laste van alleen provinciale middelen *Aard controle R* *Indicator: GRO8C/08*	Correctie t.o.v. jaar T-1 van besteding ten laste van alleen provinciale middelen Als de correctie een vermeerdering is, gaat het om nog niet verantwoorde besteding ten laste van alleen provinciale middelen *Aard controle R* *Indicator: GRO8C/09*	Cumulatieve besteding tot en met jaar T ten laste van alleen provinciale middelen Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordings-informatie ten laste van alleen provinciale middelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: GRO8C/10*	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit, dat hiervoor alle besteding is afgerond en u er de komende jaren geen besteding meer voor wilt verantwoorden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: GRO8C/11*	
		1	2024-082794	€ 0	€ 140.000	€ 140.000	Ja	

4. Het overzicht van de baten en lasten per taakveld

Taakvelden		Realisatie 2024			Begroting 2025			Realisatie 2025		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.793	14.138	-12.345	218.000	236.489	-18.489	**237.727**	**207.338**	**30.389**
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	-	835.457	-835.457	-	835.313	-835.313	**-**	**835.782**	**-835.782**
1.2	Openbare orde en Veiligheid	13.550	606.047	-592.497	50.595	731.447	-680.852	**47.569**	**692.864**	**-645.295**
2.1A	Verkeer en Vervoer	118.903	1.254.074	-1.135.170	2.000	1.465.352	-1.463.352	**62.318**	**1.391.147**	**-1.328.829**
2.1B	Verkeer en vervoer - bruggen	-	1.241.920	-1.241.920	-	603.894	-603.894	**-**	**417.998**	**-417.998**
2.3	Recreatieve Havens	583	14.785	-14.202	540	14.964	-14.424	**594**	**11.769**	**-11.175**
2.4	Economische Havens en waterwegen	9.148	175.853	-166.705	6.485	145.310	-138.825	**9.816**	**161.125**	**-151.309**
2.5	Openbaar vervoer	-	460	-460	-	61.000	-61.000	**-**	**-**	**-**
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	94.219	-94.219	-	96.550	-96.550	**-**	**97.577**	**-97.577**
5.4	Musea	-	41.544	-41.544	-	26.969	-26.969	**-**	**31.327**	**-31.327**
5.5	Cultureel erfgoed	-	2.617	-2.617	-	8.030	-8.030	**-**	**3.567**	**-3.567**
5.6	Media	174.882	359.528	-184.646	339.638	528.468	-188.830	**335.350**	**519.124**	**-183.774**
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	425.065	2.457.619	-2.032.554	136.394	2.357.087	-2.220.693	**187.948**	**2.336.568**	**-2.148.620**
7.2	Riolering	1.109.574	883.004	226.571	1.252.052	890.663	361.389	**1.167.439**	**928.595**	**238.844**
7.3	Afval	1.851.603	1.713.996	137.607	2.049.516	1.673.314	376.202	**2.131.820**	**1.569.293**	**562.527**
7.4	Milieubeheer	523.174	1.184.916	-661.741	2.562.372	3.467.642	-905.270	**753.646**	**1.268.877**	**-515.231**
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	51.561	211.336	-159.775	64.789	136.865	-72.076	**40.963**	**106.608**	**-65.646**
8.1	Ruimte en leefomgeving	-	557.317	-557.317	-	433.186	-433.186	**-**	**543.452**	**-543.452**
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	763.638	826.523	-62.885	1.138.944	818.379	320.565	**953.568**	**446.246**	**507.323**
8.3	Wonen en bouwen	827.828	2.215.344	-1.387.517	719.587	2.917.624	-2.198.037	**1.160.704**	**2.629.433**	**-1.468.729**
Totaal Woonomgeving		**5.871.302**	**14.690.695**	**-8.819.393**	**8.540.912**	**17.448.546**	**-8.907.634**	**7.089.462**	**14.198.692**	**-7.109.230**
5.1	Sportbeleid en activering	142.024	163.992	-21.968	140.638	199.847	-59.209	**158.783**	**192.567**	**-33.783**
5.2	Sportaccommodaties	76.219	598.828	-522.609	79.011	510.060	-431.049	**86.407**	**561.146**	**-474.739**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	9.220.384	7.219.703	2.000.680	7.388.333	7.750.674	-362.341	**7.250.713**	**7.284.438**	**-33.725**
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-	1.349.123	-1.349.123	-	-	-	**-**	**-46.623**	**46.623**
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	-	178.719	-178.719	-	778.476	-778.476	**-**	**790.909**	**-790.909**
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-	881.568	-881.568	-	1.219.500	-1.219.500	**-**	**1.232.988**	**-1.232.988**
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-	430.083	-430.083	-	590.415	-590.415	**-**	**664.814**	**-664.814**
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	23.335	793.799	-770.465	25.000	850.000	-825.000	**21.944**	**785.065**	**-763.121**
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	-	2.193.064	-2.193.064	-	2.371.234	-2.371.234	**-**	**2.363.734**	**-2.363.734**
6.712	Begeleiding (WMO)	-	735.243	-735.243	-	746.015	-746.015	**-**	**838.102**	**-838.102**
6.713	Dagbesteding (WMO)	-	82.637	-82.637	-	107.000	-107.000	**-**	**92.361**	**-92.361**
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	-	8.219.470	-8.219.470	-	233.000	-233.000	**-**	**245.215**	**-245.215**
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	-	-	-	-	4.244.000	-4.244.000	**-**	**4.539.577**	**-4.539.577**
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	-	-	-	-	107.000	-107.000	**-**	**26.374**	**-26.374**
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	-	-	-	-	245.000	-245.000	**-**	**183.316**	**-183.316**
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	-	-	-	-	3.150.000	-3.150.000	**-**	**2.625.750**	**-2.625.750**
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	-	-	-	-	300.000	-300.000	**-**	**47.139**	**-47.139**
6.791	PGB WMO	-	77.558	-77.558	-	75.000	-75.000	**-**	**50.937**	**-50.937**
6.792	PGB Jeugd	-	114.288	-114.288	-	125.000	-125.000	**-**	**101.742**	**-101.742**
6.811	Beschermd wonen (WMO)	570.289	316.648	253.641	751.272	666.897	84.375	**643.765**	**612.423**	**31.342**
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-	-	-	84.000	84.000	-	**-**	**84.163**	**-84.163**
6.821	Jeugdbescherming	-	29.460	-29.460	-	728.647	-728.647	**-**	**585.908**	**-585.908**
6.822	Jeugdreclassering	-	11.349	-11.349	-	57.000	-57.000	**-**	**65.701**	**-65.701**
6.91	Coördinatie en beleid WMO	-	-	-	50.000	36.000	14.000	**45.622**	**78.589**	**-32.967**
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	-	-	-	-	223.000	-223.000	**-**	**211.061**	**-211.061**
7.1	Volksgezondheid	374.990	913.501	-538.511	642.943	1.223.618	-580.675	**482.994**	**906.673**	**-423.678**
Totaal Gezondheid		**10.407.240**	**24.309.033**	**-13.901.793**	**9.161.197**	**26.621.383**	**-17.460.186**	**8.690.228**	**25.124.070**	**-16.433.842**

Taakvelden		Realisatie 2024			Begroting 2025		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
4.1	Openbaar basisonderwijs	-	38.446	-38.446	-	42.600	-42.600
4.2	Onderwijshuisvesting	253.176	752.448	-499.273	208.778	894.026	-685.248
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	984.786	1.407.792	-423.007	875.368	1.245.003	-369.635
Totaal Leren		**1.237.961**	**2.198.686**	**-960.725**	**1.084.146**	**2.181.629**	**-1.097.483**
3.1	Economische ontwikkeling	-	51.973	-51.973	-	57.250	-57.250
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	415.901	415.901	-	429.893	476.939	-47.046
3.3	Bedrijfsloket- en regelingen	-	29.287	-29.287	-	29.467	-29.467
3.4	Economische promotie	-	75.679	-75.679	-	85.100	-85.100
6.3	Inkomensregelingen	7.293.578	8.583.376	-1.289.798	7.700.595	9.531.853	-1.831.258
6.4	WSW en beschut werk	18.411	6.639.353	-6.620.942	-	6.839.000	-6.839.000
6.5	Arbeidsparticipatie	-	34.066	-34.066	-	91.500	-91.500
Totaal Werk en Inkomen		**7.727.890**	**15.829.635**	**-8.101.745**	**8.130.488**	**17.111.109**	**-8.980.621**
0.10	Mutaties reserves	2.478.872	2.553.000	-74.128	4.858.947	5.599.900	-740.953
Totaal Mutatie reserves		**2.478.872**	**2.553.000**	**-74.128**	**4.858.947**	**5.599.900**	**-740.953**
0.1	Bestuur	89.742	1.381.654	-1.291.912	12.312	1.493.156	-1.480.844
0.2	Burgerzaken	266.807	831.642	-564.835	276.242	529.986	-253.744
0.4	Overhead	22.092	6.469.487	-6.447.395	212.377	7.347.019	-7.134.642
0.5	Treasury	1.155.713	248.556	907.157	696.679	83.736	612.943
0.61	OZB Woningen	2.257.662	263.656	1.994.006	2.297.109	358.000	1.939.109
0.62	OZB niet woningen	1.225.826	15.405	1.210.421	1.341.585	14.500	1.327.085
0.64	Belastingen Overig	6.150	112.228	-106.079	-	33.347	-33.347
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen Gemeentefonds	40.073.928	-	40.073.928	42.616.049	-	42.616.049
0.8	Overige baten en lasten	-	169.677	-169.677	-	100.000	-100.000
0.9	Vennootschapsbelasting	-	19.741	-19.741	-	40.000	-40.000
Totaal Bestuur en Organisatie		**45.097.918**	**9.512.044**	**35.585.874**	**47.452.353**	**9.999.744**	**37.452.609**
Totaal taakvelden		**72.821.184**	**69.093.093**	**3.728.091**	**79.228.043**	**78.962.311**	**265.732**
		Realisatie 2025			**Begroting 2025**		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
4.1	Openbaar basisonderwijs	-	39.689	-39.689	-	39.689	-39.689
4.2	Onderwijshuisvesting	208.410	874.090	-665.680	208.410	874.090	-665.680
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	878.501	1.241.601	-363.100	878.501	1.241.601	-363.100
Totaal Leren		**1.086.911**	**2.155.380**	**-1.068.469**	**1.086.911**	**2.155.380**	**-1.068.469**
3.1	Economische ontwikkeling	-	55.601	-55.601	-	55.601	-55.601
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	693.437	438.531	254.905	693.437	438.531	254.905
3.3	Bedrijfsloket- en regelingen	-	33.594	-33.594	-	33.594	-33.594
3.4	Economische promotie	-	67.517	-67.517	-	67.517	-67.517
6.3	Inkomensregelingen	7.517.973	9.478.827	-1.960.854	7.517.973	9.478.827	-1.960.854
6.4	WSW en beschut werk	-	6.700.110	-6.700.110	-	6.700.110	-6.700.110
6.5	Arbeidsparticipatie	-	34.694	-34.694	-	34.694	-34.694
Totaal Werk en Inkomen		**8.211.409**	**16.808.874**	**-8.597.465**	**8.211.409**	**16.808.874**	**-8.597.465**
0.10	Mutaties reserves	4.858.947	5.599.900	-740.953	4.858.947	5.599.900	-740.953
Totaal Mutatie reserves		**4.858.947**	**5.599.900**	**-740.953**	**4.858.947**	**5.599.900**	**-740.953**
0.1	Bestuur	129.356	1.752.682	-1.623.326	129.356	1.752.682	-1.623.326
0.2	Burgerzaken	267.546	556.982	-289.437	267.546	556.982	-289.437
0.4	Overhead	20.774	7.357.359	-7.336.585	20.774	7.357.359	-7.336.585
0.5	Treasury	693.892	83.563	610.329	693.892	83.563	610.329
0.61	OZB Woningen	2.348.299	316.932	2.031.367	2.348.299	316.932	2.031.367
0.62	OZB niet woningen	1.473.133	1.560	1.471.573	1.473.133	1.560	1.471.573
0.64	Belastingen Overig	9.575	43.730	-34.155	9.575	43.730	-34.155
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen Gemeentefonds	43.161.401	-	43.161.401	43.161.401	-	43.161.401
0.8	Overige baten en lasten	-	50.962	-50.962	-	50.962	-50.962
0.9	Vennootschapsbelasting	-	-916	916	-	-916	916
Totaal Bestuur en Organisatie		**48.103.976**	**10.162.855**	**37.941.121**	**48.103.976**	**10.162.855**	**37.941.121**
Totaal taakvelden		**78.040.933**	**74.049.771**	**3.991.162**	**78.040.933**	**74.049.771**	**3.991.162**

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is per 1 januari 2013 in werking getreden. De maximumnorm van de WNT bedraagt 100 procent van een minister-salaris. Deze norm geldt bovendien niet alleen voor topfunctionarissen, maar voor alle medewerkers in de publieke en semipublieke sector. Dit wordt normering van topinkomens genoemd. De WNT geldt onder andere voor bestuurders van publieke instellingen, zoals ministeries. Ook semipublieke organisaties moeten zich eraan houden, zoals ziekenhuizen, scholen en publieke omroepen. Zo stelt de wet ook een maximum aan de beloning van bestuurders van woningcorporaties. Het algemeen bezoldigingsmaximum (voorheen WNT-norm) voor 2025 is €246.000 (2024: €233.000).

Normering topinkomens

De regels voor de (semi)publieke sector zijn vastgelegd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Deze regels gelden onder andere:

- Topfunctionarissen mogen niet meer verdienen dan het wettelijke maximum: de bezoldigingsmaxima. Jaarlijks wordt dit bedrag vastgesteld in een ministeriële regeling.
- Voor zorgverzekeraars geldt niet de WNT-norm, maar een sectorale norm.
- Topfunctionarissen moeten altijd openbaar maken wat zij verdienen, of dit nu meer of minder is dan de norm.
- Een ontslagvergoeding is maximaal €75.000.
- Bonussen, winstdelingen en andere vormen van variabele beloning zijn niet toegestaan.

Definitie topinkomens

In de WNT en de voorgestelde Aanpassingswet WNT is de topfunctionaris, voor zover niet expliciet genoemd in de WNT, als volgt gedefinieerd:

- de leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen van een rechtspersoon of instelling die valt onder de WNT, alsmede
- de hoogste ondergeschikte of de leden van de groep hoogste ondergeschikten aan dat orgaan, en
- degene of degenen belast met de dagelijkse leiding van de gehele rechtspersoon of de gehele instelling.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) - overzicht

Gegevens 2025 - bedragen x €1	Woude, J. van der	Meerman, M.	Kromkamp, S.
Functiegegevens	**Gemeentesecretaris**	**Griffier**	**Griffier**
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 20-12
Omvang dienstverband (als deeltijd-factor in fte)	1	1	0,8889
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€120.854	€98.448	€97.503
Beloningen betaalbaar op termijn	€19.369	€15.101	€13.586
Subtotaal	**€140.223**	**€113.549**	**€111.089**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€246.000	€246.000	€218.669
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**€140.223**	**€113.549**	**€111.089**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.	N.v.t. N.v.t.	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2024 - bedragen x €1	Woude, J. van der	Meerman, M.	Kromkamp, S.
Functiegegevens	**Gemeentesecretaris**	**Griffier**	**Griffier**
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01 t/m 31-12	01-11 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijd-factor in fte)	1	1	0,8889
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€117.636	€26.296	€61.216
Beloningen betaalbaar op termijn	€19.204	€-	€13.803
Subtotaal	**€136.840**	**€26.296**	**€75.019**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€233.000	€233.000	€207.114
Bezoldiging	**€136.840**	**€26.296**	**€75.019**

Gegevens 2025 - bedragen x €1	Meerman, M.
Functiegegevens	**Griffier**
Kalenderjaar	2025 2024
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01-01 t/m 31-10
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	10
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1408
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€221
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€278.400
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€278.400
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)	
Bezoldiging in de betreffende periode	€140.318
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€-
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging, exclusief BTW	**€-**

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

BIJLAGEN

BIJLAGEN

1. Overzicht beschikbaar gestelde kredieten

	Omschrijving	Raming in het verslagjaar	Investering in het begro-tingsjaar	Ontvangen bijdragen derden	Nog te besteden	Krediet afgesloten	Verwacht jaar van afsluiten
1	Ontwikkelkrediet woongebied Heeresmeer	2.358			2.358	Nee	2026
2	Ontwikkelkrediet stedenbouw-kundig plan Heeresmeer	250.000	41.449	13.200	208.551	Nee	2026
3	Ontwikkelkrediet alternatieve routes landbouwverkeer	150.000	67.602		82.398	Nee	2026
4	Ontwikkelkrediet herinrichting landzijde	100.000	29.526		70.474	Nee	2026
Totaal Immateriële vaste activa		**502.358**	**138.577**	**13.200**	**363.781**		
5	Inrichting sporthallen/gymlo-kalen 2024	6.402	6.367		35	Ja	2025
6	VVI Schaftwagen 1	13.500			13.500	Ja	2025
7	VVI Schaftwagen 2	13.500			13.500	Ja	2025
8	Verbouw bovenverdieping De Binding	28.768	30.016		-1.248	Ja	2025
9	Herinrichting openbare ruimte Lindenlaan	151.890	116.231	100.000	35.659	Ja	2025
10	Openbare ruimte Hooiweg	1.735.786	1.206.825		528.961	Ja	2025
11	Flexwoningen Hooiweg	9.775.951	6.974.583	6.800.000	2.801.368	Ja	2025
12	VVI Grasmaaimachine	30.000	18.066		11.934	Ja	2025
13	VVI Schaftwagen 08	13.500			13.500	Ja	2025
14	VVI Schaftwagen 35	13.500			13.500	Ja	2025
15	Stratos zoutstrooier	49.057	48.500		557	Ja	2025
16	VVI Bestelwagen	40.000	31.048		8.952	Ja	2025
17	VVI Bestelwagen	52.000			52.000	Nee	2026
18	VVI THN-15-J John Deere 1565 grasmaaimachine	59.000	65.000		-6.000	Ja	2025
19	Sportvloer sporthal De Spil	45.000			45.000	Ja	2025
20	Voorbereiding krediet verbouw gemeentehuis	510.000	190.304		319.696	Nee	2026
21	Voorbereidingskrediet verhuizen raadzaal	100.000			100.000	Nee	2026
22	Aankoop perceel Industrieterrein West	132.000	114.785		17.215	Ja	2025
23	Bouw gemeenteloods	461.000			461.000	Nee	2026
24	Aanschaf mobiele telefoons werknemers	60.000	62.104		-2.104	Ja	2025
25	Vervangen bureaukasten ARBO	35.000	34.597		403	Ja	2025
26	Aanschaf laptops	20.000	11.405		8.595	Nee	2026
27	Vervanging toegangscontro-lesysteem gemeentehuis	28.000	27.995		5	Ja	2025
28	Aanschaf meetingboards	18.000	17.114		886	Ja	2025
Totaal materiële vaste activa met economisch nut		**13.391.854**	**8.954.939**	**6.900.000**	**4.436.914**		
29	Vervanging vrijvervalriool 2024	585.360	539.183		46.177	Nee	2026
30	Vervanging pompen 2024	20.000	19.486		514	Ja	2025
31	Vervanging gemalen bouw-kundig 2024	50.000	30.500		19.500	Nee	2026
32	Vervanging vrijvervalriool 2025	840.000			840.000	Nee	2026
33	Vervanging pompen 2025	20.000	9.614		10.386	Nee	2026
34	Vervanging gemalen bouw-kundig 2025	15.000			15.000	Nee	2026
Totaal materiële vaste activa met maatschappelijk nut waarvoor ter bestrijding van de kosten eenheffing kan worden geheven		**1.530.360**	**598.783**		**931.577**		
35	Proeftuin Aardgasvrij uitvoering besparingsdeel	114.391	5.950		108.441	Ja	2025
36	Proeftuin Aardgasvrij voorberei-ding productiedeel	253.952			253.952	Ja	2025
37	Vernieuwing besturing Eendrachtsklap	175.000			175.000	Ja	2025
38	Vervanging wieken molen De Onrust	21.100	21.140		-40	Ja	2025
39	Verkeersmaatregelen	150.000			150.000	Nee	2026
40	Renovatie trainingsveld vv Noordster 2024	60.000	60.000		0	Ja	2025
41	Uittreedplaatsen wild	50.000			50.000	Nee	2026
42	Beleidsplan OVL Masten 2025-2035	244.500	26.404		218.096	Nee	2035
43	Beleidsplan OVL Armaturen 2025-2035	950.500	105.615		844.885	Nee	2035
44	Renovatie sportveld Trainingsveld vv noordster 2025	60.000	56.826		3.174	Nee	2026
45	Herinrichting Houtstek	447.782	400.904		46.878	Ja	2025
46	Herinrichting groenstructuur Meidoornlaan	300.000	285.832	269.809	14.168	Nee	2026
47	Inrichting Speeltuin Nieuwe Pekela Heeresmeer	65.000	32.286		32.714	Nee	2026

Omschrijving		Raming in het verslagjaar	Investering in het begro-tingsjaar	Ontvangen bijdragen derden	Nog te besteden	Krediet afgesloten	Verwacht jaar van afsluiten
48	Vervanging bruggen 7x	28.972.000	193.387		28.778.613	Nee	2032
49	Vervanging beschoeiingen	14.500.000	318.610		14.181.390	Nee	2029
50	Inrichting Rozenhof voetpad parkeerplaats	250.000			250.000	Nee	2026
51	Herinrichting openbare ruimte Rozenhof	125.000	9.915		115.085	Nee	2026
52	Sfeerverlichting openbare ruimte	100.000			100.000	Nee	2026
Totaal		**46.839.225**	**1.516.868**	**269.809**	**45.322.357**		

2. Overzicht reserves

Omschrijving	Balans-waarde 31/12/2024	Toevoeging	Onttrekking	Onttrekking ter dekking van afschrijvingen	Bestemming resultaat vorig begro-tingsjaar	Balans-waarde 31/12/2025
9207. Onderhoud bruggen	136.352					136.352
9208. Onderhoud wegen	921.714	370.000	500.000			791.714
9221. Onderhoud technische kunstwerken	435.327					435.327
9223. Reserve proeftuin aardgasvrij	3.628.253		258.594			3.369.659
9227. Reserve leefbaarheids-fonds Pekela	542.000	22.000	125.000			439.000
Subtotaal programma 1	**5.663.646**	**392.000**	**883.594**	**0**	**0**	**5.172.052**
9226. Reserve Sociaal Cultureel Werk NP	150.000		75.000			75.000
Subtotaal programma 2	**150.000**	**0**	**75.000**	**0**	**0**	**75.000**
1. Algemene Risico reserve	5.096.000	1.715.000				6.811.000
2. Algemene reserve	9.284.331	1.292.900	2.454.500		2.248.931	10.371.662
10. Uitbreiding gemeentehuis	476.053	900.000		56.165		1.319.888
9224. Reserve Organisatieontwikkeling	120.000		90.000			30.000
9225. Reserve ontwikkelingsfonds	9.587.554	1.300.000	1.299.688		1.600.000	11.187.866
Subtotaal programma 5	**24.563.938**	**5.207.900**	**3.844.188**	**56.165**	**3.848.931**	**29.720.416**
Totaal reserves	**30.377.584**	**5.599.900**	**4.802.782**	**56.165**	**3.848.931**	**34.967.468**
Gerealiseerd resultaat						**3.991.162**
Totaal	**30.377.584**	**5.599.900**	**4.802.782**	**56.165**	**3.848.931**	**38.958.630**

Pekela